



ΕΚΘΕΣΗ

**ΜΟΝΑΔΑΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
(ΜΟ.ΔΙ.Π.)**

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

Ιούνιος 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

| | |
|---|-----------|
| Εισαγωγή | 3 |
| 1. Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας | 7 |
| 1.1 Προπτυχιακές Σπουδές | 20 |
| 1.2 Μεταπτυχιακές Σπουδές | 25 |
| 1.3 Διδακτορικές Σπουδές | |
| 2. Φοιτητές και Διδακτικό Προσωπικό | 29 |
| 2.1 Φοιτητές ανά Τμήμα Προπτυχιακών Σπουδών | 29 |
| 2.2 Διδακτικό Προσωπικό ανά Τμήμα Προπτυχιακών Σπουδών | 33 |
| 2.3 Σχέση διδασκόντων – διδασκομένων | 37 |
| 2.4 Επιμέρους Χαρακτηριστικά του ΔΕΠ | 38 |
| 3. Αξιολόγηση Διδακτικού Έργου | 42 |
| 3.1 Ιστορικό και συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτικού έργου | 42 |
| 3.2 Προπτυχιακά Προγράμματα | 44 |
| 3.2.1 Παρατηρήσεις σε επίπεδο Ιδρύματος | 44 |
| 3.2.2 Διαφοροποιήσεις μεταξύ των Τμημάτων | 47 |
| 3.2.3 Διδασκαλία ξένων γλωσσών | 50 |
| 3.3 Μεταπτυχιακά Προγράμματα | 53 |
| 3.3.1 Παρατηρήσεις σε επίπεδο Ιδρύματος | 53 |
| 3.3.2 Διαφοροποιήσεις μεταξύ των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων | 56 |
| 3.4 Αναφορά σε Μεθόδους, Χρήση Νέων Τεχνολογιών, Βοηθήματα/Συγγράμματα | 59 |
| 4. Ερευνητικό έργο | 63 |
| 4.1 Καταγραφή του Ερευνητικού Έργου. Διατμηματικές και Διαπανεπιστημιακές συγκρίσεις | 63 |
| 4.1.1 Εκθέσεις των ΟΜ.Ε.Α. (Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης) | 64 |
| 4.1.2 Οδηγός Δημοσιευμένου Ερευνητικού Έργου του Πανεπιστημίου | 71 |
| 4.1.3 Παρουσίαση του Ερευνητικού δυναμικού του ΠΑ.ΜΑΚ | 75 |
| 4.1.4 Συγκριτική αξιολόγηση ομοειδών Τμημάτων Ελληνικών Πανεπιστημίων | 79 |
| 4.1.5 Συγκριτική αξιολόγηση Ελληνικών Πανεπιστημίων | 83 |
| 4.2 Δαπάνες για Έρευνα | 85 |
| 4.2.1 Χρηματοδότηση Ερευνητικών Προγραμμάτων | 86 |
| 4.2.2 Συμμετοχές του ΔΕΠ σε Επιστημονικά Συνέδρια | 88 |
| 5. Κεντρικές Υπηρεσίες | 91 |
| 5.1 Κεντρική Διοίκηση και Τμήματα | 91 |
| 5.2 Υπηρεσίες Βιβλιοθήκης | 93 |
| 5.3 Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων | 99 |
| 5.4 Φοιτητική Μέριμνα | 103 |
| Πίνακας Συντομογραφιών | 105 |
| Παράρτημα | 106 |

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανά χείρας Έκθεση αποτελεί την πρώτη Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Η Έκθεση αυτή συντάχθηκε από την Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, η οποία λειτουργεί στο Ίδρυμα μετά από απόφαση της Συγκλήτου από τον Δεκέμβριο του 2006.

Η Έκθεση αυτή αποτελεί συνέχεια των Εκθέσεων Εσωτερικής Αξιολόγησης (Εκθέσεις των ΟΜ.Ε.Α. των Τμημάτων), όπως αυτό επιτάσσουν και οι διατάξεις του νόμου για την αξιολόγηση (άρθρο 2 του Ν. 3374/02.08.2005). Η παρούσα Έκθεση στηρίζεται στις Εκθέσεις των ΟΜ.Ε.Α. των οκτώ Τμημάτων του Πανεπιστημίου, οι οποίες συντάχθηκαν με έτος αναφοράς το ακαδημαϊκό έτος 2006 – 2007. Οι Εκθέσεις αυτές παραδόθηκαν στη ΜΟ.ΔΙ.Π. και απεστάλησαν στην Α.ΔΙ.Π. στην περίοδο Ιούλιος 2007 – Μάιος 2008. Οι Εκθέσεις αυτές ήσαν για τα Τμήματα: Οικονομικών Επιστημών (ΟΕ), Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΟΔΕ), Διεθνών Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ), Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής (ΛΧ), Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (ΕΠ), Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (ΕΚΠ), Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών (ΒΣΑΣ) και Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης (ΜΕΤ). Η παρούσα Έκθεση έχει στηριχθεί σε μεγάλο βαθμό στις Εκθέσεις αυτές.

Επειδή, ωστόσο, το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει από τότε είναι μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο, για την κάλυψη αυτού του χρονολογικού κενού, έχει γίνει σε πολλά σημεία της Έκθεσης προσπάθεια επικαιροποίησης των δεδομένων.

Τα δύο νέα Τμήματα του Πανεπιστημίου, το Τμήμα Διοίκησης Τεχνολογιών (ΔΤ) με έδρα τη Νάουσα και το Τμήμα Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών (ΜΔΛ) με έδρα την Έδεσσα, ιδρύθηκαν το 2004-2005. Σύμφωνα με το άρθρο 13 & 2 του Ν. 3374/02.08.2005 τα δύο αυτά Τμήματα, ως νεοϊδρυθέντα, θα υποβάλουν εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης μετά την παρέλευση έξι ετών από την έναρξη της εκπαιδευτικής τους λειτουργίας και για το λόγο αυτό, στοιχεία και πληροφορίες για τα Τμήματα αυτά περιλαμβάνονται στην Έκθεση, μόνο όπου αυτό ήταν δυνατό.

Η παρούσα Έκθεση αποτελείται από πέντε κεφάλαια. Το πρώτο απ' αυτά αναφέρεται στα Προγράμματα Σπουδών τα οποία λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο. Βασική πηγή για τη σύνταξη του κεφαλαίου αυτού αποτέλεσαν οι Εκθέσεις ΟΜ.Ε.Α. των Τμημάτων.

Το δεύτερο κεφάλαιο αφορά θέματα σχετικά με τη στελέχωση των Τμημάτων του Πανεπιστημίου με διδακτικό προσωπικό. Αναφορά γίνεται στην αριθμητική αναλογία διδασκόντων – διδασκομένων και επιπλέον εξετάζονται ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), όπως ηλικία, τόπος και χρόνος διδακτορικών σπουδών κλπ. Για τη σύνταξη του κεφαλαίου αυτού χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία ληφθέντα κυρίως από τις Γραμματείες των Τμημάτων και τις Κεντρικές Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου και κατά ελάσσονα λόγο από τις Εκθέσεις των ΟΜ.Ε.Α.

Το τρίτο κεφάλαιο αφορά την αξιολόγηση του διδακτικού έργου. Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης του

διδασκαλίας από τους φοιτητές. Η πηγή για τη συγγραφή αυτού του κεφαλαίου ήταν οι απαντήσεις των φοιτητών σε ειδικά σχεδιασμένα για το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας ερωτηματολόγια. Η επεξεργασία των σχετικών στοιχείων που προκύπτουν γίνεται σε μόνιμη βάση από το Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων του Πανεπιστημίου. Η αξιολόγηση αυτή αφορά την ποιότητα της διδασκαλίας που παρέχεται, τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Στο τέλος του κεφαλαίου υπάρχουν αναφορές σε μεθόδους διδασκαλίας και χρήσεις νέων τεχνολογιών, όπως αυτές έχουν καταγραφεί στις Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης των Τμημάτων.

Το τέταρτο κεφάλαιο αφορά την καταγραφή και την με συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγηση του δημοσιευμένου ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Μια πρώτη καταγραφή του έργου αυτού έχει στηριχθεί στις Εκθέσεις των ΟΜ.Ε.Α. Στη συνέχεια ακολουθούν εναλλακτικές προσεγγίσεις του όλου θέματος με βάση ειδικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας με χρηματοδότηση της Επιτροπής Ερευνών. Οι μελέτες αυτές αφορούν συγκριτικές αξιολογήσεις των Τμημάτων του Πανεπιστημίου, όπως και για τα περισσότερα από αυτά σε σύγκριση με ομοειδή Τμήματα άλλων ελληνικών ΑΕΙ. Το παρόν κεφάλαιο κλείνει με το σχολιασμό ορισμένων χρησιμων στοιχείων και πληροφοριών οι οποίες αντλήθηκαν από τις Κεντρικές Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου (Επιτροπή Ερευνών και Οικονομική Υπηρεσία) οι οποίες αφορούν πηγές και δαπάνες χρηματοδότησης ερευνητικών προγραμμάτων.

Τέλος, το πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται στις Κεντρικές Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου. Τα σχετικά στοιχεία τα οποία διατέθηκαν από τις ίδιες της Υπηρεσίες αυτές αφορούν την Κεντρική Διοίκηση και τις Γραμματείες των Τμημάτων, τη Βιβλιοθήκη, το Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων και τη Φοιτητική Μέριμνα.

Για την παρούσα Έκθεση θα ήθελα να ευχαριστήσω για τη συνεργασία τους τα μέλη της ΜΟ.ΔΙ.Π. Καθηγητές κ.κ. Θεόδωρο Παλυβό και Δημήτριο Μιχαήλ, τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Νίκο Μαραντζίδη και το μέλος Ε.Ε.ΔΙ.Π. κα Δέσποινα Δημητριάδου. Επίσης, θερμές ευχαριστίες για τη συλλογή, την επεξεργασία των στοιχείων και την εν γένει επιμέλεια ανήκουν στις κ.κ. Αθανασία Ξηρογιαννοπούλου, συνεργάτιδα της ΜΟ.ΔΙ.Π. και Λοΐδα Μηνούδη, γραμματέα της Συγκλήτου.

Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2010

Καθηγητής Στέλιος Δ. Κατρανίδης

*Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού
Πρόεδρος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου*

1. Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

1.1 Προπτυχιακές Σπουδές

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί περιλαμβάνονται στοιχεία για τα οκτώ Τμήματα Προπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου. Δεν συμπεριλαμβάνονται στοιχεία για τα Τμήματα Διοίκησης Τεχνολογίας και Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών, με έδρα τη Νάουσα και την Έδεσσα, αντίστοιχα, τα οποία ιδρύθηκαν το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 και δεν είχαν ολοκληρώσει τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

Τα στοιχεία του Πίνακα αναφέρονται στο ακαδημαϊκό έτος 2006 – 2007. Σχετικά με την ημερομηνία της τελευταίας αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών έγινε μια προσπάθεια επικαιροποίησης των δεδομένων και αναφέρονται και μεταγενέστερα στοιχεία. Στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου δεν συμπεριλαμβάνεται η πτυχιακή εργασία. Στα Τμήματα ΒΣΑΣ και ΕΚΠ ως υποχρεωτικά μαθήματα λογίζονται οι ξένες γλώσσες, τα υποχρεωτικά επιλογής και τα υποχρεωτικά επιλογής ειδίκευσης. Στο Τμήμα ΜΕΤ λόγω της ιδιαιτερότητας του προγράμματος σπουδών (μεγάλος αριθμός ειδικεύσεων και κατευθύνσεων) δεν μπορεί να δοθεί αριθμός υποχρεωτικών μαθημάτων.

Τέλος, στον Πίνακα 1 μπορούμε να δούμε το συνολικό αριθμό μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου ανά Τμήμα, τον αριθμό των υποχρεωτικών μαθημάτων, τον αριθμό των μαθημάτων επιλογής ανά φοιτητή, τον αριθμό των μαθημάτων επιλογής που προσφέρθηκαν από μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) για όλα τα μαθήματα που προσφέρονται.

Πίνακας 1. Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών*

| Τμήματα | ΟΕ | ΟΔΕ | ΛΧ | ΔΕΣ | ΕΠ | ΒΣΑΣ | ΕΚΠ | ΜΕΤ |
|---|----------|---------|----------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Ημερομηνία τελευταίας αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών | 18/12/97 | 5/11/06 | 22/06/09 | 13/4/06 | 6/11/09 | 25/5/04 | 14/9/06 | 25/8/08 |
| Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου | 40 | 51 | 52 | 52 | 59 | 54 | 56 | 60 |
| Σύνολο πιστωτικών μονάδων του ECTS-(από το ακαδ. έτος 2007-2008 έως σήμερα) | 240 | 239 | 239 | 240 | 245 | 240 | 338 | 240 |
| Αριθμός υποχρεωτικών μαθημάτων / σύνολο μαθημάτων για πτυχίο | 29/40 | 40/51 | 36/52 | 40/52 | 44/59 | 42/54 | 38 | 0 |
| Αριθμός μαθημάτων επιλογής ανά φοιτητή / σύνολο των μαθημάτων για πτυχίο | 11/40 | 11/51 | 12/52 | 12/52 | 15/59 | 12/54 | 18 | 0 |
| Πόσα μαθήματα επιλογής προσφέρθηκαν από μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων | 13 | 8 | 0 | 5 | 0 | 8 | 1 | 0 |

* Βλ. Πίνακα Συντομογραφιών

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών (ΟΕ)

Σύμφωνα με την έκθεση της ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος ΟΕ η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών ήταν η 18/12/1997. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, διαδικασία η οποία ολοκληρώθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 240 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου είναι σαράντα (40), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είκοσι εννέα (29) και των μαθημάτων επιλογής έντεκα (11). Στο πρόγραμμα σπουδών υπάρχουν και δεκατρία (13) μαθήματα επιλογής

από μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου. Τα μαθήματα που προσφέρονται από το Τμήμα ΟΕ είναι τετράωρα.

Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να επιλέξει προαιρετική πτυχιακή εργασία η οποία ισοδυναμεί με τρία (3) μαθήματα επιλογής. Δηλαδή, οι φοιτητές που επιλέγουν πτυχιακή εργασία οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς σε τριάντα επτά (37) αντί για σαράντα (40) μαθήματα για την απόκτηση του πτυχίου τους.

Συμπερασματικά, όσο αφορά στη δομή και τη συνεκτικότητα των σπουδών, αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν μάλλον πολλά υποχρεωτικά μαθήματα, ενώ βασικό μειονέκτημα του Προγράμματος κρίνεται η αδυναμία σύνδεσης της θεωρίας με την πράξη. Το εξεταστικό σύστημα, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των φοιτητών, γίνεται κυρίως μέσω μιας τελικής εξέτασης, χωρίς κατά κανόνα να δίνονται πρόοδοι ή εργασίες. Το πρόγραμμα σπουδών θεωρείται σε γενικές γραμμές ικανοποιητικό αλλά χρήζει κάποιας αναθεώρησης ώστε να γίνει περισσότερο συμβατό με τις διεθνείς εξελίξεις.

Στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus, το Τμήμα προσφέρει τη διδασκαλία τριών μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα. Τα τελευταία δύο ακαδημαϊκά έτη παρακολούθησαν τα μαθήματα αυτά συνολικά δεκαπέντε (15) αλλοδαποί φοιτητές. Ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών στο Τμήμα ΟΕ από ξένα Πανεπιστήμια ανήρχετο σε δεκαπέντε (15) αλλοδαπούς φοιτητές (2009-2010) και ο αριθμός των εξερχομένων φοιτητών του Τμήματος προς ξένα Πανεπιστήμια ανέρχεται σε επτά (7) φοιτητές. Ο αριθμός των bilateral agreements στο Τμήμα για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 17 συμφωνίες.

Το διάστημα 2005-2008 πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση συνολικά 213 φοιτητές του Τμήματος, χρηματοδοτούμενη από το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ II. Επιπρόσθετα και στην ίδια χρονική περίοδο ασκήθηκαν

παράλληλα 59 φοιτητές/τριες μέσω δωρεών των επιχειρήσεων. Συνολικά, δηλαδή, για το διάστημα 2005-2008 ασκήθηκαν 272 φοιτητές/τριες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από 1/10/08 που έληξε η χρηματοδότηση μέχρι και σήμερα (20/5/10) το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης εξακολουθεί να λειτουργεί χωρίς επιδότηση με τη στήριξη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας το οποίο του παρείχε τις υποδομές (προσωπικό διοικητικής υποστήριξης, υποδομές, λειτουργικά έξοδα), συνδράμοντας στη βιωσιμότητα του έργου και στη συνεχή λειτουργία του γραφείου και μέσω επιχορηγήσεων των συνεργαζόμενων φορέων οι οποίοι κάλυψαν εξ ολοκλήρου την αμοιβή των ασκούμενων φοιτητών που απασχόλησαν στο πλαίσιο της ΠΑ. Στο διάστημα αυτό ασκήθηκαν 60 φοιτητές/τριες του Τμήματος ΟΕ.

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΟΔΕ)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών ήταν η 5/11/2006. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 239 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου είναι πενήντα ένα (51), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι σαράντα (40) και των μαθημάτων επιλογής είναι έντεκα (11). Τα υποχρεωτικά μαθήματα στο Τμήμα είναι κυρίως τετράωρα και κάποια πεντάωρα, ενώ τα μαθήματα επιλογής είναι τρίωρα. Στο Τμήμα δεν προσφέρεται πτυχιακή εργασία. Στο πρόγραμμα σπουδών οχτώ (8) μαθήματα επιλογής προσφέρονται από μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου.

Όσο αφορά στην απορρόφηση από την αγορά εργασίας κρίνεται ότι υπάρχει πρόβλημα γιατί η παραγωγή στελεχών είναι μεγαλύτερη από τη ζήτηση εργασίας. Από την άλλη μεριά, η δομή και η συνεκτικότητα των σπουδών καλύπτουν τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των επιχειρήσεων και

δίνουν τα απαραίτητα εφόδια για μεταπτυχιακές σπουδές. Όσον αφορά στο εξεταστικό σύστημα, οι ανεπαρκείς υποδομές οδηγούν σε μακρά εξεταστική περίοδο. Επιπλέον, υπάρχει πλημμελής επιτήρηση εξετάσεων λόγω έλλειψης κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού και αδυναμία εφαρμογής του κανονισμού για το σχετικό θέμα. Σχετικά με τη διεθνή διάσταση, υπάρχει μεγάλη αποδοχή των φοιτητών από ξένα πανεπιστήμια.

Στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus αλλά και ευρύτερα της διεθνοποίησης των σπουδών το Τμήμα προσέφερε για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και το 2009-2010 τη διδασκαλία τριών μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα τα οποία παρακολούθησαν συνολικά μέχρι σήμερα είκοσι εννέα (29) αλλοδαποί φοιτητές καθώς επίσης και σαράντα (40) έλληνες φοιτητές του Τμήματος. Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus τα ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών στο Τμήμα ΟΔΕ από ξένα Πανεπιστήμια ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) αλλοδαπούς φοιτητές και ο αριθμός των εξερχομένων σε είκοσι δύο (22) φοιτητές. Ο αριθμός των bilateral agreements στο Τμήμα για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 19 συμφωνίες.

Στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου προγράμματος πρακτικής άσκησης από το ΕΠΕΑΕΚ II πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση συνολικά 191 φοιτητές του Τμήματος για το διάστημα 2005-2008. Σε όλη τη διάρκεια του επιδοτούμενου προγράμματος ασκήθηκαν επιπλέον 75 φοιτητές/τριες με χρηματοδότηση επιχειρήσεων. Συνολικά για το διάστημα 2005-2008 ασκήθηκαν 266 φοιτητές/τριες.

Από 1/10/08 που έληξε η χρηματοδότηση μέχρι και σήμερα (20/5/10) συνεχίζεται η πρακτική άσκηση μέσω επιχορηγήσεων των συνεργαζόμενων φορέων οι οποίοι κάλυψαν εξ ολοκλήρου την αμοιβή

των ασκούμενων φοιτητών. Συνολικά ασκήθηκαν 44 φοιτητές/τριες του Τμήματος ΟΔΕ.

Τμήμα Διεθνών Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών ήταν η 13/4/2006. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 240 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου είναι πενήντα δύο (52), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι σαράντα (40) και των μαθημάτων επιλογής είναι δώδεκα (12). Τα μαθήματα στο Τμήμα είναι κατά κύριο λόγο τρίωρα και κάποια τετράωρα. Στο Τμήμα προσφέρεται προαιρετική πτυχιακή εργασία η οποία ισοδυναμεί με δύο (2) μαθήματα επιλογής. Οι φοιτητές που επιλέγουν την συγγραφή πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να εξεταστούν επιτυχώς σε πενήντα (50) μαθήματα για την απόκτηση του πτυχίου τους. Στο πρόγραμμα σπουδών πέντε (5) μαθήματα επιλογής προσφέρονται από μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου.

Το Τμήμα προσέφερε για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και το 2009-2010 τη διδασκαλία τριών μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα τα οποία παρακολούθησαν συνολικά μέχρι σήμερα τριάντα δύο (32) αλλοδαποί φοιτητές καθώς επίσης και είκοσι (20) έλληνες φοιτητές του Τμήματος. Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus τα ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών στο Τμήμα από ξένα Πανεπιστήμια ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) αλλοδαπούς φοιτητές και ο αριθμός των εξερχομένων σε είκοσι δύο (22) φοιτητές. Ο αριθμός των bilateral agreements στο Τμήμα για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 15 συμφωνίες.

Όσον αφορά την αγορά εργασίας, οι προοπτικές κρίνονται μάλλον ικανοποιητικές, σύμφωνα τουλάχιστον με την Έκθεση της ΟΜ.Ε.Α. Η

δομή και η συνεκτικότητα των σπουδών κρίνονται επαρκείς και το εξεταστικό σύστημα αξιολογείται, πάντα σύμφωνα με την έκθεση της ΟΜ.Ε.Α., ως δίκαιο και αντικειμενικό.

Στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου προγράμματος πρακτικής άσκησης από το ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση συνολικά 132 φοιτητές του Τμήματος για το διάστημα 2005-2008. Σε όλη τη διάρκεια του επιδοτούμενου προγράμματος ασκήθηκαν επιπλέον 29 φοιτητές/τριες μέσω χρηματοδότησης των ίδιων των επιχειρήσεων. Δηλαδή, συνολικά για το διάστημα 2005-2008 ασκήθηκαν 161 φοιτητές/τριες.

Από 1/10/08 που έληξε η χρηματοδότηση μέχρι και σήμερα (20/5/10) ασκήθηκαν επιπλέον 40 φοιτητές/τριες του Τμήματος ΔΕΣ, μέσω επιχορηγήσεων των ίδιων των φορέων.

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής (ΛΧ)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών ήταν η 22/6/2009. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 239 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου είναι πενήντα δύο (52), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι τριάντα έξι (36) και των μαθημάτων επιλογής είναι δώδεκα (12). Τα υποχρεωτικά μαθήματα είναι τρίωρα, τετράωρα, πεντάωρα και κάποια εξάωρα. Τα μαθήματα επιλογής κατά κανόνα είναι τρίωρα. Στο Τμήμα ΛΧ δεν προσφέρεται πτυχιακή εργασία. Δεν προσφέρονται, επίσης, μαθήματα από άλλα Τμήματα.

Όσον αφορά την αγορά εργασίας, σύμφωνα με την έκθεση της ΟΜ.Ε.Α., δεν υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης ως προς την παρεχόμενη γνώση, έχουν ωστόσο όμως δρομολογηθεί διαδικασίες αναθεώρησης του προγράμματος σπουδών. Το εξεταστικό σύστημα

απαρτίζεται από απαλλακτικές εργασίες, προαιρετικές εργασίες, εξετάσεις και προόδους.

Το Τμήμα προσέφερε για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και το 2009-2010 τη διδασκαλία δύο μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα τα οποία παρακολούθησαν συνολικά μέχρι σήμερα είκοσι τέσσερις (24) αλλοδαποί φοιτητές. Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus τα ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών στο Τμήμα από ξένα Πανεπιστήμια ανέρχεται σε τρεις (3) αλλοδαπούς φοιτητές και ο αριθμός των εξερχομένων σε δέκα (10) φοιτητές. Ο αριθμός των bilateral agreements το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 7 συμφωνίες.

Στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου προγράμματος πρακτικής άσκησης από το ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση συνολικά 96 φοιτητές του Τμήματος για το διάστημα 2005-2008.

Σε όλη τη διάρκεια του επιδοτούμενου προγράμματος ασκήθηκαν επιπλέον 44 φοιτητές/τριες μέσω δωρεών των επιχειρήσεων. Δηλαδή, συνολικά για το διάστημα 2005-2008 ασκήθηκαν 140 φοιτητές/τριες.

Από 1/10/08 που έληξε η χρηματοδότηση μέχρι και σήμερα (20/5/10) ασκήθηκαν επιπλέον 29 φοιτητές/τριες του Τμήματος ΛΧ μέσω επιχορηγήσεων των ίδιων των φορέων.

Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (ΕΠ)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών ήταν η 6/11/2009. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 245 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου είναι πενήντα εννέα (59), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι σαράντα τέσσερα (44) και των μαθημάτων επιλογής είναι δεκαπέντε (15). Τα

υποχρεωτικά μαθήματα στο Τμήμα κατά κανόνα είναι τρίαωρα και κάποια είναι τετράωρα. Τα μαθήματα επιλογής είναι δύοωρα αλλά πρόκειται να καταργηθούν σταδιακά λόγω αλλαγής του Προγράμματος Σπουδών. Στο Τμήμα προσφέρεται προαιρετική πτυχιακή εργασία η οποία ισοδυναμεί με τρία (3) μαθήματα επιλογής. Οι φοιτητές που επιλέγουν την συγγραφή πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να εξεταστούν επιτυχώς σε πενήντα έξι (56) μαθήματα για την απόκτηση πτυχίου. Στο πρόγραμμα σπουδών δεν προσφέρονται μαθήματα από άλλα Τμήματα.

Στην αγορά εργασίας υπάρχει υψηλή ζήτηση. Όσον αφορά στη δομή και συνεκτικότητα υπάρχουν πέντε ομάδες γνωστικών περιοχών που περιλαμβάνουν συνολικά έντεκα (11) γνωστικές υπο-περιοχές με προαιρετική πτυχιακή εργασία. Το εξεταστικό σύστημα απαρτίζεται από την τελική εξέταση καθώς επίσης και από εργασίες και προόδους. Τα πενήντα έξι (56) μαθήματα επιλογής και τα σαράντα τέσσερα (44) κορμού και η διεπιστημονική διάσταση του προγράμματος σπουδών υποδηλώνουν, τονίζεται στην Έκθεση της ΟΜ.Ε.Α., ότι το Τμήμα ακολουθεί τις διεθνείς τάσεις.

Επιπλέον, το Τμήμα προσέφερε για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και το 2009-2010 τη διδασκαλία δύο μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα τα οποία παρακολούθησαν συνολικά μέχρι σήμερα έξι (6) αλλοδαποί φοιτητές. Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus τα ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών στο Τμήμα από ξένα Πανεπιστήμια ανέρχεται σε έναν (1) αλλοδαπό φοιτητή και ο αριθμός των εξερχομένων σε πέντε (5) φοιτητές. Ο αριθμός των bilateral agreements στο Τμήμα για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 5 συμφωνίες.

Για το διάστημα 2005-2008 πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση συνολικά 66 φοιτητές του Τμήματος μέσω του χρηματοδοτούμενου

προγράμματος πρακτικής άσκησης του ΕΠΕΑΕΚ II. Σε όλη τη διάρκεια του επιδοτούμενου προγράμματος ασκήθηκαν επιπλέον 27 φοιτητές/τριες μέσω επιχορηγήσεων των ίδιων των επιχειρήσεων παράλληλα με το επιδοτούμενο. Δηλαδή, συνολικά για το διάστημα 2005-2008 ασκήθηκαν 93 φοιτητές/τριες.

Από 1/10/08 που έληξε η χρηματοδότηση μέχρι και σήμερα (20/5/10) ασκήθηκαν επιπλέον 10 φοιτητές/τριες του Τμήματος ΕΠ μέσω επιχορηγήσεων των ίδιων των φορέων.

Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (ΕΚΠ)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών ήταν η 14/9/2006. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 338 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός διδακτικών μονάδων για την απόκτηση του πτυχίου είναι 171, εκ των οποίων οι 144 διδακτικές μονάδες αφορούν υποχρεωτικά μαθήματα και υποχρεωτικά μαθήματα επιλογής, 8 αφορούν στην Πρακτική άσκηση, 4 διδακτικές μονάδες στην ξένη γλώσσα και 15 είναι ελεύθερης επιλογής (ακαδημαϊκό έτος 2009-2010). Τα μαθήματα είναι κατά κανόνα τρίωρα. Στο Τμήμα προσφέρεται προαιρετική πτυχιακή εργασία.

Έχουν γίνει περιορισμένες αλλαγές στο πρόγραμμα ενώ υπάρχει μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ και πολλοί συμβασιούχοι. Όσον αφορά στη δομή και τη συνεκτικότητα το Τμήμα έχει ένα πρόγραμμα με δύο κατευθύνσεις: α. Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης και β. Εκπαίδευσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες. Το εξεταστικό σύστημα αποτελείται από παραδόσεις, σεμινάρια, εργαστήρια ή και συνδυασμός των ανωτέρω.

Το Τμήμα προσέφερε για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και το 2009-2010 τη διδασκαλία τεσσάρων μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα τα οποία παρακολούθησαν συνολικά μέχρι σήμερα δεκατέσσερις (14)

αλλοδαποί φοιτητές. Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus τα ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών στο Τμήμα από ξένα Πανεπιστήμια ανέρχεται σε εννέα (9) αλλοδαπούς φοιτητές και ο αριθμός των εξερχομένων σε δέκα (10) φοιτητές. Ο αριθμός των bilateral agreements στο Τμήμα για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 15 συμφωνίες.

Στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου προγράμματος πρακτικής άσκησης από το ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση συνολικά 184 φοιτητές του Τμήματος για το διάστημα 2005-2008. Η πρακτική άσκηση είναι σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος υποχρεωτικό μάθημα του Ζ' και του Η' εξαμήνου (ισοδυναμεί με 8 διδακτικές μονάδες) και πραγματοποιείται σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης και σε φορείς συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης.

Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών (ΒΣΑΣ)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών ήταν στις 4/6/2007. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 240 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου είναι πενήντα τέσσερα (54), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων (ως υποχρεωτικά μαθήματα θεωρούνται τα μαθήματα ξένης γλώσσας, τα υποχρεωτικά επιλογής και τα υποχρεωτικά επιλογής ειδίκευσης) είναι σαράντα δύο (42) και των μαθημάτων επιλογής είναι δώδεκα (12). Τα μαθήματα στο Τμήμα είναι τρίωρα. Στο Τμήμα προσφέρεται προαιρετική πτυχιακή εργασία η οποία ισοδυναμεί με τρία (3) μαθήματα επιλογής. Οι φοιτητές που επιλέγουν την συγγραφή πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να εξεταστούν επιτυχώς σε πενήντα ένα (51) μαθήματα για την απόκτηση

του πτυχίου τους. Στο πρόγραμμα σπουδών προσφέρονται οκτώ (8) μαθήματα επιλογής από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου .

Το 2007 έγινε αναμόρφωση για την καλύτερη ανταπόκριση και προστέθηκε πτυχιακή εργασία. Η δομή και η συνεκτικότητα των σπουδών επιτεύχθηκε με το νέο πρόγραμμα και με λιγότερα μαθήματα. Όσον αφορά στο εξεταστικό σύστημα δίνονται γραπτές εξετάσεις αλλά ενθαρρύνονται και συμπληρωματικές μέθοδοι εξέτασης.

Το Τμήμα προσέφερε για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 και το 2009-2010 τη διδασκαλία πέντε μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα τα οποία παρακολούθησαν συνολικά μέχρι σήμερα δεκαοχτώ (18) αλλοδαποί φοιτητές και τέσσερις (4) έλληνες φοιτητές. Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus τα ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών στο Τμήμα από ξένα Πανεπιστήμια ανέρχεται σε επτά (7) αλλοδαπούς φοιτητές και ο αριθμός των εξερχομένων σε έξι (6) φοιτητές. Ο αριθμός των bilateral agreements στο Τμήμα για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 18 συμφωνίες.

Στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου προγράμματος πρακτικής άσκησης από το ΕΠΕΑΕΚ II πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση συνολικά 35 φοιτητές του Τμήματος για το διάστημα 2005-2008. Σε όλη τη διάρκεια του επιδοτούμενου προγράμματος ασκήθηκαν επιπλέον 17 φοιτητές/τριες μέσω επιχορηγήσεων από τις επιχειρήσεις. Δηλαδή, συνολικά για το διάστημα 2005-2008 ασκήθηκαν 52 φοιτητές/τριες.

Από 1/10/08 που έληξε η χρηματοδότηση μέχρι και σήμερα (20/5/10) ασκήθηκαν επιπλέον 7 φοιτητές/τριες του Τμήματος μέσω επιχορηγήσεων των ίδιων των φορέων.

Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης (MET)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών ήταν η 25/8/2008. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 240 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου είναι εξήντα (60). Στο Τμήμα εξαιτίας της ιδιαιτερότητας του προγράμματος σπουδών και του μεγάλου αριθμού των ειδικεύσεων και κατευθύνσεων δεν μπορεί να δοθεί αριθμός υποχρεωτικών μαθημάτων και μαθημάτων επιλογής. Για τον ίδιο λόγο οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων ποικίλουν από μία έως τρεις ώρες. Στο Τμήμα δεν προσφέρεται πτυχιακή εργασία.

Η ανταπόκριση του Προγράμματος στους στόχους του Τμήματος επιτεύχθηκε με την αναμόρφωση του προγράμματος το 2007-2008. Το πρόγραμμα έγινε λειτουργικό, ευέλικτο και συνεκτικό. Το εξεταστικό σύστημα περιλαμβάνει τη μουσική εκτέλεση, ερμηνεία και τις γραπτές εξετάσεις επικουρούμενο από εργασίες, προόδους και προφορικές εξετάσεις. Η διεθνής διάσταση είναι εξαιρετικά καλή. Το Τμήμα συνεργάζεται με πανεπιστήμια της αλλοδαπής μέσω της αξιοποίησης των προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών (Erasmus) και μετακινήσεις μελών ΔΕΠ. Το Τμήμα προσέφερε για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 τη διδασκαλία ενός μαθήματος στην αγγλική γλώσσα το οποίο παρακολούθησε ένα αλλοδαπός φοιτητής. Γενικότερα στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ο αριθμός των εξερχομένων φοιτητών ανέρχεται σε δεκατέσσερις (14) φοιτητές. Ο αριθμός των bilateral agreements στο Τμήμα MET για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ανέρχεται σε 26 συμφωνίες.

Στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου προγράμματος πρακτικής άσκησης από το ΕΠΕΑΕΚ II πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση συνολικά 38 φοιτητές του Τμήματος για το διάστημα 2005-2008.

1.2 Μεταπτυχιακές Σπουδές

Στον Πίνακα 2 που ακολουθεί συμπεριλαμβάνονται τα έξι μεταπτυχιακά που λειτουργούσαν στο Πανεπιστήμιο το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007¹.

Πίνακας 2. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών *

| | MBA | MIS | MOE | MAI | MAX | ΜΔΕΣ |
|---|------------|------------|------------|------------|------------|-------------|
| <i>Ημερομηνία τελευταίας αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών (ημερομηνία δημοσίευσης ΦΕΚ)</i> | 10.7.06 | 11.8.08 | 2.7.09 | 30.6.03 | 20.10.04 | 3.10.09 |
| <i>Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος (πλύν διπλωματικής εργασίας)</i> | 14 | 12 | 10 | 12 | 10 | 11 |
| <i>Σύνολο πιστωτικών μονάδων του ECTS-(από το ακαδ. έτος 2007-2008)</i> | 120 | 120 | 90 | 120 | 90 | 66 |
| <i>Αριθμός υποχρεωτικών μαθημάτων / σύνολο μαθημάτων για μεταπτυχιακό δίπλωμα</i> | 9 | 5 | 7 | 4 | 6 έως 7 | 6 |
| <i>Αριθμός μαθημάτων επιλογής ανά φοιτητή / σύνολο μαθημάτων για μεταπτυχιακό δίπλωμα</i> | 5 | 7 | 3 | 8 | 3 έως 4 | 5 |
| <i>Πόσα μαθήματα επιλογής προσφέρθηκαν εξ' ολοκλήρου από άλλα Μεταπτυχιακά Προγράμματα / Ιδρύματα</i> | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

* Βλ. Πίνακα Συντομογραφιών

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Οικονομική Επιστήμη

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών (ημερομηνία δημοσίευσης ΦΕΚ) ήταν η 2/7/2009. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι

¹ Από το 2007 έως σήμερα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας ιδρύθηκαν άλλα έξι νέα μεταπτυχιακά:
1) Π.Μ.Σ. στις Πολιτικές και Οικονομικές Σπουδές Σύγχρονης Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης του Τμήματος Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών, 2) Π.Μ.Σ. Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, 3) Π.Μ.Σ στη Στρατηγική Διοικητική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση, του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, 4) Π.Μ.Σ. Εφαρμοσμένης Λογιστικής και Ελεγκτικής, του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, 5) Π.Μ.Σ. στις Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας, του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, 6) Δ.Π.Μ.Σ. Στη Δημόσια Διοίκηση Ολικής Ποιότητας, του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, σε συνεργασία με το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης

90 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος εκτός της διπλωματικής εργασίας είναι δέκα (10), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι επτά (7) και των μαθημάτων επιλογής είναι τρία (3).

Το εν λόγω διατμηματικό μεταπτυχιακό γίνεται από το Τμήμα ΟΕ και σε συνεργασία με τα Τμήματα ΟΔΕ και ΛΧ. Στην πράξη ωστόσο τα μαθήματα προσφέρονται, κατά κανόνα, μόνο από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΟΕ. Στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα λειτουργούν δύο κατευθύνσεις, οι οποίες προσφέρουν επαρκώς στο μεταπτυχιακό φοιτητή τη δυνατότητα σύνθεσης των γνώσεών του. Το εξεταστικό σύστημα κατά τη διάρκεια της φοίτησης αποτελείται από εξετάσεις, εργασίες, προόδους και διπλωματική εργασία στην περίπτωση εκείνη που ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει δύο φορές σε εξέταση μαθήματος. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με εισαγωγικές εξετάσεις. Η χρηματοδότηση γίνεται έμμεσα από τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και η φοίτηση στο πρόγραμμα είναι δωρεάν. Ο οδηγός σπουδών είναι μεταφρασμένος στα Αγγλικά και το πρόγραμμα προωθείται στο εξωτερικό., όπου ικανός αριθμός αποφοίτων του Προγράμματος συνεχίζουν για διδακτορικές σπουδές.

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών (ημερομηνία δημοσίευσης ΦΕΚ) ήταν η 10/7/2006. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 120 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος είναι δεκατέσσερα (14), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι εννέα (9) και των

μαθημάτων επιλογής είναι πέντε (5). Στον αριθμό των μαθημάτων δεν συμπεριλαμβάνεται η διπλωματική εργασία.

Το Πρόγραμμα αποτελεί συνεργασία των Τμημάτων ΟΔΕ, ΟΕ και ΛΧ. Ο βαθμός ανταπόκρισης είναι μεγάλος: 800 απόφοιτοι από το 1997 κατέχουν θέσεις ευθύνης σε επιχειρήσεις της Βορείου Ελλάδας. Το εξεταστικό σύστημα εκτός από τις γραπτές εξετάσεις έχει εργασίες, δοκίμια και παρουσιάσεις. Η διαδικασία επιλογής βασίζεται στο βαθμό πτυχίου, την απόδοση στο GMAT, την προϋπηρεσία και τη συνέντευξη. Η χρηματοδότηση γίνεται με την καταβολή διδάκτρων. Η διεθνής διάσταση δεν είναι σημαντική αλλά είναι ο επόμενος μεγάλος στόχος.

Π.Μ.Σ. στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών ήταν η 3/10/2009. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 66 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος είναι έντεκα (11), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι έξι (6) και των μαθημάτων επιλογής είναι πέντε (5). Στον αριθμό των μαθημάτων δεν συμπεριλαμβάνεται η διπλωματική εργασία. Από άλλα Τμήματα/Ιδρύματα δεν προσφέρθηκε κανένα μάθημα.

Αυτό το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα έχει δύο κατευθύνσεις, όλοι οι πτυχιούχοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ. Ο βαθμός ανταπόκρισης στους στόχους του Π.Μ.Σ, είναι θετικός. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με εξετάσεις σε τρία μαθήματα και συνέντευξη. Η χρηματοδότηση γίνεται με την καταβολή διδάκτρων.

Π.Μ.Σ. στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών ήταν η 20/10/2004. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το

ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 90 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος είναι δέκα (10), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι από έξι (6) έως επτά (7) και των μαθημάτων επιλογής είναι από τρία (3) έως τέσσερα (4). Στον αριθμό των μαθημάτων δεν συμπεριλαμβάνεται η διπλωματική εργασία.

Σήμερα στο Τμήμα ΛΧ λειτουργούν σήμερα δύο ακόμη μεταπτυχιακά: Π.Μ.Σ. στη Στρατηγική Διοικητική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση (έναρξη Φεβρουάριος 2008-2009), Π.Μ.Σ. στην Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική (έναρξη Σεπτέμβριος 2009-2010).

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί είναι πτυχιούχοι ορισμένων μόνο ανωτάτων σχολών, κατά προτίμηση οικονομικών. Το εξεταστικό σύστημα περιλαμβάνει εξετάσεις και εργασίες. Για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ. στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική χρησιμοποιείται ο βαθμός πτυχίου, τα αποτελέσματα των εξετάσεων GMAT και συνέντευξη. Για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ. στην Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική χρησιμοποιείται ο βαθμός πτυχίου και η συνέντευξη και τέλος για το Π.Μ.Σ. στην Στρατηγική Διοικητική Λογιστική απαραίτητη είναι η προϋπηρεσία τριών τουλάχιστον ετών και η γνώση της Αγγλικής γλώσσας. Η χρηματοδότηση γίνεται με την καταβολή διδάκτρων.

Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα (MIS)

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών ήταν η 11/8/2008. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 120 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος είναι

δώδεκα (12), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι πέντε (5) και των μαθημάτων επιλογής είναι επτά (7). Στον αριθμό των μαθημάτων δεν συμπεριλαμβάνεται η διπλωματική εργασία. Από άλλα Ιδρύματα δεν προσφέρθηκε κανένα μάθημα. Το Πρόγραμμα αποτελεί συνεργασία των Τμημάτων ΟΕ, ΟΔΕ και ΛΧ.

Όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ. Για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών χρησιμοποιούνται συντελεστές βαρύτητας οι οποίοι πολλαπλασιάζονται με το βαθμό πτυχίου, εισαγωγικές εξετάσεις και συνέντευξη. Το εξεταστικό σύστημα κατά τη διάρκεια της φοίτησης έχει εξετάσεις, εργασίες, προόδους και διπλωματική εργασία. Η χρηματοδότηση γίνεται με την καταβολή διδάκτρων.

Π.Μ.Σ. Τμήματος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής

Η τελευταία ημερομηνία αναμόρφωσης προγράμματος σπουδών ήταν η 30/6/2003. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS, από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, είναι 120 μονάδες. Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος είναι δώδεκα (12), εκ των οποίων ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι τέσσερα (4) και των μαθημάτων επιλογής είναι οκτώ (8). Στον αριθμό των μαθημάτων δεν συμπεριλαμβάνεται η διπλωματική εργασία. Από άλλα Τμήματα δεν προσφέρθηκε κανένα μάθημα.

Το Πρόγραμμα έχει από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 δύο ειδικεύσεις: α) Συστήματα Υπολογιστών και β) Επιχειρηματική Πληροφορική. Η μία από αυτές λειτουργεί εκ περιτροπής στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας το οποίο βρίσκεται στην Κοζάνη. Όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ. Για την επιλογή, οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές εξετάζονται σε τέσσερα (4) μαθήματα και δίνουν συνέντευξη. Το εξεταστικό σύστημα κατά τη διάρκεια της

φοίτησης αποτελείται από εξετάσεις, εργασίες, προόδους και διπλωματική εργασία. Το πρόγραμμα αρχικά χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠΕΑΕΚ και μετέπειτα από τα δίδακτρα των φοιτητών.

1.3 Διδακτορικές Σπουδές

Οικονομική Επιστήμη

Για τη διαδικασία επιλογής από το 2009 οι υποψήφιοι διδακτορικοί φοιτητές εξετάζονται σε Μικροοικονομία I και II, Μακροοικονομία I και II και Οικονομετρία I και II. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια των σπουδών παρακολουθούν υποχρεωτικά σεμινάρια. Η δομή του προγράμματος αποτελείται από εισαγωγικά μαθήματα, πρόταση έρευνας, παρουσίαση ενδιάμεσων αποτελεσμάτων, συγγραφή της πρότασης, υποστήριξη και σεμινάρια. Η οργάνωση των σεμιναρίων θεωρείται υψηλού επιπέδου με διάφορα ενδιαφέροντα θέματα που εισηγούνται αναγνωρισμένοι στο γνωστικό αντικείμενο ομιλητές. Η διεθνής διάσταση κρίνεται ανεπαρκής σε ό,τι αφορά την προσέλευση υποψηφίων διδακτόρων από Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Θα πρέπει να γίνουν στο μέλλον συμφωνίες ανταλλαγής διδακτορικών φοιτητών.

Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων

Δεν υπάρχει τυπική διαδικασία ελέγχου της ανταπόκρισης στους στόχους του Τμήματος και γενικότερα στους στόχους της κοινωνίας. Για την εισαγωγή στο Πρόγραμμα απαιτείται η συμμετοχή σε εξετάσεις σε τρεις θεματικές ενότητες οι οποίες ορίζονται από σχετική επιτροπή, καθώς και συνέντευξη. Για τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η εκπόνηση διατριβής και θετική κρίση από επταμελή επιτροπή. Οργάνωση

σεμιναρίων δεν υπάρχει και οφείλεται, σύμφωνα με την Έκθεση της ΟΜ.Ε.Α., στην έλλειψη πόρων.

Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδακτορικών φοιτητών γίνεται από τα μέλη ΔΕΠ, κατά κύριο λόγο με τελική έγκριση από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος. Δεν υπάρχουν μαθήματα. Στην ουσία το όλο πρόγραμμα συνίσταται στην εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.

Λογιστική και Χρηματοοικονομική

Στόχοι του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής μέσω του προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών είναι η προαγωγή και εξειδίκευση της γνώσης καθώς επίσης η ανάπτυξη σε βάθος αυτοδύναμης, πρωτότυπης και συγκροτημένης επιστημονικής έρευνας που προάγει τη Λογιστική και Χρηματοοικονομική Επιστήμη. Η δομή του προγράμματος απαιτεί παρακολούθηση μαθημάτων από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Η δυνατότητα χρήσης εξειδικευμένων εφαρμογών λογισμικού θεωρείται προαπαιτούμενο. Για τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδακτορικών φοιτητών συντονιστική επιτροπή ελέγχει τα τυπικά και αποφασίζει η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης. Επιδιώκεται η οργάνωση σεμιναρίων. Όσον αφορά στη διεθνή διάσταση το πρόγραμμα έχει 10% συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό. Δεν υπάρχουν αλλοδαποί υποψήφιοι διδάκτορες και γίνεται προσπάθεια προσέλκυσης φοιτητών από τις Βαλκανικές χώρες.

Εκπαιδευτική και Κοινωνική Πολιτική

Το όλο πρόγραμμα συνιστάται στην εκπόνηση και αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής. Για τη διαδικασία επιλογής ακολουθείται ο

νόμος χωρίς επιπλέον εξετάσεις εισαγωγής ή παρακολούθησης μαθημάτων. Οι δραστηριότητες για την οργάνωση σεμιναρίων μπορεί να λαμβάνονται υπόψη από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής, όμως δεν αξιολογούνται με ακρίβεια και σαφήνεια.

Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών

Η έναρξη του Προγράμματος έγινε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004. Ο κανονισμός των διδακτορικών σπουδών στο Τμήμα τέθηκε σε εφαρμογή πρόσφατα, μετά τη δημιουργία του μεταπτυχιακού προγράμματος (Master). Από τότε, εισήχθησαν κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων διδακτόρων κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής που διασφαλίζουν τη θεωρητική και την εμπειρική συνεισφορά των υποψηφίων στην επιστήμη που θεραπεύουν. Η διαδικασία επιλογής γίνεται με εισήγηση της συντονιστικής επιτροπής προς τη Γενική Συνέλευση Εδικής Σύνθεσης μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Στο διδακτορικό πρόγραμμα προσφέρονται σεμινάρια, τα οποία θα μπορούσαν να διευρυνθούν με την προσθήκη κύκλου οικονομικών θεμάτων, κάτι το οποίο σήμερα δεν γίνεται. Η δυνατότητα που δίνει ο κανονισμός για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής στην Αγγλική γλώσσα, συμβάλλει στη διεθνή διάσταση του προγράμματος, ωστόσο στο πλαίσιο της περαιτέρω διεθνοποίησής του κρίνεται ως θετική η εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με τη συμμετοχή καθηγητών από πανεπιστήμια του εξωτερικού στην τριμελή επιτροπή.

Μουσική Επιστήμη και Τέχνη

Δεν υπάρχει οργανωμένο πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών. Θεωρητικά η επιλογή των διδακτορικών φοιτητών γίνεται βάσει κριτηρίων που καθορίζονται από το αρμόδιο συλλογικό όργανο του τμήματος, σύμφωνα

με τον ισχύοντα κανονισμό. Προς το παρόν δεν γίνονται δεκτοί φοιτητές για διδακτορικό μέχρι τη δημιουργία οργανωμένου μεταπτυχιακού προγράμματος.

2. Φοιτητές και Διδακτικό Προσωπικό

2.1 Φοιτητές ανά Τμήμα Προπτυχιακών Σπουδών

Όπως φαίνεται από τον Πίνακα ο αριθμός εισακτέων φοιτητών ανά Τμήμα διαφέρει σημαντικά από τμήμα σε Τμήμα. Τα Τμήματα ΟΔΕ (311 εισακτέοι) και ΟΕ (305 εισακτέοι) ξεπερνούν τους 300 εισακτέους φοιτητές ανά έτος, ενώ αρκετά λιγότερους φοιτητές δέχονται τα υπόλοιπα Τμήματα του Πανεπιστημίου.

Πίνακας 3. Φοιτητές

| Τμήματα | Φοιτητές (ανά Τμήμα) | | | | | | Μέσος βαθμός πτυχίου | Ποσοστό φοιτητών που εισήχθησαν το 2001-2002 και δεν ολοκλήρωσαν τις σπουδές σε 6 χρόνια (έως 31-12-2007) |
|--|--|-------------------|------------------------------|----------------------------------|--|--|----------------------|---|
| | Αριθμός νεοεισαχθέντων φοιτητών (στοιχεία έναρξης ακαδημαϊκού έτους) | | | | Εγγεγραμμένοι φοιτητές σε όλα τα έτη (ν+2) * | Σύνολο αποφοίτων (από 1/9/2006 έως 31/12/2007) | | |
| | Μέσω εισαγωγικών εξετάσεων | Μέσω μεταεγγραφών | Μέσω κατατακτήριων εξετάσεων | Άλλες κατηγορίες (εκτός erasmus) | | | | |
| Οικονομικών Επιστημών | 230 | 41 | 3 | 31 | 1481 | 300 | 6,72 | 34,44% |
| Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων | 205 | 43 | 27 | 36 | 1493 | 448 | 6,78 | 25,23% |
| Λογιστικής και Χρημ/κής | 126 | 5 | 7 | 17 | 805 | 253 | 7,04 | 20,71% |
| Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών | 128 | 26 | 13 | 22 | 763 | 238 | 7,44 | 17,98% |
| Εφαρμοσμένης Πληροφορικής | 124 | 27 | 3 | 27 | 861 | 204 | 7,56 | 21,79% |
| Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών | 55 | 0 | 5 | 9 | 332 | 70 | 7,34 | 23,44% |
| Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής | 59 | 43 | 5 | 11 | 394 | 87 | 7,76 | 11,59% |
| Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης | 40 | 0 | 3 | 7 | 242 | 32 | 8,17 | 20,69% |

Ο αριθμός των εισακτέων, ειδικά για τα Τμήματα ΟΕ και ΟΔΕ είναι πολλαπλάσιος του αριθμού που τα ίδια τα Τμήματα ζητούν, ενώ επιπρόσθετα, στον αριθμό αυτό αθροίζεται κι ένας σημαντικός αριθμός φοιτητών από μετεγγραφές. Ο αριθμός αυτός για τα δύο αυτά Τμήματα ανέρχεται στο 20% περίπου του κανονικού αριθμού των εισακτέων μέσω των πανελληνίων εξετάσεων. Ακόμα ένας αριθμός περί το 15% του κανονικού αριθμού των εισακτέων εισάγεται μέσω «άλλων κατηγοριών» με αποτέλεσμα ο τελικός αριθμός των εισαγομένων να αυξάνει κατά το 1/3 σε σχέση με τον αρχικό αριθμό. Το Τμήμα ωστόσο με το μεγαλύτερο πρόβλημα, όσον αφορά την τελική αύξηση του αριθμού των εισαγομένων σε αυτό λόγω μετεγγραφών κλπ. είναι το Τμήμα ΕΚΠ. Στο συγκεκριμένο Τμήμα ο τελικός αριθμός των εισαγομένων σε αυτό είναι διπλάσιος του αριθμού των εισακτέων από τις πανελλήνιες εξετάσεις.

Ένας σημαντικός αριθμός φοιτητών καθυστερεί την περάτωση των σπουδών του πέραν της κανονικής διάρκειας των 4 ετών. Ενδεχομένως μάλιστα, να υπάρχει σχέση ανάμεσα στον αριθμό των εισακτέων φοιτητών και το ποσοστό των φοιτητών που δεν ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σε έξι χρόνια. Όπως φαίνεται στον ίδιο πίνακα τα τμήματα ΟΕ και ΟΔΕ παρουσιάζουν το υψηλότερο ποσοστό «μακροχρόνιας φοίτησης» με ποσοστά 34,4% και 25,2% αντίστοιχα. Το ίδιο συμπέρασμα έχει διατυπωθεί και από εμπειριστατωμένη μελέτη που έχει γίνει στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας για τη Λιμνάζουσα Φοίτηση². Το κύριο συμπέρασμα και αυτής της μελέτης είναι ότι ο μεγάλος αριθμός εισακτέων φοιτητών αυξάνει την τάση της μακροχρόνιας φοίτησης. Τα στοιχεία του Πίνακα δείχνουν ότι σε Τμήματα με μικρότερα ακροατήρια (για παράδειγμα τα Τμήματα ΒΣΑΣ και ΕΚΠ) το ποσοστό των φοιτητών που παρατείνουν τις σπουδές τους είναι μικρότερο.

² Κατσίκας, Η. & Κατρανίδης, Σ. (2006). *Η Λιμνάζουσα Φοίτηση στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Άμεσα σχετιζόμενο με την επιχειρηματολογία αυτή είναι το γεγονός ότι τα Τμήματα ΟΕ και ΟΔΕ έχουν τη μεγαλύτερη αναλογία φοιτητών ανά διδάσκοντα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας όπως σημειώσαμε και προηγούμενα.

Είναι αυτονόητο, ότι απαιτείται να βελτιωθεί η αναλογία φοιτητών ανά διδάσκοντα κυρίως στα Τμήματα ΟΕ και ΟΔΕ, στοιχείο που φαίνεται πως θα συμβάλει στην καλύτερευση της ποιότητας των σπουδών και θα προωθήσει τη συνέπεια στην παρακολούθηση των σπουδών. Τα μικρά ακροατήρια, η λειτουργία σε λογικές «ομάδες» και εργαστηρίου, η προσωπική σχέση και η δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τον διδάσκοντα, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες ενίσχυσης των δεσμών του φοιτητή με την εκπαιδευτική διαδικασία και επακόλουθα την περάτωση των σπουδών του μέσα και σε κάθε περίπτωση κοντά, στον προκαθορισμένο χρόνο.

Σημαντική σχέση με την ερμηνεία του φαινομένου φαίνεται επίσης να έχει ο βαθμός δυσκολίας και επακόλουθα και αποφοίτησης από τα επί μέρους Τμήματα. Τα δύο Τμήματα με το μεγαλύτερο πρόβλημα (Τμήματα ΟΔΕ και ΟΕ), παρουσιάζουν ένα ακόμη κοινό χαρακτηριστικό, οι απόφοιτοι τους έχουν την χαμηλότερη βαθμολογία πτυχίου έναντι όλων των υπολοίπων αποφοίτων του ΠΑΜΑΚ. Πιο συγκεκριμένα, ενώ δηλαδή η μέση βαθμολογία των αποφοίτων του ΠΑΜΑΚ κινείται σαφώς πάνω από το 7 (επτά), οι απόφοιτοι των Τμημάτων του τμήματος ΟΕ και ΟΔΕ έχουν μέσο βαθμό πτυχίου 6.7. Αντίθετα Τμήματα με συγκριτικά υψηλό μέσο βαθμό πτυχίου (όπως για παράδειγμα τα Τμήματα ΔΕΣ, ΒΣΑΣ και ΕΚΠ) εμφανίζουν το πρόβλημα αυτό σε σαφώς μικρότερο βαθμό.

Πίνακας 4. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων των Προπτυχιακών Σπουδών

| Έτος αποφοίτησης | Κατανομή βαθμολογίας % | | | | Μέσος βαθμός πτυχίου |
|------------------|------------------------|---------|---------|----------|----------------------|
| | 5,0-5,9 | 6,0-6,9 | 7,0-8,4 | 8,5-10,0 | |
| 2006-2007-ΟΕ | 9,0 | 61,2 | 28,7 | 1,1 | 6,72 |
| 2006-2007-ΟΔΕ | 13,4 | 49,4 | 35,6 | 1,5 | 6,78 |
| 2006-2007-ΑΧ | 4,9 | 42,9 | 50,3 | 1,8 | 7,04 |
| 2006-2007-ΔΕΣ | 0,6 | 18,6 | 74,3 | 6,6 | 7,44 |
| 2006-2007-ΕΠ | 0 | 23,8 | 63,1 | 13,1 | 7,56 |
| 2006-2007-ΒΣΑΣ | 2,3 | 36,4 | 54,5 | 6,8 | 7,34 |
| 2006-2007-ΕΚΠ | 0 | 4,6 | 84,6 | 10,8 | 7,76 |
| 2006-2007-MET | 0 | 7,4 | 70,4 | 22,2 | 8,17 |

Παρατηρώντας την κατανομή βαθμολογίας ανά Τμήμα εντύπωση προκαλεί το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό των αποφοίτων του Τμήματος ΕΠ (13,1%) που έχουν πάνω από 8,5 καθώς και το επίσης ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό όσων έχουν Άριστα (10,8%) στο Τμήμα ΕΚΠ. Χωρίς να θέλουμε να προχωρήσουμε βαθύτερα στα ζητήματα του τρόπου αξιολόγησης των φοιτητών τέτοιου είδους αποκλίσεις απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση. Στον αντίποδα αυτής της κατάστασης έχουμε ένα εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό των αποφοίτων με βαθμό από 8.5 και πάνω στα τμήματα ΟΕ (1,1%) και ΟΔΕ (1,5%). Αντίθετα, ποσοστά περί το 70% και το 63% καταγράφονται για τους φοιτητές των Τμημάτων αυτών με μια κατανομή βαθμολογίας από 5 έως 6.9.

Είναι βέβαια εξαιρετικά δύσκολο να προτείνει κανείς τρόπους ώστε να ομογενοποιηθούν οι διαδικασίες αξιολόγησης των φοιτητών ανάμεσα στα διάφορα τμήματα του ΠΑΜΑΚ, από την άλλη όμως πρέπει να μας απασχολήσει το γεγονός αυτής της μεγάλης απόκλισης καθώς σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με θέματα «αξιοπιστίας» των πτυχίων του Πανεπιστημίου. Από την άλλη μεριά οι συστηματικά χαμηλές βαθμολογίες που παρατηρούνται σε ορισμένα Τμήματα, χρειάζονται μια

ιδιαίτερη αντιμετώπιση. Δεδομένου ότι ο βαθμός πτυχίου αποτελεί κριτήριο για την κάλυψη θέσεων εργασίας, χωρίς διάκριση ανάμεσα στα Τμήματα προέλευσης του πτυχίου, η εισαγωγή μιας διαδικασίας «κανονικοποίησης» των βαθμών, είναι πιθανόν απαραίτητη.

2.2 Διδακτικό Προσωπικό ανά Τμήμα Προπτυχιακών Σπουδών

Μια εικόνα για το διδακτικό προσωπικό το οποίο υπηρετούσε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 και αντίστοιχα στα επιμέρους Τμήματα προκύπτει από τον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 5. Διδακτικό Προσωπικό

| Τμήματα | Διδακτικό Προσωπικό (ανά Τμήμα) | | | | | | |
|--|---------------------------------|------------------|-----------------|----------|----------------|---------------------|---------------------|
| | Μόνιμο | | | | | Σύνολο διδασκόντων* | Συμβασιούχοι ΠΔ 407 |
| | ΔΕΠ | | | | ΕΕΔΙΠ Τμήματος | | |
| | Καθηγητές | Αναπλ. Καθηγητές | Επικ. Καθηγητές | Λέκτορες | | | |
| Οικονομικών Επιστημών | 8 | 12 | 1 | 3 | 3 | 27 | 1 |
| Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων | 4 | 9 | 2 | 4 | 1 | 20 | 0 |
| Λογιστικής και Χρημ/κής | 6 | 5 | 5 | 3 | 0 | 19 | 4 |
| Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών | 2 | 2 | 8 | 5 | 0 | 17 | 4 |
| Εφαρμοσμένης Πληροφορικής | 14 | 7 | 6 | 5 | 2 | 34 | 9 |
| Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών | 0 | 4 | 11 | 3 | 3 | 21 | 19 |
| Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής | 4 | 2 | 5 | 4 | 2 | 17 | 22 |
| Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης | 4 | 0 | 5 | 7 | 2 | 18 | 42 |

* Στο σύνολο διδασκόντων δεν υπολογίζονται οι συμβασιούχοι ΠΔ 407 και οι ΕΕΔΙΠ ξένων γλωσσών (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά).

Σύμφωνα με τον πίνακα, το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 στο Τμήμα ΟΕ υπηρετούσαν είκοσι επτά (27) μόνιμοι διδάσκοντες (μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.ΔΙ.Π. Τμήματος), εκ των οποίων οκτώ (8) στη βαθμίδα του Καθηγητή, δώδεκα (12) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, ένας (1) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, τρεις (3) στη βαθμίδα του Λέκτορα και τρία (3) μέλη Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού. Επίσης υπηρετούσε και ένας (1) Συμβασιούχος σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

Στο Τμήμα ΟΔΕ υπηρετούσαν είκοσι (20) μόνιμοι διδάσκοντες (μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.ΔΙ.Π.), εκ των οποίων τέσσερις (4) στη βαθμίδα του Καθηγητή, εννιά (9) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, δύο (2) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και τέσσερις (4) στη βαθμίδα του Λέκτορα και ένα (1) μέλος Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού. Δεν υπήρχε κανένας (0) Συμβασιούχος σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

Στο Τμήμα ΔΕΣ υπηρετούσαν δέκα επτά (17) μόνιμοι διδάσκοντες (μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.ΔΙ.Π.), εκ των οποίων δύο (2) στη βαθμίδα του Καθηγητή, δύο (2) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, οκτώ (8) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, πέντε (5) στη βαθμίδα του Λέκτορα και κανένα (0) μέλος Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού. Επίσης, στο Τμήμα υπηρετούσαν τέσσερις (4) Συμβασιούχοι σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

Στο Τμήμα ΛΧ, την ίδια περίοδο, υπηρετούσαν δέκα εννιά (19) μόνιμοι διδάσκοντες (μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.ΔΙ.Π.), εκ των οποίων έξι (6) στη βαθμίδα του Καθηγητή, πέντε (5) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, πέντε (5) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, τρεις (3) στη βαθμίδα του Λέκτορα και κανένα (0) μέλος Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού. Επίσης, υπηρετούσαν και τέσσερις (4) Συμβασιούχοι σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

Στο Τμήμα ΕΠ, το έτος 2006-2007, υπηρετούσαν τριάντα τέσσερα (34) μόνιμοι διδάσκοντες, εκ των οποίων δεκατέσσερα (14) στη βαθμίδα του Καθηγητή, επτά (7) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, έξι (6) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, πέντε (5) στη βαθμίδα του Λέκτορα και δύο (2) μέλη Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, και εννέα (9) Συμβασιούχοι σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

Στο Τμήμα ΕΚΠ είχαμε αντίστοιχα δεκαεπτά (17) μόνιμοι διδάσκοντες, εκ των οποίων τέσσερις (4) στη βαθμίδα του Καθηγητή, δύο (2) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, πέντε (5) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, τέσσερις (4) στη βαθμίδα του Λέκτορα και δύο (2) μέλη Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, και είκοσι (22) Συμβασιούχοι σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

Στο Τμήμα ΒΣΑΣ (2006-2007) υπηρετούσαν είκοσι ένα (21) μόνιμοι διδάσκοντες, εκ των οποίων κανένας (0) στη βαθμίδα του Καθηγητή, τέσσερις (4) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, έντεκα (11) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, τρεις (3) στη βαθμίδα του Λέκτορα και τρία (3) μέλη Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού. Στο Τμήμα υπηρετούσαν επίσης δέκα εννιά (19) Συμβασιούχοι σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

Τέλος, στο Τμήμα ΜΕΤ την ίδια περίοδο υπηρετούσαν δεκαοκτώ (18) μόνιμοι διδάσκοντες, εκ των οποίων τέσσερις (4) στη βαθμίδα του Καθηγητή, κανένας (0) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, πέντε (5) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, επτά (7) στη βαθμίδα του Λέκτορα και δύο (2) μέλη Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού. Στο Τμήμα υπηρετούσαν και σαράντα δύο (42) Συμβασιούχοι σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

Συγκρίνοντας τα παραπάνω δεδομένα μεταξύ των παλαιότερων Τμημάτων, δηλαδή το Τμήμα ΟΕ και το Τμήμα ΟΔΕ, και αυτών, που ιδρύθηκαν μεταγενέστερα, βλέπουμε ότι στα παλαιότερα Τμήματα

υπηρετούν κυρίως περισσότερα μέλη στις δύο ανώτερες βαθμίδες των μελών Δ.Ε.Π. (Καθηγητή και Αναπληρωτή Καθηγητή) σε σχέση με τις άλλες δύο βαθμίδες (Επίκουρου Καθηγητή και Λέκτορα), ενώ στα Τμήματα που ιδρύθηκαν μεταγενέστερα τα μέλη των κατώτερων βαθμίδων είναι περισσότερα. Πράγμα φυσιολογικό, λόγω του διαφορετικού χρόνου λειτουργίας των Τμημάτων. Εξάιρεση αποτελεί το Τμήμα ΕΠ όπου παρόλο ότι ιδρύθηκε μεταγενέστερα έχει διπλάσιο αριθμό καθηγητών από το Τμήμα ΟΕ και την ΟΔΕ.

Αν στον αριθμό των μελών Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.ΔΙ.Π. προσθέσουμε και τους Συμβασιούχους σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80, βλέπουμε ότι οι διδάσκοντες των νέων Τμημάτων είναι περισσότεροι σε σχέση με τους διδάσκοντες των παλιών Τμημάτων. Αυτό ίσως να οφείλεται στο ότι τα Προγράμματα Σπουδών των νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου μας προσφέρουν δύο ή και τρεις ειδικεύσεις, που πολλαπλασιάζουν τις ανάγκες σε διδάσκοντες.

Στην ανάλυση των στοιχείων που προηγήθηκε, όπως αναφέραμε εξ' αρχής, δεν συμπεριλήφθηκαν τα Τμήματα ΔΤ και ΜΔΛ, διότι με βάση το νόμο δεν συμμετείχαν στην αξιολόγηση. Σήμερα (2009) στο Τμήμα ΔΤ υπηρετούν τέσσερις (4) μόνιμοι διδάσκοντες, εκ των οποίων ένας (1) στη βαθμίδα του Καθηγητή, ένας (1) στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, δύο (2) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, ενώ δεν υπάρχουν Λέκτορες και μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. Τέλος, στο Τμήμα υπηρετούν σήμερα είκοσι τέσσερις (24) Συμβασιούχοι σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80. Στο Τμήμα ΜΔΛ υπηρετούν σήμερα πέντε (5) μόνιμοι διδάσκοντες, εκ των οποίων δύο (2) στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και τρεις (3) στη βαθμίδα του Λέκτορα. Δεν υπάρχουν διδάσκοντες στις βαθμίδες του Καθηγητή και Αναπληρωτή Καθηγητή καθώς και μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. Τέλος, στο Τμήμα υπηρετούν σήμερα τριάντα ένας (31) συμβασιούχοι σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.

2.3 Σχέση διδασκόντων - διδασκομένων

Ο Πίνακας που ακολουθεί έχει προκύψει μετά από μια σύγκριση του αριθμού των διδασκόντων σε σχέση με τον αριθμό των εγγεγραμμένων ανά Τμήμα φοιτητών και επιτρέπει ορισμένα συμπεράσματα σχετικά με τη σχέση φοιτητών ανά διδάσκοντα ανά Τμήμα σπουδών. Ο συνολικός αριθμός διδασκόντων συμπεριλαμβάνει όπως έχουμε αναφέρει το μόνιμο διδακτικό προσωπικό (μέλη ΔΕΠ και Ε.Ε.ΔΙ.Π. Τμημάτων, χωρίς τα Ε.Ε.Δ.ΠΙ. ξένων γλωσσών) και ως εγγεγραμμένοι φοιτητές λογίζονται όσοι βρίσκονται μέχρι και το 6^ο έτος σπουδών. Τα παρατιθέμενα στοιχεία έχουν έτος αναφοράς το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007.

Πίνακας 6. Σχέση αριθμού διδασκόντων και διδασκομένων
Ακαδημαϊκό έτος 2006-2007

| | Τμήματα Προπτυχιακών Σπουδών | | | | | | | |
|--|------------------------------|------|-----|-----|-----|------|-----|-----|
| | ΟΕ | ΟΔΕ | ΛΧ | ΔΕΣ | ΕΠ | ΒΣΑΣ | ΕΚΠ | ΜΕΤ |
| Συνολικός αριθμός διδασκόντων | 27 | 20 | 19 | 17 | 34 | 21 | 17 | 18 |
| Συνολικός αριθμός διδασκομένων | 1481 | 1493 | 805 | 763 | 861 | 332 | 394 | 242 |
| Αριθμός φοιτητών που αναλογεί σε κάθε διδάσκοντα | 55 | 75 | 42 | 45 | 25 | 16 | 23 | 13 |

Συνολικός αριθμός διδασκόντων = μέλη ΔΕΠ και ΕΕΔΙΠ Τμημάτων χωρίς τα μέλη ΕΕΔΙΠ ξένων γλωσσών

Συνολικός αριθμός διδασκομένων = ενεργοί φοιτητές ν+2 έτη σπουδών

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα η σχέση αριθμού διδασκόντων και διδασκομένων στο Τμήμα ΟΕ είναι πενήντα πέντε (55) φοιτητές ανά διδάσκοντα, στο Τμήμα ΟΔΕ είναι εβδομήντα πέντε (75) φοιτητές ανά διδάσκοντα, στο Τμήμα ΛΧ είναι σαράντα δύο (42) φοιτητές ανά

διδάσκοντα, στο Τμήμα ΔΕΣ είναι σαράντα πέντε (45) φοιτητές ανά διδάσκοντα, στο Τμήμα ΕΠ είναι είκοσι πέντε (25) φοιτητές ανά διδάσκοντα, στο Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών είναι δέκα έξι (16) φοιτητές ανά διδάσκοντα, στο Τμήμα ΕΚΠ είναι είκοσι τρεις (23) φοιτητές ανά διδάσκοντα και στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης είναι δέκα τρεις (13) φοιτητές ανά διδάσκοντα.

Είναι φανερό ότι η σχέση αριθμού διδασκόντων και διδασκομένων είναι σαφώς καλύτερη στα Τμήματα ΕΠ, ΕΚΠ, ΒΣΑΣ και ΜΕΤ του Πανεπιστημίου σε σχέση με τα υπόλοιπα. Αυτό οφείλεται στον συγκριτικά χαμηλότερο αριθμό εισακτέων σε αυτά τα Τμήματα.

Για τη βελτίωση της σχέσης αυτής και στα Τμήματα ΟΕ, ΟΔΕ, ΔΕΣ και ΛΧ, είναι προφανές ότι είτε θα πρέπει να περιοριστεί ο αριθμός των εισακτέων τους είτε να αυξηθούν οι θέσεις των μελών ΔΕΠ.

2.4 Επιμέρους χαρακτηριστικά του ΔΕΠ

Οι Πίνακες που ακολουθούν στη συνέχεια μάς δίνουν ορισμένες περαιτέρω πληροφορίες για την κύρια μερίδα του διδακτικού προσωπικού, δηλαδή τα μέλη ΔΕΠ τα οποία υπηρετούν σήμερα (έτος 2010) στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Οι Πίνακες αυτοί αναφέρονται στην ηλικία των μελών ΔΕΠ, τόσο για το σύνολο του Πανεπιστημίου, όσο και για τα επιμέρους Τμήματα, καθώς και στη χώρα όπου έχουν πραγματοποιήσει τις διδακτορικές τους σπουδές. Από τους Πίνακες αυτούς μπορούν να εξαχθούν χρήσιμες πληροφορίες, τόσο όσον αφορά την ηλικιακή «γήρανση» των μελών ΔΕΠ των επιμέρους Τμημάτων, επομένως και την επιτακτικότητα της ανανέωσης του κύριου επιστημονικού τους δυναμικού, όσο και το βασικό ερευνητικό και

διδασκτικό πρότυπο, το οποίο «μεταφέρουν» τα μέλη ΔΕΠ στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, προφανώς επηρεασμένο από τη χώρα όπου έχουν κάνει τις διδακτορικές τους σπουδές.

Πίνακας 7. Κατανομή ηλικίας μελών ΔΕΠ και έτη από τη λήψη διδακτορικού κατά Τμήμα. Έτος 2010.

| ΤΜΗΜΑ | Μ.Ο. ΗΛΙΚΙΑΣ | <40 | 40-49 | 50-60 | >60 | ΕΤΗ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΨΗ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ (Μ.Ο.) |
|---------------|--------------|----------|----------|----------|----------|---|
| ΟΕ | 50 | 5 (20%) | 7 (28%) | 12 (48%) | 1 (4%) | 19 |
| ΟΔΕ | 50 | 1 (6%) | 6 (33%) | 9 (50%) | 2 (11%) | 19 |
| ΔΕΣ | 47 | 5 (28%) | 6 (33%) | 3 (17%) | 4 (22%) | 14 |
| ΛΧ | 50 | 2 (13%) | 6 (38%) | 6 (38%) | 2 (13%) | 17 |
| ΕΠ | 54 | 4 (13%) | 6 (19%) | 13 (42%) | 8 (26%) | 17 |
| ΕΚΠ | 52 | 3 (18%) | 4 (24%) | 6 (35%) | 4 (24%) | 17 |
| ΒΣΑΣ | 47 | 1 (5%) | 12 (63%) | 6 (32%) | 0 (0%) | 16 |
| ΜΕΤ | 48 | 6 (26%) | 7 (30%) | 8 (35%) | 2 (9%) | 11 |
| ΜΔΛ | 39 | 3 (60%) | 1 (20%) | 1 (20%) | 0 (0%) | 7 |
| ΔΤ | 44 | 0 (0%) | 3 (75%) | 1 (25%) | 0 (0%) | 14 |
| ΣΥΝΟΛΟ | 50 | 30 (17%) | 58 (33%) | 65 (37%) | 23 (13%) | 16 |

Από την ηλικιακή διάρθρωση των μελών ΔΕΠ των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (βλ. Πίνακα 7) προκύπτει μια ορισμένη διαφοροποίηση μεταξύ των επιμέρους Τμημάτων. Όπως ίσως αναμένετο τα νεότερα ηλικιακά Τμήματα είναι και τα συγκριτικά με τα άλλα νεότερα σε σχέση με την ημερομηνία ίδρυσής τους Τμήματα του Πανεπιστημίου. Έτσι, λοιπόν, το χαμηλότερο μέσο όρο ηλικίας των μελών τους εμφανίζουν τα Τμήματα Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών και Διοίκησης Τεχνολογίας. Κοντά με αυτά βρίσκονται τα Τμήματα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, με ένα μέσο όρο ηλικίας τα 47 έτη. Περισσότερο «γηρασμένα» είναι τα Τμήματα Οικονομικών Επιστημών, Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, με μέσο όρο ηλικίας τα 50 έτη και ακόμη περισσότερο τα Τμήματα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής και

Εφαρμοσμένης Πληροφορικής με 52 και 54 έτη, αντίστοιχα. Μια ανάλογη εικόνα προκύπτει από τη στήλη η οποία αναφέρεται στην ποσοστιαία συμμετοχή της ηλικίας άνω των 60 ετών στα μέλη ΔΕΠ των Τμημάτων. Τα δύο τελευταία Τμήματα που αναφέρθηκαν (ΕΠ και ΕΚΠ) έχουν το ¼ των μελών ΔΕΠ τους σε ηλικία άνω των 60 ετών. Από την άλλη μεριά, τα Τμήματα με τη μεγαλύτερη συμμετοχή της κατηγορίας κάτω από 40 έτη είναι τα Τμήματα ΜΔΛ (60%), ΔΕΣ (28%) και ΟΕ (20%).

Πίνακας 8. Αριθμός μελών ΔΕΠ κατά χώρα απόκτησης διδακτορικού και Τμήμα. Στοιχεία έτους 2010.

| ΤΜΗΜΑ | ΕΛΛΑΔΑ | ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ | ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ | ΑΜΕΡΙΚΗ (ΗΠΑ, ΚΑΝΑΔΑΣ) | ΣΥΝΟΛΟ |
|---------------|-----------|--------------------|--------------------|---------------------------|------------|
| ΟΕ | 5 | 6 | 7 | 7 | 25 |
| ΟΔΕ | 9 | 0 | 4 | 5 | 18 |
| ΔΕΣ | 4 | 3 | 9 | 2 | 18 |
| ΛΧ | 5 | 3 | 6 | 2 | 16 |
| ΕΠ | 22 | 1 | 5 | 3 | 31 |
| ΕΚΠ | 6 | 5 | 3 | 3 | 17 |
| ΒΣΑΣ | 2 | 5 | 7 | 5 | 19 |
| ΜΕΤ | 4 | 0 | 0 | 3 | 23 |
| ΜΔΛ | 2 | 0 | 2 | 1 | 5 |
| ΔΤ | 2 | 0 | 1 | 1 | 4 |
| ΣΥΝΟΛΑ | 61 | 23 | 44 | 32 | 176 |

Σημείωση: 16 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΜΕΤ δεν έχουν διδακτορικό.

Ο Πίνακας 8 αναφέρεται στη χώρα απόκτησης του διδακτορικού διπλώματος των μελών ΔΕΠ. Σύμφωνα με τα συνολικά στοιχεία για το Ίδρυμα τα 2/3 σχεδόν των μελών του έχουν διδακτορικό από Πανεπιστήμια ευρισκόμενα εκτός Ελλάδος, κάτι το οποίο είναι σχετικά υψηλό συγκρινόμενο με Τμήματα τόσο της χώρας όσο και των άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Εξαίρεση σε αυτή τη διαπίστωση αποτελεί το Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (το 1/3 των μελών του έχει διδακτορικό από Πανεπιστήμια της αλλοδαπής). Η κύρια χώρα λήψης

του διδακτορικού τίτλου – σε σχέση με διδακτορικά κτηθέντα στην αλλοδαπή – είναι η Μεγάλη Βρετανία (44 μέλη ΔΕΠ έχουν διδακτορικό από τη χώρα αυτή). Ακολουθούν ως χώρες κτήσης διδακτορικού διπλώματος οι χώρες της Βορείου Αμερικής (32 διδακτορικά) και στην τρίτη θέση οι χώρες της Κεντρικής Ευρώπης (Γαλλία, Γερμανία κ.ά.) με 23 διδακτορικά. Η εικόνα αυτή διαφοροποιείται μεταξύ των Τμημάτων. Το μεγαλύτερο αριθμό διδακτορικών τίτλων από ΗΠΑ και Καναδά έχουν, για παράδειγμα, τα Τμήματα ΟΕ (7 διδακτορικά), ΟΔΕ και ΒΣΑΣ (από 5 διδακτορικά το καθένα). Όσον αφορά διδακτορικά με χώρα κτήσης τη Μεγάλη Βρετανία, προηγείται το Τμήμα ΔΕΣ (9 διδακτορικά) και ακολουθούν τα Τμήματα ΟΕ και ΒΣΑΣ, με 7 διδακτορικά το καθένα. Τέλος, έχουν λάβει το διδακτορικό τους από χώρες της Κεντρικής Ευρώπης 6 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΟΕ και από 5 μέλη ΔΕΠ των Τμημάτων ΕΚΠ και ΒΣΑΣ.

3. Αξιολόγηση Διδακτικού Έργου

3.1 Ιστορικό και συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτικού έργου

Αξιολόγηση του διδακτικού έργου των μεταπτυχιακών προγραμμάτων πραγματοποιείται στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας από την εποχή έναρξης των πρώτων μεταπτυχιακών προγραμμάτων που λειτούργησαν στο Ίδρυμα ως οργανωμένα προγράμματα, δηλαδή από το ακαδημαϊκό έτος 1995-96. Η αξιολόγηση αυτή μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 πραγματοποιείτο με ερωτηματολόγια που είχαν δημιουργηθεί για αυτόν ακριβώς το σκοπό από τα επιμέρους μεταπτυχιακά προγράμματα.

Από το εαρινό ωστόσο εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2006/2007 πραγματοποιείται αξιολόγηση του διδακτικού έργου και στα προπτυχιακά προγράμματα του Πανεπιστημίου. Η πρώτη αξιολόγηση των προπτυχιακών προγραμμάτων έγινε με τα ερωτηματολόγια της Α.ΔΙ.Π. Στη συνέχεια και από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 μέχρι σήμερα, η αξιολόγηση τόσο στα προπτυχιακά όσο και στα μεταπτυχιακά προγράμματα του Πανεπιστημίου γίνεται με ερωτηματολόγια τα οποία επεξεργάστηκε ειδικά λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των θεραπευομένων στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας γνωστικών αντικειμένων, η ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με τις ΟΜ.Ε.Α. των Τμημάτων. Τα συγκεντρωμένα στοιχεία τα επεξεργάζεται με τη χρήση ειδικού λογισμικού το Κέντρο Πληροφορικής του Πανεπιστημίου. Τα αποτελέσματα, τόσο σε επίπεδο προγράμματος (προπτυχιακό-μεταπτυχιακό), όσο και σε επίπεδο Τμήματος, διανέμονται στις ΟΜ.Ε.Α. των Τμημάτων, ενώ η ατομική αξιολόγηση κάθε μαθήματος/διδάσκοντα, στον διδάσκοντα τον οποίον αφορά.

Το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος για το οποίο έχουμε πλήρη στοιχεία είναι το ακαδημαϊκό έτος 2008-09. Όπως φαίνεται και στον πίνακα που ακολουθεί όσον αφορά τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών το ποσοστό κάλυψης των μαθημάτων ποικίλλει κατά Τμήμα και βρίσκεται ανάμεσα στο 70% και 90% των προσφερομένων συνολικά μαθημάτων. Στα μεταπτυχιακά προγράμματα το εν λόγω ποσοστό προσεγγίζει κατά κανόνα το 100%.

Πίνακας 9. Συγκεντρωτικός πίνακας αξιολόγησης μαθημάτων κατά Τμήμα. Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.

| ΚΩΔ | ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ | Αξιολογήθηκαν | Προσφέρθηκαν | % |
|-----|---|---------------|--------------|--------|
| 120 | ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ | 58 | 83 | 69,88% |
| 121 | ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ | 75 | 91 | 82,42% |
| 122 | ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ | 75 | 93 | 80,65% |
| 123 | ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ | 84 | 102 | 82,35% |
| 124 | ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ | 59 | 90 | 65,56% |
| 125 | ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ | 81 | 104 | 77,88% |
| 126 | ΤΜΗΜΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ, ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ | 85 | 94 | 90,43% |
| | ΣΥΝΟΛΟ | 517 | 657 | 78,69% |

Πίνακας 10. Συγκεντρωτικός πίνακας αξιολόγησης μαθημάτων κατά Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

| ΚΩΔ | ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ | Αξιολογήθηκαν | Προσφέρθηκαν | % |
|------|--|---------------|--------------|---------|
| 1000 | Δ.Π.Μ.Σ. ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ | 73 | 74 | 98,65% |
| 1001 | Δ.Π.Μ.Σ. ΣΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ | 17 | 17 | 100,00% |
| 1002 | Δ.Π.Μ.Σ. ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ | 15 | 15 | 100,00% |
| 1003 | Π.Μ.Σ. ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΑΝ. ΚΑΙ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗΣ | 11 | 11 | 100,00% |
| 1004 | Π.Μ.Σ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ | 19 | 35 | 54,29% |
| 1005 | Π.Μ.Σ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ | 19 | 20 | 95,00% |
| 1006 | Π.Μ.Σ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ | 21 | 22 | 95,45% |

| ΚΩΔ | ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ | Αξιολογήθηκαν | Προσφέρθηκαν | % |
|------|--|---------------|--------------|---------|
| 1007 | Π.Μ.Σ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ | 12 | 12 | 100,00% |
| 1008 | Π.Μ.Σ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ | 7 | 7 | 100,00% |
| 1009 | Δ.Π.Μ.Σ. ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ | 4 | 4 | 100,00% |
| 1010 | Π.Μ.Σ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ | 6 | 6 | 100,00% |
| | ΣΥΝΟΛΟ | 204 | 223 | 91,48% |

Οι συνολικές κατά Τμήμα απαντήσεις (μέσοι όροι) των ερωτηθέντων φοιτητών δίνονται στον Πίνακα που ακολουθεί για τα Προπτυχιακά Προγράμματα και τον μεθεπόμενο για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα που προσφέρθηκαν στο ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.

3.2 Προπτυχιακά Προγράμματα

3.2.1 Παρατηρήσεις σε επίπεδο Ιδρύματος

Από μια πρώτη γενική αξιολόγηση των απαντήσεων η προκύπτουσα συνολική εικόνα κρίνεται θετική. Ο μέσος όρος των απαντήσεων, για κάθε ερώτηση στο σύνολο των Τμημάτων είναι, κατά κανόνα πολύ θετικός, μια και οι αντίστοιχες τιμές των μέσων όρων υπερβαίνουν κατά κανόνα την τιμή 4 (= πολύ θετική γνώμη) ή είναι πολύ κοντά σε αυτήν την τιμή.

Πίνακας 11. Συγκεντρωτικός πίνακας Μ.Ο αξιολόγησης Προπτυχιακών Τμημάτων – Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.

| | ΟΕ | ΟΔΕ | ΕΠ | ΔΕΣ | ΛΧ | ΕΚΠ | ΒΣΑΣ | ΙΔΡΥΜΑ |
|--|------|------|------|------|------|------|------|--------|
| 1. Η συνολική απόδοση του διδάσκοντα ήταν καλή; | 3,90 | 3,94 | 4,03 | 4,15 | 3,82 | 4,20 | 4,27 | 4,04 |
| 2. Η ποιότητα του μαθήματος ήταν υψηλή; | 3,79 | 3,88 | 3,89 | 4,08 | 3,71 | 4,08 | 4,18 | 3,94 |
| 3. Η οργάνωση και παρουσίαση του μαθήματος ήταν άρτια; | 3,78 | 3,89 | 3,93 | 4,04 | 3,70 | 4,05 | 4,14 | 3,93 |

| | ΟΕ | ΟΔΕ | ΕΠ | ΔΕΣ | ΛΧ | ΕΚΠ | ΒΣΑΣ | ΙΔΡΥΜΑ |
|--|------|------|------|------|------|------|------|--------|
| 4. Το αντικείμενο του μαθήματος ήταν ενδιαφέρον και χρήσιμο για τις σπουδές σας; | 4,01 | 4,13 | 3,94 | 4,24 | 4,04 | 4,25 | 4,38 | 4,14 |
| 5. Το διδακτικό υλικό (βιβλία, σημειώσεις, ασκήσεις, άρθρα κλπ) ήταν επαρκές για τις ανάγκες του μαθήματος; | 3,45 | 3,65 | 3,62 | 3,93 | 3,60 | 3,71 | 4,09 | 3,72 |
| 6. Ο καθηγητής ερχόταν στο μάθημα προετοιμασμένος; | 4,33 | 4,35 | 4,43 | 4,52 | 4,12 | 4,52 | 4,59 | 4,41 |
| 7. Η μεταδοτικότητα του διδάσκοντα ήταν καλή; | 3,75 | 3,75 | 3,87 | 4,04 | 3,66 | 4,14 | 4,14 | 3,91 |
| 8. Ενθάρρυνε τις ερωτήσεις και ευρύτερα τη συμμετοχή στο μάθημα; | 3,97 | 3,97 | 3,99 | 4,30 | 3,92 | 4,27 | 4,33 | 4,10 |
| 9. Όποτε χρειάστηκα να λύσω απορίες/ προβλήματα βρήκα τον καθηγητή στις ώρες γραφείου του; | 3,86 | 3,83 | 3,90 | 4,26 | 3,82 | 3,96 | 4,35 | 4,00 |
| 10. Ο διδάσκων ήταν συνεπής στις παρουσίες του στα μαθήματα; | 4,37 | 4,45 | 4,53 | 4,62 | 4,11 | 4,55 | 4,59 | 4,46 |
| 11. Η ποιότητα του φροντιστηριακού μαθήματος ήταν υψηλή; | 3,42 | 4,14 | 3,82 | 3,97 | 3,56 | 3,83 | 3,92 | 3,81 |
| 12. Η συνολική απόδοση του επικουρικού διδακτικού προσωπικού ήταν καλή; | 3,52 | 4,15 | 3,90 | 3,78 | 3,54 | 3,67 | 3,77 | 3,76 |
| 13. Παρακολουθείτε τακτικά τις διαλέξεις; (1=καθόλου, 2=ελάχιστα, 3=τακτικά, 4=πολύ τακτικά, 5=ανελλιπώς) | 4,32 | 4,24 | 4,22 | 4,12 | 4,14 | 4,02 | 4,11 | 4,17 |
| 14. Σε σχέση με την εμπειρία σας από άλλα μαθήματα το μάθημα θεωρείτε ότι είναι: (1=πολύ εύκολο, 2=εύκολο, 3=μέτριας δυσκολίας, 4=δύσκολο, 5=πολύ δύσκολο) | 3,52 | 3,37 | 3,40 | 3,39 | 3,47 | 3,25 | 3,38 | 3,39 |
| 15. Εκτός από τις διαλέξεις, πόσες ώρες την εβδομάδα αφιερώνετε σε αυτό το μάθημα; 1= <2 ώρες, 2= 2-4 ώρες, 3= 4-6 ώρες, 4= 6-8 ώρες, 5= >8 ώρες | 1,66 | 1,56 | 1,65 | 1,68 | 1,61 | 1,56 | 1,88 | 1,65 |
| 16. Τι βαθμό πιστεύετε ότι μπορείτε να διεκδικήσετε σε αυτό το μάθημα; 1= <5, 2= 5, 3= 6, 4= 7, 5= 8, 6= 9-10 | 4,15 | 4,59 | 4,42 | 4,73 | 4,27 | 4,76 | 4,55 | 4,49 |
| 17. Ποιος ήταν ο στρογγυλοποιημένος μέσος όρος σας στο τέλος του προηγούμενου εξαμήνου; 1= <5, 2= 5, 3= 6, 4= 7, 5= 8, 6= 9-10 | 3,84 | 4,39 | 4,15 | 4,47 | 4,29 | 4,59 | 4,22 | 4,27 |

| | ΟΕ | ΟΔΕ | ΕΠ | ΔΕΣ | ΛΧ | ΕΚΠ | ΒΣΑΣ | ΙΔΡΥΜΑ |
|---|------|------|------|------|------|------|------|--------|
| 18. Σε ποιο στάδιο των σπουδών σας βρίσκεστε; 1= 1ο Έτος, 2= 2ο Έτος, 3= 3ο Έτος, 4= 4ο Έτος, 5= >4ο Έτος | 2,75 | 2,71 | 2,75 | 2,76 | 2,74 | 2,46 | 2,76 | 2,70 |

Περιλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες μαθημάτων εκτός των ξένων γλωσσών (πλην ΒΣΑΣ)

Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις 1 και 2 αφορούν τη συνολική απόδοση του διδάσκοντα, όπως και την άποψη των φοιτητών για την εν γένει ποιότητα των μαθημάτων. Σε όλες τις περιπτώσεις, δηλαδή τόσο για το Μ.Ο. του Ιδρύματος, όσο και για τα επιμέρους Τμήματα υπάρχει μια μικρή διαφορά υπέρ μιας καλύτερης αξιολόγησης της συνολικής απόδοσης του διδάσκοντα σε σχέση με την άποψη των φοιτητών για την εν γένει ποιότητα του μαθήματος (για το Μ.Ο. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας 4,04 έναντι 3,94).

Η επόμενη ομάδα ερωτήσεων, δηλαδή οι ερωτήσεις 3, 4 και 5, αφορούν απαντήσεις σχετικές με επιμέρους πτυχές των διδασκομένων μαθημάτων. Τόσο για το σύνολο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας όσο και για τα επιμέρους Τμήματα η ερώτηση 4 (Κατά πόσον το μάθημα ήταν ενδιαφέρον και χρήσιμο για τις σπουδές;) παίρνει την υψηλότερη τιμή. Αντίθετα, η ερώτηση 5, η οποία αφορά το διδακτικό υλικό, παίρνει τη χαμηλότερη τιμή (ίση με 3,72) για το σύνολο του Ιδρύματος σε σχέση με τις άλλες δύο ερωτήσεις (4 και 5). Σε όλες τις περιπτώσεις (δηλαδή σύνολο Ιδρύματος αλλά και επιμέρους Τμήματα) η ερώτηση 3 παίρνει ενδιάμεσες τιμές σε σχέση με αυτές των ερωτήσεων 4 και 5.

Οι ερωτήσεις 6, 7, 8, 9 και 10 αφορούν τη γνώμη των φοιτητών για την παρουσία και συμβολή του διδάσκοντα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι τις υψηλότερες τιμές λαμβάνει η ερώτηση 10, η οποία αφορά τη συνέπεια των διδασκόντων σε σχέση με τις παρουσίες τους στα μαθήματα. Και εδώ αυτό ισχύει ανεξαιρέτως για όλα τα Τμήματα (τιμή για το Μ.Ο. του Πανεπιστημίου

Μακεδονίας 4,46). Το γεγονός υποδηλώνει πως σε ένα κρίσιμο για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου ζήτημα – λαμβανομένων μάλιστα υπόψη ανάλογων προβλημάτων που έχουν δει το φως της δημοσιότητας για άλλα Πανεπιστήμια της χώρας – τα πράγματα αποτιμώνται θετικά. Αντίθετα, τη χαμηλότερη τιμή, κάτι που πάλι ισχύει για όλα τα Τμήματα, δίνουν οι απαντήσεις για τη μεταδοτικότητα του διδάσκοντα (απαντήσεις στην ερώτηση 7).

Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις 13 έως και 17 δίνουν την ευκαιρία για μια αξιολόγηση της συμμετοχής και της προσπάθειας των φοιτητών στο εκάστοτε μάθημα καθώς και την άποψή τους για το βαθμό δυσκολίας του. Ένα πρώτο συμπέρασμα από αυτές τις ερωτήσεις είναι ο υψηλός βαθμός παρακολούθησης των μαθημάτων (ερώτηση 13, τιμή – Μ.Ο. για το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας ίσο με 4,17). Ένα άλλο συμπέρασμα αφορά την άποψη των φοιτητών για το βαθμό δυσκολίας των μαθημάτων ο οποίος σύμφωνα με τις απαντήσεις τους (ερώτηση 14, τιμή ίση με 3,39 για το σύνολο του Ιδρύματος) κρίνεται ως μέτριος. Σύμφωνα με τις απαντήσεις στην ερώτηση 15 οι φοιτητές διαθέτουν λιγότερο από δύο ώρες την εβδομάδα μελέτη για το κάθε μάθημα, ενώ ο προσδοκώμενος βαθμός κυμαίνεται περίπου στο 7,5. Τέλος, ο στρογγυλοποιημένος Μ.Ο. της βαθμολογίας των φοιτητών, με βάση τα μαθήματα στα οποία έχουν εξετασθεί μέχρι τη στιγμή που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια, είναι κατά τι μεγαλύτερος του 7.

3.2.2 Διαφοροποιήσεις μεταξύ των Τμημάτων

Πέραν από αυτές τις γενικές παρατηρήσεις, οι αποκλίσεις μεταξύ των Τμηματικών μέσων όρων είναι συχνά σημαντικές. Η αποτίμηση του διδακτικού έργου λαμβάνει κατά κανόνα συστηματικά υψηλές τιμές για κάποια προπτυχιακά προγράμματα σπουδών (Τμήματα) και συστηματικά χαμηλές τιμές για κάποια άλλα. Αυτή η «συστηματικότητα» μας οδηγεί

στο συμπέρασμα ότι διατμηματικού τύπου συγκρίσεις θα πρέπει τουλάχιστον με βάση την παρούσα μορφή των στοιχείων, γενικά να αποφεύγονται. Στην αντίθετη περίπτωση τα συναγόμενα συγκριτικά αποτελέσματα να ερμηνεύονται με μεγάλη προσοχή. Δεδομένου ότι, όπως θα δούμε και πιο κάτω, αντίστοιχες «συστηματικότητες» διαπιστώθηκαν και στην αξιολόγηση των κατά κάποιον τρόπο αντιστοιχών των Τμημάτων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, το βασικό συμπέρασμα μας είναι πως, ο βαθμός δυσκολίας και η φύση του γνωστικού αντικείμενου των επιμέρους προγραμμάτων, όπως προκύπτει και από τις απαντήσεις των ίδιων των ερωτωμένων φοιτητών (ερωτήσεις 14, 15, 16 και 17) αποτελεί πιθανότατα τον κύριο ερμηνευτικό παράγοντα των παρατηρηθεισών συστηματικών αποκλίσεων.

Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται δείκτες αξιολόγησης του διδακτικού έργου με βάση τις απαντήσεις που δόθηκαν από τους φοιτητές των επιμέρους Τμημάτων. Από τις απαντήσεις που δόθηκαν, τόσο στις ερωτήσεις για τα μαθήματα όσο και για την παρουσία και συμβολή του διδάσκοντα, τα Τμήματα Οικονομικών Επιστημών (ΟΕ), Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΟΔΕ), Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής (ΛΧ) και σε ένα βαθμό το Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (ΕΠ), εμφανίζουν συστηματικά χαμηλότερες επιδόσεις. Πιο συγκεκριμένα: στις ερωτήσεις 1 και 2 τα Τμήματα ΛΧ, ΟΕ και ΟΔΕ παίρνουν τιμές κάτω από το Μ.Ο. του Ιδρύματος. Στις ερωτήσεις 3, 4 και 5, σχετικές με την ποιότητα – χρησιμότητα των διδασκομένων μαθημάτων, τις χαμηλότερες τιμές στις απαντήσεις (δηλαδή κάτω από το Μ.Ο. του Ιδρύματος) παίρνουν τα Τμήματα ΛΧ, ΟΕ και ΕΠ. Στις ερωτήσεις που αφορούν την παρουσία, συμβολή και συνέπεια των διδασκόντων (ερωτήσεις 6, 7, 8, 9 και 10) ξανά οι χαμηλότερες τιμές, δηλαδή κάτω από το Μ.Ο. του Ιδρύματος, έχουν δοθεί από τους φοιτητές των Τμημάτων ΛΧ, ΟΕ και ΟΔΕ.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απαντήσεις των φοιτητών όσον αφορά τη δική τους παρουσία, τα μαθήματά τους, τις προσδοκίες τους από το εκάστοτε μάθημα και τις εν γένει επιδόσεις τους. Σύμφωνα με τις απαντήσεις στις ερωτήσεις αυτές (13, 14, 15, 16 και 17) το Τμήμα ΟΕ προκύπτει ως το πλέον δύσκολο και απαιτητικό Τμήμα του Πανεπιστημίου. Ιδιαίτερα, σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν, οι φοιτητές του εν λόγω Τμήματος έχουν τις χαμηλότερες προσδοκίες όσον αφορά το βαθμό που πιστεύουν ότι μπορούν να διεκδικήσουν στο εκάστοτε μάθημα (ερώτηση 16, τιμή 4,15 έναντι 4,49 του Μ.Ο. Ιδρύματος και 4,76 και 4,73 των Τμημάτων ΕΚΠ και ΔΕΣ, τα οποία παίρνουν την υψηλότερη συγκριτικά βαθμολογία), όπως και τον μέχρι τη στιγμή της συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου στρογγυλοποιημένο Μ.Ο. της βαθμολογίας τους (ερώτηση 17, τιμή ίση με 3,84 έναντι 4,27 του Μ.Ο. του Ιδρύματος και 4,47 και 4,59 των Τμημάτων ΔΕΣ και ΕΚΠ, αντίστοιχα, τα οποία λαμβάνουν την υψηλότερη συγκριτικά βαθμολογία).

Από τα παραπάνω και με κάθε προσοχή όσον αφορά τις διατμηματικές συγκρίσεις, επιβεβαιώνεται η θέση που διατυπώθηκε πρωτύτερα, ότι η «συστηματικότητα» στις διαφορετικές βαθμολογήσεις μαθημάτων και φοιτητών, που παρατηρήθηκαν από Τμήμα σε Τμήμα, σε ένα βαθμό, οφείλονται στο βαθμό δυσκολίας των προγραμμάτων σπουδών ενός εκάστου Τμήματος. Με άλλη διατύπωση, οι ιδιομορφίες του γνωστικού αντικειμένου, η ένταση της απαιτούμενης προσπάθειας και οι προσδοκίες των φοιτητών επηρεάζουν τις απαντήσεις τους, ακόμη και σε ζητήματα στα οποία αυτή η σχέση επιρροής δεν είναι εξ αρχής εμφανής και αυτονόητη. Από την άλλη μεριά, παρατηρώντας τις διαφορές βαθμολογίας του διδακτικού έργου από Τμήμα σε Τμήμα παρατηρούμε πως στα Τμήματα που υπάρχει μικρή αναλογία φοιτητών και διδασκόντων εκεί φαίνεται να καταγράφεται μια τάση υψηλότερης «βαθμολογίας» από την πλευρά των φοιτητών. Ωστόσο, όπως και θα

φανεί στη συνέχεια από μια αντίστοιχη εξέταση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, όπου κατά κανόνα έχουμε ενιαία μια καλύτερη αναλογία φοιτητών/διδασκόντων ο δεύτερος αυτός παράγοντας είναι μάλλον ελάχιστος σημασίας.

3.2.3 Διδασκαλία ξένων γλωσσών

Από μια πρώτη γενική αξιολόγηση των απαντήσεων η προκύπτουσα συνολική εικόνα κρίνεται θετική. Ο μέσος όρος των απαντήσεων, για κάθε ερώτηση στο σύνολο των Τμημάτων είναι, κατά κανόνα πολύ θετικός, μια και οι αντίστοιχες τιμές των μέσων όρων υπερβαίνουν κατά κανόνα την τιμή 4 (= πολύ θετική γνώμη) ή είναι πολύ κοντά σε αυτήν την τιμή.

Πίνακας 12. Συγκεντρωτικός πίνακας Μ.Ο αξιολόγησης Μαθημάτων Ξένων Γλωσσών - Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

Περιλαμβάνονται μόνο τα μαθήματα των ξένων γλωσσών
(πλην ΒΣΑΣ όπου η ξένη γλώσσα είναι υποχρεωτική)

| Ερωτήσεις | ΟΕ | ΟΔΕ | ΕΠ | ΔΕΣ | ΛΧ | ΕΚΠ | ΙΔΡΥΜΑ |
|---|------|------|------|------|------|------|--------|
| 1. Η συνολική απόδοση του διδάσκοντα ήταν καλή; | 4,24 | 4,46 | 4,40 | 4,16 | 4,52 | 3,56 | 4,22 |
| 2. Η ποιότητα του μαθήματος ήταν υψηλή; | 3,97 | 4,16 | 4,29 | 4,01 | 4,11 | 3,59 | 4,02 |
| 3. Η οργάνωση και παρουσίαση του μαθήματος ήταν άρτια; | 4,03 | 4,24 | 4,20 | 3,94 | 4,23 | 3,61 | 4,04 |
| 4. Το αντικείμενο του μαθήματος ήταν ενδιαφέρον και χρήσιμο για τις σπουδές σας; | 3,81 | 4,04 | 4,08 | 3,71 | 4,00 | 3,09 | 3,79 |
| 5. Το διδακτικό υλικό (βιβλία, σημειώσεις, ασκήσεις, άρθρα κλπ) ήταν επαρκές για τις ανάγκες του μαθήματος; | 3,95 | 4,03 | 4,15 | 3,94 | 4,06 | 3,68 | 3,97 |
| 6. Ο καθηγητής ερχόταν στο μάθημα προετοιμασμένος; | 4,60 | 4,66 | 4,68 | 4,20 | 4,73 | 3,97 | 4,47 |
| 7. Η μεταδοτικότητα του διδάσκοντα ήταν καλή; | 4,06 | 4,24 | 4,27 | 4,13 | 4,34 | 3,76 | 4,13 |
| 8. Ενθάρρυνε τις ερωτήσεις και ευρύτερα τη συμμετοχή στο μάθημα; | 4,20 | 4,34 | 4,60 | 4,45 | 4,60 | 3,84 | 4,34 |

| Ερωτήσεις | ΟΕ | ΟΔΕ | ΕΠ | ΔΕΣ | ΛΧ | ΕΚΠ | ΙΔΡΥΜΑ |
|--|------|------|------|------|------|------|--------|
| 9. Όποτε χρειάστηκα να λύσω απορίες/ προβλήματα βρήκα τον καθηγητή στις ώρες γραφείου του; | 4,16 | 4,14 | 4,17 | 4,29 | 4,35 | 3,52 | 4,10 |
| 10. Ο διδάσκων ήταν συνεπής στις παρουσίες του στα μαθήματα; | 4,68 | 4,81 | 4,88 | 4,41 | 4,73 | 4,03 | 4,59 |
| 11. Η ποιότητα του φροντιστηριακού μαθήματος ήταν υψηλή; | 3,20 | 4,42 | 3,75 | 5,00 | 4,54 | 3,14 | 4,01 |
| 12. Η συνολική απόδοση του επικουρικού διδασκτικού προσωπικού ήταν καλή; | 3,25 | 4,59 | 3,75 | 5,00 | 4,44 | 3,40 | 4,07 |
| 13. Παρακολουθείτε τακτικά τις διαλέξεις; (1=καθόλου, 2=ελάχιστα, 3=τακτικά, 4=πολύ τακτικά, 5=ανελλιπώς) | 3,89 | 3,69 | 3,99 | 4,12 | 3,90 | 3,97 | 3,92 |
| 14. Σε σχέση με την εμπειρία σας από άλλα μαθήματα το μάθημα θεωρείτε ότι είναι: (1=πολύ εύκολο, 2=εύκολο, 3=μέτριας δυσκολίας, 4=δύσκολο, 5=πολύ δύσκολο) | 2,81 | 2,75 | 2,65 | 2,98 | 2,78 | 3,21 | 2,86 |
| 15. Εκτός από τις διαλέξεις, πόσες ώρες την εβδομάδα αφιερώνετε σε αυτό το μάθημα; 1= <2 ώρες, 2= 2-4 ώρες, 3= 4-6 ώρες, 4= 6-8 ώρες, 5= >8 ώρες | 1,57 | 1,41 | 1,49 | 1,76 | 1,43 | 1,58 | 1,54 |
| 16. Τι βαθμό πιστεύετε ότι μπορείτε να διεκδικήσετε σε αυτό το μάθημα; 1= <5, 2= 5, 3= 6, 4= 7, 5= 8, 6= 9-10 | 4,78 | 5,02 | 4,81 | 5,20 | 5,08 | 4,64 | 4,92 |
| 17. Ποιος ήταν ο στρογγυλοποιημένος μέσος όρος σας στο τέλος του προηγούμενου εξαμήνου; 1= <5, 2= 5, 3= 6, 4= 7, 5= 8, 6= 9-10 | 4,21 | 4,99 | 4,36 | 4,66 | 4,67 | 4,48 | 4,56 |
| 18. Σε ποιο στάδιο των σπουδών σας βρίσκεστε; 1= 1ο Έτος, 2= 2ο Έτος, 3= 3ο Έτος, 4= 4ο Έτος, 5= >4ο Έτος | 1,60 | 1,29 | 1,42 | 2,28 | 1,86 | 1,44 | 1,65 |

Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις 1 και 2 αφορούν τη συνολική απόδοση του διδάσκοντα. Σε όλες τις περιπτώσεις, δηλαδή τόσο για το Μ.Ο. του Ιδρύματος, όσο και για τα επιμέρους Τμήματα υπάρχει, όπως ακριβώς είδαμε και προηγούμενα, μια μικρή διαφορά υπέρ της συνολικής απόδοσης του διδάσκοντα σε σχέση με την άποψη των φοιτητών για την εν γένει ποιότητα του μαθήματος (για το Μ.Ο. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας 4,22 έναντι 4,02).

Η επόμενη ομάδα ερωτήσεων, δηλαδή οι ερωτήσεις 3, 4 και 5, αφορούν απαντήσεις σχετικές με επιμέρους πτυχές των μαθημάτων ξένων γλωσσών. Τόσο για το σύνολο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

όσο και για τα επιμέρους Τμήματα η ερώτηση 4 (Κατά πόσον το αντικείμενο του μαθήματος ήταν ενδιαφέρον και χρήσιμο για τις σπουδές;) παίρνει χαμηλότερη τιμή (ίση με 3,79) σε σχέση με την ερώτηση 5, η οποία αφορά το διδακτικό υλικό, η οποία παίρνει υψηλότερη τιμή (ίση με 3,97) για το σύνολο του Ιδρύματος. Σε όλες τις περιπτώσεις (δηλαδή σύνολο Ιδρύματος αλλά και επιμέρους Τμήματα) η ερώτηση 3 παίρνει υψηλότερή ή ίση τιμή σε σχέση με αυτές των ερωτήσεων 4 και 5 με μόνη εξαίρεση το ΕΚΠ στο οποίο παρατηρούμε το αντίθετο. Σε γενικές γραμμές θα μπορούσαμε να πούμε ότι σε αντίθεση με τα υπόλοιπα μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος (Πίνακας 11) τα μαθήματα των ξένων γλωσσών αξιολογούνται θετικότερα ως προς το διδακτικό υλικό του μαθήματος.

Οι ερωτήσεις 6, 7, 8, 9 και 10 αφορούν τη γνώμη των φοιτητών για την παρουσία και συμβολή του διδάσκοντα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι τις υψηλότερες τιμές λαμβάνει η ερώτηση 10, η οποία αφορά τη συνέπεια των διδασκόντων σε σχέση με τις παρουσίες τους στα μαθήματα. Και εδώ αυτό ισχύει ανεξαιρέτως για όλα τα Τμήματα (τιμή για το Μ.Ο. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας 4,59). Αντίθετα, τη χαμηλότερη τιμή, κάτι που πάλι ισχύει για όλα τα Τμήματα, δίνουν οι απαντήσεις για τη μεταδοτικότητα του διδάσκοντα και για την παρουσία του διδάσκοντα στις ώρες γραφείου (απαντήσεις στην ερώτηση 7 και 9 αντίστοιχα).

Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις 13 έως και 17 δίνουν την ευκαιρία για μια αξιολόγηση της συμμετοχής και της προσπάθειας των φοιτητών στο εκάστοτε μάθημα καθώς και την άποψή τους για το βαθμό δυσκολίας του. Ένα πρώτο συμπέρασμα από αυτές τις ερωτήσεις είναι ο υψηλός βαθμός παρακολούθησης των μαθημάτων (ερώτηση 13, τιμή – Μ.Ο. για το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας ίσο με 3,92). Ένα άλλο συμπέρασμα αφορά την άποψη των φοιτητών για το βαθμό δυσκολίας των μαθημάτων

ο οποίος σύμφωνα με τις απαντήσεις τους (ερώτηση 14, τιμή ίση με 2,86 για το σύνολο του Ιδρύματος) κρίνεται μέτριος. Σύμφωνα με τις απαντήσεις στην ερώτηση 15 οι φοιτητές διαθέτουν λιγότερο από δύο ώρες την εβδομάδα μελέτη για το κάθε μάθημα, ενώ ο προσδοκώμενος βαθμός κυμαίνεται περίπου στο 7,5-8,00. Τέλος, ο στρογγυλοποιημένος Μ.Ο. της βαθμολογίας των φοιτητών, με βάση τα μαθήματα στα οποία έχουν εξετασθεί μέχρι τη στιγμή που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια, είναι μεγαλύτερος του 7.

3.3 Μεταπτυχιακά Προγράμματα

3.3.1 Παρατηρήσεις σε επίπεδο Ιδρύματος

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν στην αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε για τα μεταπτυχιακά προγράμματα, τα οποία την ακαδημαϊκή χρονιά 2008 – 2009 λειτουργούσαν στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, προκύπτουν σημαντικές ομοιότητες με αυτές των αντιστοίχων προπτυχιακών προγραμμάτων. Ένα ωστόσο γενικό συμπέρασμα είναι μια «προς τα πάνω» απόκλιση της βαθμολόγησης των φοιτητών σε σχέση με τα κατά το δυνατόν αντίστοιχα προπτυχιακά προγράμματα. Δηλαδή: πρώτον, η συνολική απόδοση του διδάσκοντα αλλά και η ποιότητα του μαθήματος (ερωτήσεις 1 και 2) είναι σε επίπεδο Ιδρύματος υψηλότερη από ότι στα αντίστοιχα προπτυχιακά προγράμματα.

Πίνακας 13. Συγκεντρωτικός πίνακας Μ.Ο αξιολόγησης
Μεταπτυχιακών Τμημάτων - Ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

| Ερωτήσεις | MBA | MIS | MOE | MPE | MAI | MAX | ΜΔΕΣ | ΜΕΚΠ | ΙΔΡΥΜΑ |
|---|------|------|------|------|------|------|------|------|--------|
| 1. Η συνολική απόδοση του διδάσκοντα ήταν καλή; | 4,25 | 4,31 | 3,72 | 4,45 | 4,05 | 3,94 | 4,45 | 4,06 | 4,15 |
| 2. Η ποιότητα του μαθήματος ήταν υψηλή; | 4,15 | 4,21 | 3,62 | 4,37 | 3,91 | 3,77 | 4,44 | 3,81 | 4,03 |

| Ερωτήσεις | MBA | MIS | MOE | MPE | MAI | MAX | ΜΑΕΣ | ΜΕΚΠ | ΙΔΡΥΜΑ |
|--|------|------|------|------|------|------|------|------|--------|
| 3. Η οργάνωση και παρουσίαση του μαθήματος ήταν άρτια; | 4,16 | 4,20 | 3,58 | 4,37 | 3,96 | 3,74 | 4,31 | 3,83 | 4,02 |
| 4. Το αντικείμενο του μαθήματος ήταν ενδιαφέρον και χρήσιμο για τις σπουδές σας; | 4,21 | 4,27 | 3,92 | 4,31 | 4,04 | 4,04 | 4,62 | 4,18 | 4,20 |
| 5. Το διδακτικό υλικό (βιβλία, σημειώσεις, ασκήσεις, άρθρα κλπ) ήταν επαρκές για τις ανάγκες του μαθήματος; | 3,95 | 3,90 | 3,55 | 4,30 | 3,68 | 3,60 | 4,24 | 3,39 | 3,82 |
| 6. Ο καθηγητής ερχόταν στο μάθημα προετοιμασμένος; | 4,56 | 4,58 | 4,17 | 4,73 | 4,38 | 4,12 | 4,67 | 4,28 | 4,43 |
| 7. Η μεταδοτικότητα του διδάσκοντα ήταν καλή; | 4,14 | 4,18 | 3,57 | 4,46 | 3,95 | 3,83 | 4,31 | 4,07 | 4,06 |
| 8. Ενθάρρυνε τις ερωτήσεις και ευρύτερα τη συμμετοχή στο μάθημα; | 4,33 | 4,27 | 3,84 | 4,56 | 4,03 | 4,12 | 4,47 | 4,26 | 4,23 |
| 9. Όποτε χρειάστηκε να λύσω απορίες/ προβλήματα βρήκα τον καθηγητή στις ώρες γραφείου του; | 4,35 | 4,34 | 4,06 | 4,58 | 4,05 | 4,06 | 4,60 | 4,38 | 4,30 |
| 10. Ο διδάσκων ήταν συνεπής στις παρουσίες του στα μαθήματα; | 4,70 | 4,73 | 4,20 | 4,73 | 4,53 | 4,39 | 4,76 | 4,54 | 4,57 |
| 11. Η ποιότητα του φροντιστηριακού μαθήματος ήταν υψηλή; | 4,38 | 4,38 | 3,72 | 4,61 | 3,99 | 2,98 | 4,55 | 4,04 | 4,08 |
| 12. Η συνολική απόδοση του επικουρικού διδακτικού προσωπικού ήταν καλή; | 4,20 | 4,52 | 3,65 | 4,73 | 4,08 | 2,98 | 4,44 | 3,99 | 4,07 |
| 13. Παρακολουθείτε τακτικά τις διαλέξεις; (1=καθόλου, 2=ελάχιστα, 3=τακτικά, 4=πολύ τακτικά, 5=ανελλιπώς) | 4,75 | 4,69 | 4,86 | 4,67 | 4,65 | 4,82 | 4,76 | 4,91 | 4,76 |
| 14. Σε σχέση με την εμπειρία σας από άλλα μαθήματα το μάθημα θεωρείτε ότι είναι: (1=πολύ εύκολο, 2=εύκολο, 3=μέτριας δυσκολίας, 4=δύσκολο, 5=πολύ δύσκολο) | 3,46 | 3,44 | 3,81 | 3,34 | 3,57 | 3,53 | 3,50 | 3,30 | 3,49 |
| 15. Εκτός από τις διαλέξεις, πόσες ώρες την εβδομάδα αφιερώνετε σε αυτό το μάθημα; 1= <2 ώρες, 2= 2-4 ώρες, 3= 4-6 ώρες, 4= 6-8 ώρες, 5= >8 ώρες | 2,03 | 2,12 | 3,33 | 2,31 | 2,54 | 2,12 | 2,63 | 2,83 | 2,49 |

| Ερωτήσεις | MBA | MIS | MOE | MPE | MAI | MAX | ΜΔΕΣ | ΜΕΚΠ | ΙΔΡΥΜΑ |
|--|------|------|------|------|------|------|------|------|--------|
| 16. Τι βαθμό πιστεύετε ότι μπορείτε να διεκδικήσετε σε αυτό το μάθημα; 1= <5, 2= 5, 3= 6, 4= 7, 5= 8, 6= 9-10 | 4,86 | 4,75 | 3,87 | 4,65 | 4,55 | 4,98 | 4,82 | 5,54 | 4,75 |
| 17. Ποιος ήταν ο στρογγυλοποιημένος μέσος όρος σας στο τέλος του προηγούμενου εξαμήνου; 1= <5, 2= 5, 3= 6, 4= 7, 5= 8, 6= 9-10 | 4,76 | 4,59 | 3,91 | 4,41 | 4,26 | 4,64 | 5,12 | 5,54 | 4,65 |
| 18. Σε ποιο στάδιο των σπουδών σας βρίσκεστε; 1= 1ο Έτος, 2= 2ο Έτος, 3= 3ο Έτος, 4= 4ο Έτος, 5= >4ο Έτος | 1,44 | 1,43 | 1,29 | 1,61 | 1,18 | 1,49 | 1,38 | 1,42 | 1,40 |

Το ίδιο ισχύει και για τις ερωτήσεις 4 έως 10, οι οποίες αφορούν επιμέρους ζητήματα όσον αφορά τα προσφερόμενα μαθήματα και την παρουσία των διδασκόντων. Ακόμη, όπως άλλωστε θα ήταν και αναμενόμενο, η προσπάθεια των φοιτητών και η συμμετοχή τους καταγράφεται ως υψηλότερη σε σχέση με τα αντίστοιχα προπτυχιακά προγράμματα. Προφανώς υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των επιμέρους μεταπτυχιακών προγραμμάτων οι οποίες και επισημαίνονται σε επόμενο σημείο.

Στις ερωτήσεις 1 και 2 (ερώτηση 1: «Συνολική απόδοση του διδάσκοντα» και ερώτηση 2: «Ποιότητα του μαθήματος») ο Μ.Ο. των απαντήσεων σε επίπεδο Ιδρύματος είναι αντίστοιχα 4,15 και 4,03. Στις ερωτήσεις 3, 4 και 5 (ερωτήσεις σχετικές με την ποιότητα και το ενδιαφέρον του μαθήματος) την υψηλότερη τιμή συγκεντρώνει η απάντηση στην ερώτηση 4 («Ενδιαφέρον και χρήσιμο μάθημα», Μ.Ο. Ιδρύματος: 4,2). Όπως και στο προπτυχιακό πρόγραμμα έτσι κι εδώ από τις τρεις αυτές ερωτήσεις τη χαμηλότερη βαθμολογία συγκεντρώνει η ερώτηση για το διανεμόμενο διδακτικό υλικό (ερώτηση 5: 3,82 Μ.Ο. Ιδρύματος).

Παρατηρώντας τις απαντήσεις στις ερωτήσεις 6, 7, 8, 9 και 10, οι οποίες αφορούν πτυχές της παρουσίας του διδάσκοντα, η ερώτηση με τη μεγαλύτερη βαθμολογία (Μ.Ο. Ιδρύματος: 4,57) είναι η ερώτηση 10, η οποία αφορά τη συνέπεια της παρουσίας του διδάσκοντος στα μαθήματα. Ξανά και εδώ τη χαμηλότερη βαθμολογία, όπως ακριβώς και στο προπτυχιακό πρόγραμμα, λαμβάνει η ερώτηση για τη μεταδοτικότητα του διδάσκοντα (Μ.Ο. Ιδρύματος: 4,06). Σημαντικό, πάντως, είναι το γεγονός ότι σε όλες τις ερωτήσεις τις οποίες αναφερθήκαμε και πάντα προς το παρόν σε επίπεδο Ιδρύματος η κατά Μ.Ο. βαθμολογία υπερβαίνει το 4.

Οι ερωτήσεις 13, 14, 15, 16 και 17 αφορούν τους ίδιους τους φοιτητές, την παρουσία τους, τη συμμετοχή τους, τις προσπάθειές τους και τις προσδοκίες τους από τα διδασκόμενα μαθήματα. Σύμφωνα με την ερώτηση 13 (Μ.Ο. Ιδρύματος: 4,76) οι φοιτητές των μεταπτυχιακών προγραμμάτων παρακολουθούν σχεδόν ανελλιπώς τα προσφερόμενα μαθήματα. Κατά Μ.Ο. θεωρούν τα μαθήματα από μέτριας δυσκολίας έως δύσκολα (Μ.Ο. Ιδρύματος: 3,49) και εκτός από τις διαλέξεις αφιερώνουν στη μελέτη κάθε ενός μαθήματος σχεδόν 2,5 ώρες την εβδομάδα. Ο βαθμός που πιστεύουν ότι μπορούν να διεκδικήσουν είναι κάτι ανάμεσα στο 7,5 και το 8,0 ενώ ο στρογγυλοποιημένος Μ.Ο. της βαθμολογίας τους στο τέλος του προηγούμενου εξαμήνου ήταν γύρω στο 7,5.

3.3.2 Διαφοροποιήσεις μεταξύ των μεταπτυχιακών προγραμμάτων

Οι απαντήσεις οι οποίες δόθηκαν τόσο όσον αφορά τη συνολική επίδοση του διδάσκοντα και την ποιότητα των μαθημάτων (ερωτήσεις 1 και 2) όσο και επιμέρους ζητήματα σχετιζόμενα με τα προσφερόμενα μαθήματα (ερωτήσεις 3 έως 5) και την παρουσία του διδάσκοντα (ερωτήσεις 6 έως 10) εμφανίζουν αξιοπρόσεκτες διαφοροποιήσεις ανάμεσα στα μεταπτυχιακά προγράμματα. Κατά κύριο λόγο τόσο τα μαθήματα όσο και

οι διδάσκοντες του μεταπτυχιακού προγράμματος στην Οικονομική Επιστήμη αποσπούν τις χαμηλότερες τιμές στις δοθείσες απαντήσεις, σε κάθε περίπτωση τιμές χαμηλότερες από τους υπολογισθέντες Μ.Ο. σε επίπεδο Ιδρύματος. Μία επίσης χαμηλή, κατά κανόνα, βαθμολόγηση εμφανίζεται για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής. Ιδιαίτερα υψηλή βαθμολόγηση έχουμε «συστηματικά» για τα μεταπτυχιακά προγράμματα των Τμημάτων ΒΣΑΣ και ΔΕΣ. Υψηλές επίσης βαθμολογίες, δηλαδή πάνω από το Μ.Ο. του Ιδρύματος, έχουμε και για τα διατμηματικά προγράμματα MBA και MIS. Οι ερωτήσεις 13 έως και 17 αφορούν τις εκτιμήσεις των φοιτητών για τους ίδιους τους εαυτούς τους, για την προσπάθεια που καταβάλλουν, για τα αποτελέσματα της μέχρι τώρα προσπάθειας και για τις προσδοκίες που έχουν όσον αφορά τη βαθμολογία τους για τα επιμέρους μαθήματα.

Η μόνη ίσως ερώτηση όπου δεν έχουμε σημαντική διαφοροποίηση ανάμεσα στα προγράμματα είναι η ερώτηση 13 που αφορά το βαθμό παρακολούθησης των διαλέξεων. Στην περίπτωση αυτή οι απαντήσεις κυμαίνονται ανάμεσα στο 4,69 και 4,91 κάτι το οποίο σημαίνει ότι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν από πολύ τακτικά έως ανελλιπώς τις παραδόσεις των μαθημάτων. Από εκεί και πέρα όμως έχουμε σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στους φοιτητές των συγκεκριμένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Σύμφωνα με τις απαντήσεις στην ερώτηση 14 («βαθμός δυσκολίας του μαθήματος») ως τα πλέον δύσκολα θεωρούνται τα μαθήματα του μεταπτυχιακού προγράμματος στην Οικονομική Επιστήμη (τιμή: 3,81) έναντι των μαθημάτων των ΕΚΠ και ΒΣΑΣ (τιμή: 3,30). Όσον αφορά το βαθμό δυσκολίας του μαθήματος, τιμές κάτω από το Μ.Ο. του Ιδρύματος (3,49) λαμβάνουν και τα μεταπτυχιακά προγράμματα των Τμημάτων MIS (3,44), MBA (3,46), ΛΧ (3,53) και ΔΕΣ (3,5). Σημαντικές διαφορές υπάρχουν όσον αφορά το χρόνο μελέτης των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Το λιγότερο χρόνο δηλώνουν οι φοιτητές του MBA (χρόνος μελέτης από 2 έως 4 ώρες για κάθε μάθημα την εβδομάδα) έναντι 5 έως 6 ωρών του προγράμματος στην Οικονομική Επιστήμη. Επίσης, σχετικά λίγο χρόνο, ανάμεσα δηλαδή στις 2 και 4 ώρες ανά μάθημα, δηλώνουν πως μελετούν, πέραν των διαλέξεων, οι φοιτητές των προγραμμάτων MIS και του Τμήματος ΛΧ.

Σύμφωνα με την ερώτηση 16, η οποία αφορά το βαθμό που πιστεύουν ότι μπορούν να διεκδικήσουν ανά μάθημα οι ερωτηθέντες φοιτητές, τις πιο χαμηλές προσδοκίες έχουν οι φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος στην Οικονομική Επιστήμη. Σύμφωνα με τις απαντήσεις τους ο βαθμός αυτός υπολείπεται του 7. Αντίθετα, οι φοιτητές των προγραμμάτων στη ΛΧ, στο MBA και στο ΕΚΠ έχουν συγκριτικά υψηλές προσδοκίες μια και αναμένουν μια κατά Μ.Ο. βαθμολόγηση της επίδοσής τους μεγαλύτερη του 8. Τέλος, το χαμηλότερο στρογγυλοποιημένο Μ.Ο. όσον αφορά τη βαθμολογία τους στο τέλος του προηγούμενου εξαμήνου (ερώτηση 17) εμφανίζουν οι φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος στην Οικονομική Επιστήμη (Μ.Ο. βαθμολογίας κατά τι λιγότερο από 7). Αντίθετα, συγκριτικά υψηλή βαθμολογία έχουν οι φοιτητές των μεταπτυχιακών προγραμμάτων των Τμημάτων ΔΕΣ και ΕΚΠ. Σύμφωνα με τις απαντήσεις τους, ο Μ.Ο. βαθμολογίας τους είναι μεταξύ 8 και 8,5. Σε σχέση με την τελευταία αυτή ερώτηση, ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι στο σύνολο των προσφερομένων μεταπτυχιακών προγραμμάτων (εκτός του προγράμματος MIS όπου δεν υπάρχει αντίστοιχο προπτυχιακό πρόγραμμα) οι στρογγυλοποιημένοι Μ.Ο. βαθμολογίας των μεταπτυχιακών φοιτητών υπερβαίνουν τους αντίστοιχους Μ.Ο. των προπτυχιακών προγραμμάτων. Η απόκλιση αυτή είναι ελάχιστη στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην Οικονομική Επιστήμη ενώ γίνεται πολύ

μεγαλύτερη όσον αφορά τα προγράμματα MBA, όπως και τα μεταπτυχιακά προγράμματα των Τμημάτων ΔΕΣ και ΕΚΠ.

3.4 Αναφορά σε μεθόδους, χρήση Νέων Τεχνολογιών, Βοηθήματα/ Συγγράμματα

Μέθοδοι διδασκαλίας

Από τη σύγκριση μεταξύ των Τμημάτων παρατηρήθηκε ότι το παραδοσιακό μοντέλο διδασκαλίας (διάλεξη) διατηρεί μια σημαντική υπεροχή έναντι άλλων μορφών, ενώ η διδακτική διαδικασία ποικίλει σημαντικά από μάθημα σε μάθημα, προσαρμοζόμενη στις ειδικές ανάγκες της κάθε ύλης. Πιο συγκεκριμένα, σε ορισμένες περιπτώσεις, εκτός από τη διάλεξη, χρησιμοποιούνται και η μελέτη περίπτωσης, η συζήτηση ανά ομάδες, η παρουσίαση και η αντιπαράθεση θέσεων. Σε όλα τα τμήματα, κάθε μέλος ΔΕΠ επικαιροποιεί το περιεχόμενο των μαθημάτων που διδάσκει, άτυπα και αυτόνομα.

Χρήση Νέων Τεχνολογιών

Τα μέλη ΔΕΠ όλων των Τμημάτων χρησιμοποιούν ικανοποιητικά τις τεχνολογίες πληροφορικής στη διδασκαλία, αξιοποιώντας κυρίως το πρόγραμμα Compu (πολλά μαθήματα και το υλικό αυτών περιέχεται στο συγκεκριμένο πρόγραμμα που είναι στην κεντρική ιστοσελίδα του πανεπιστημίου), αλλά και ιστοσελίδες μαθήματος ή/και προσωπικές ιστοσελίδες, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και μια σειρά από εκπαιδευτικά προγράμματα (λογισμικά). Επίσης, χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικές διαφάνειες στη διδασκαλία. Στα Τμήματα ΒΣΑΣ και Μουσικής και Τέχνης, δυστυχώς, τα μέλη ΔΕΠ κάνουν περιορισμένη χρήση των δυνατοτήτων της πληροφορικής. Επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις (Τμήμα ΒΣΑΣ) χρησιμοποιείται η Αίθουσα Τηλεκπαίδευσης και η Αίθουσα

Συνεδρίων για την προβολή ντοκιμαντέρ και ταινιών. Εκτός των ανωτέρω, η αίθουσα τηλεδιάσκεψης δυστυχώς δεν χρησιμοποιείται για όλες τις άλλες εφαρμογές που παρέχει, όπως τηλεδιάσκεψη με ερευνητικούς εταίρους που βρίσκονται σε Πανεπιστήμια της αλλοδαπής, μεθόδους διδασκαλίας εξ αποστάσεως, κλπ, παρά το γεγονός ότι προσφέρει εξαιρετικές δυνατότητες.

Συνιστάται η πλήρης αξιοποίηση του προγράμματος Compus από όλα τα μέλη ΔΕΠ και προτείνεται η υιοθέτηση και εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στη διδακτική διαδικασία σε μεγαλύτερο βαθμό.

Σε αρκετές αίθουσες διδασκαλίας ο εξοπλισμός (H/Y) είναι παλαιός και όχι κατάλληλα συντηρημένος, ενώ συχνά είναι τα φαινόμενα κλοπών video προβολέων, αλλά και άλλου τεχνολογικού υλικού. Στο Τμήμα Μουσικής, οι αίθουσες διδασκαλίας είναι ολιγάριθμες, και όχι πάντα κατάλληλες για να αντεπεξέλθουν στις ειδικές απαιτήσεις που αναπόφευκτα εγείρουν ορισμένα μαθήματα (μουσικά όργανα, ηχομονώσεις, ηχοσυστήματα κλπ). Κοινή απαίτηση των περισσότερων Τμημάτων, είναι ο εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού στις αίθουσες διδασκαλίας και η επέκταση των υπαρχουσών υποδομών.

Κάθε Τμήμα διαθέτει δικό του εκπαιδευτικό εργαστήριο H/Y χωρητικότητας περίπου 33 θέσεων, το οποίο όμως δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες των φοιτητών. Στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, υπάρχει μέριμνα για φροντιστηριακά μαθήματα στα Εργαστήρια Πληροφορικής του Τμήματος για την εκμάθηση στατιστικών και οικονομετρικών προγραμμάτων.

Ο εξοπλισμός των εργαστηρίων στην πλειονότητα των Τμημάτων κρίνεται ως αρκετά ικανοποιητικός, όμως δεν υπάρχει καθόλου βοηθητικό προσωπικό για να εκπαιδεύσει τους φοιτητές στη χρήση των απαραίτητων για τη διδασκαλία των μαθημάτων λογισμικών στα περισσότερα Τμήματα. Γι' αυτό κρίνεται απαραίτητη η στελέχωση των

εργαστήριων με εξειδικευμένα στελέχη (Ε.Τ.Ε.Π) στην Πληροφορική. Παράλληλα, η άμεση αξιοποίηση μεταπτυχιακών φοιτητών θα μπορούσε να αμβλύνει το πρόβλημα σε βραχυπρόθεσμη και μεσοπρόθεσμη βάση.

Βοηθήματα / Συγγράμματα

Στους φοιτητές διανέμονται βιβλία, σημειώσεις καθώς και υλικό σε ιστοσελίδες (άρθρα και αποσπάσματα άλλων βιβλίων). Η πλειονότητα των μελών ΔΕΠ διανέμουν στους φοιτητές το βασικό σύγγραμμα του μαθήματος και σειρά σημειώσεων ανά μάθημα. Δεν υπάρχει τυπική διαδικασία επικαιροποίησης των βιβλίων και των βοηθημάτων. Επί του παρόντος, η επικαιροποίηση εφαρμόζεται άτυπα, σε ατομική βάση.

Τα βιβλία διανέμονται είτε μέσω συμβεβλημένων βιβλιοπωλείων, είτε από τα γραφεία των διδασκόντων, ενώ οι σημειώσεις μοιράζονται από τις Γραμματείες ή τα γραφεία των διδασκόντων. Η διανομή τόσο των βιβλίων όσο και των σημειώσεων/βοηθημάτων πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου, όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα. Στα τμήματα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής και Μουσικής και Τέχνης όμως, διαπιστώνονται προβλήματα στη διανομή τους.

Από τα βοηθήματα καλύπτεται το σύνολο της διδασκόμενης ύλης. Η πλειονότητα των διδασκόντων παρέχουν πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων. Σύμφωνα με τους φοιτητές, ανταποκρίνονται στις ανάγκες του μαθήματος.

Στα Τμήματα ΒΣΑΣ και ΜΕΤ και σε ορισμένα μαθήματα, η ελληνική βιβλιογραφία χαρακτηρίζεται από ελλιπή έως ανύπαρκτη για την κάλυψη των αναγκών των μαθημάτων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο διδάσκων καλείται να εξεύρει λύσεις ώστε το καλυφτεί το κενό που παρουσιάζει η ελληνική βιβλιογραφία. Σε άλλες περιπτώσεις, μεταφράσεις αγγλόφωνων βιβλίων παρουσιάζουν προβλήματα ως προς την σωστή διατύπωση των όρων και των ορολογιών. Ας επισημανθεί ότι

οι φοιτητές δηλώνουν στα απογραφικά δελτία αξιολόγησης ότι δεν επιθυμούν να διαβάσουν από φωτοτυπίες και προχειρογραμμένες σημειώσεις αλλά από καλογραμμένα βιβλία. Άρα υπάρχει ανάγκη συγγραφής βιβλίων στην ελληνική γλώσσα που να ανταποκρίνονται στη διδαχθείσα ύλη.

Καινοτομίες και καλές πρακτικές

Καινοτομία του Τμήματος ΟΕ αποτελεί η εισαγωγή των σεμιναριακών μαθημάτων. Στο σεμιναριακό μάθημα απαιτείται η συγγραφή και παρουσίαση από τους φοιτητές/τριες μιας εργασίας, της οποίας το θέμα αντλείται από το περιεχόμενο μαθήματος το οποίο έχει διδαχθεί σε προηγούμενο εξάμηνο. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση σεμιναριακής εργασίας αποτελεί η παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση στο μάθημα, του οποίου το σεμιναριακό μέρος, αποτελεί τη φυσική του προέκταση. Οι εργασίες παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια του διδακτικού εξαμήνου ενώπιον του διδάσκοντα, συμφοιτητών/τριών και πιθανόν άλλων ενδιαφερομένων. Σεμιναριακές εργασίες μπορούν να δοθούν μόνο σε ορισμένα μαθήματα του Δεύτερου Κύκλου Σπουδών. Αρκετά συχνά δε, το Τμήμα ΟΕ επισκέπτονται καταξιωμένοι επιστήμονες από το εξωτερικό.

Με την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, έχει εισαχθεί στο τμήμα ΒΣΑΣ η πτυχιακή εργασία ως υποχρεωτική, με σκοπό οι φοιτητές να εξοικειωθούν στις τεχνικές της έρευνας. Επίσης, στο ίδιο Τμήμα και με στόχο την ανάπτυξη ερευνητικού περιβάλλοντος, διοργανώνονται κάθε 15νήμερο σεμινάρια με μεταπτυχιακούς φοιτητές και ερευνητές είτε του πανεπιστημίου μας, είτε άλλων πανεπιστημίων. Στα σεμινάρια αυτά οι υποψήφιοι διδάκτορες παρουσιάζουν μέρος της έρευνάς τους ή/και την πρόοδο της διατριβής τους.

4. Ερευνητικό Έργο

4.1 Καταγραφή του Ερευνητικού Έργου. Διατμηματικές και Διαπανεπιστημιακές συγκρίσεις.

Για την παρουσίαση του Ερευνητικού Έργου των μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας χρησιμοποιήθηκαν 5 διαφορετικές πηγές:

- Οι Εκθέσεις των ΟΜ.Ε.Α. (Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης). Από αυτές αντλήθηκαν στοιχεία σύμφωνα με τις δηλώσεις των μελών ΔΕΠ στα Τμήματα στα οποία υπηρετούν, όσον αφορά το δημοσιευμένο ερευνητικό τους έργο στην περίοδο 2003-2008 (URL: <http://modip.uom.gr/index.php/ektheseis>).
- Ο Οδηγός Δημοσιευμένου Ερευνητικού Έργου του Πανεπιστημίου. Η πηγή αυτή περιλαμβάνει τις δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ σε οκτώ διαφορετικές κατηγορίες (βιβλία, άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, ανακοινώσεις σε συνέδρια κλπ). Ο Οδηγός έχει συνταχθεί με βάση τις δηλώσεις των μελών ΔΕΠ των Τμημάτων, μετά από μία διαδικασία ελέγχου και επαλήθευσης, όπου αυτό ήταν δυνατό από τις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου (URL: <http://modip.uom.gr/images/docs/guide.pdf>).
- Η Παρουσίαση Ερευνητικού Δυναμικού του ΠΑ.ΜΑΚ., όπως αναφέρεται στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου. Η Έκθεση αυτή έχει συνταχθεί με βάση τις ευρετηριαζόμενες στη Web of Science και Scopus δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ των Τμημάτων του Πανεπιστημίου σε επιστημονικά περιοδικά (http://modip.uom.gr/images/docs/parousiasi_tmimatwn_pamak.pdf).
- Η συγκριτική αξιολόγηση ομοειδών Τμημάτων Ελληνικών Πανεπιστημίων. Οι σχετικές εκθέσεις βρίσκονται επίσης στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου και έχουν συνταχθεί

για τα περισσότερα των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και ειδικότερα για όσα υπάρχουν άλλα ομοειδή Τμήματα στην ελληνική επικράτεια. Οι Εκθέσεις αυτές βασίζονται στον αριθμό των ευρετηριαζομένων στη Scopus άρθρων των μελών ΔΕΠ των εν λόγω Τμημάτων (URL: <http://modip.uom.gr/index.php/dimosieuseis>).

- Η συγκριτική αξιολόγηση του παραχθέντος ερευνητικού έργου (δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά) σε επίπεδο πανεπιστημίου όσον αφορά ομοειδή πανεπιστημιακά Ιδρύματα, όπως το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ), το Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΑΠΕΙ) και το Πάντειο Πανεπιστήμιο (http://modip.uom.gr/images/docs/sigritiki_pan.pdf).

4.1.1 Εκθέσεις των ΟΜ.Ε.Α. (Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης)

Η συγκεκριμένη πηγή περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία συγκεντρώθηκαν για πρώτη φορά στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας στα πλαίσια των διαδικασιών της εσωτερικής αξιολόγησης. Τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στο δημοσιευμένο ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου, όπως αυτό δηλώθηκε από αυτά στα φύλλα ατομικής ερευνητικής δραστηριότητας, τα οποία συμπλήρωσαν. Το δηλωθέν με τη διαδικασία αυτή έργο υπολείπεται κατά κανόνα του συνολικού έργου που έχει πραγματοποιηθεί σε κάθε Τμήμα. Ο κύριος λόγος βρίσκεται στο γεγονός ότι σε κάθε Τμήμα υπήρξε ένας, κατά κανόνα μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ, ο οποίος δεν συμμετείχε στη διαδικασία αξιολόγησης. Ένα επιπρόσθετο πρόβλημα είναι το γεγονός ότι τα συγκεντρωθέντα στοιχεία δεν έχουν υποβληθεί σε καμιά διαδικασία διόρθωσης ή επαλήθευσης και πιθανόν να έχουν σημαντικά λάθη. Τέλος, η Έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης (Τμήμα ΕΚΠ) δεν έχει περιλάβει παρά μόνο ελάχιστα στοιχεία, σχετικά με το ερευνητικό έργο των μελών του.

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών (ΟΕ)

Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που αντλήθηκαν από τα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΔΕΠ τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΟΕ κατά το διάστημα 2003 – 2007 έχουν να επιδείξουν 173 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές – η πλειοψηφία των οποίων είναι διεθνή – καθώς και 61 δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές. Επίσης κατά το ίδιο διάστημα έχουν δημοσιευθεί 38 εργασίες ως κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους. Χαρακτηριστικό είναι δε ότι οι δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά είναι σχεδόν ομοιόμορφα κατανεμημένες στα βασικά γνωστικά αντικείμενα του τμήματος (64 στη Μακροοικονομική, 27 στην Οικονομική θεωρία/Αγροτική Οικονομική, και 46 στις ποσοτικές μεθόδους).

Κατά το ίδιο διάστημα, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν λάβει 669 ετερο-αναφορές (περίπου 134 ανά έτος κατά μέσο όρο), ενώ έχουν υπάρξει 81 συμμετοχές σε επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων. Επίσης κατά το ίδιο διάστημα, το τμήμα έχει να επιδείξει 31 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές συνεδρίων καθώς και 11 προσκλήσεις για διαλέξεις σε συνέδρια. Επίσης σημαντικό κρίνεται το γεγονός ότι – σύμφωνα με την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος – μέλη ΔΕΠ το τμήματος έχουν λάβει 153 προσκλήσεις για κρίσεις άρθρων που έχουν υποβληθεί σε επιστημονικά περιοδικά, στοιχείο αντίστοιχο του οποίου δεν έχουν αναφέρει τα υπόλοιπα τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΟΔΕ)

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αντλήθηκαν από τα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΔΕΠ, το Τμήμα ΟΔΕ έχει να επιδείξει 106 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές – χωρίς να γίνεται διαχωρισμός τους σε διεθνή και Ελληνικά περιοδικά, για το διάστημα

2003 – 2008. Έχει επίσης να παρουσιάσει 196 εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές, καθώς και 25 δημοσιεύσεις ως κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους. Όπως αναφέρεται και στην έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος, φαίνεται να έχουν διπλασιαστεί μεταξύ 2005 και 2006 οι δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, ενώ παρόμοια αύξηση παρουσιάζει και ο αριθμός των δημοσιεύσεων σε συνέδρια με κριτές μεταξύ 2003 και 2006.

Αναφορικά με τις ετερο-αναφορές, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν λάβει συνολικά 750 κατά το διάστημα 2003 – 2008 (125 ανά έτος κατά μέσο όρο), ενώ έχουν υπάρξει 13 συμμετοχές σε επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων. Επίσης, σημαντικές κρίνονται οι 15 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών. Τέλος, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν λάβει 8 προσκλήσεις για διαλέξεις κατά το προαναφερθέν διάστημα.

Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (ΕΠ)

Από την παρουσίαση των ερευνητικών επιτευγμάτων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ΕΠ για το χρονικό διάστημα 2003-2008 προκύπτει ότι τα μέλη ΔΕΠ έχουν ενεργή παρουσία με δημοσιεύσεις τους σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές. Σύμφωνα πάντα με την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος, τα μέλη ΔΕΠ έχουν να παρουσιάσουν συνολικά 110 δημοσιεύσεις, εκ των οποίων 107 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές και 3 δημοσιεύσεις σε περιοδικά χωρίς κριτές – για τις οποίες δεν γίνεται διάκριση σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά. Επίσης, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν να παρουσιάσουν 2 μονογραφίες/βιβλία.

Δεν παρουσιάζονται καθόλου στοιχεία για εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές ή χωρίς κριτές, για συμμετοχές σε κεφάλαια

συλλογικών τόμων και για ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν ή δεν εκδίδουν πρακτικά.

Τέλος, για τη σχετική αναγνώριση του ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα διότι σύμφωνα πάντα με την έκθεση του Τμήματος δεν έχουν παρουσιαστεί στοιχεία ετερο-αναφορών ή αναφορών επιστημονικού τύπου και βιβλιοκρισιών, καθώς επίσης δεν υπάρχουν στοιχεία για συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων, αλλά και συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές περιοδικών, ούτε στοιχεία προσκλήσεων μελών ΔΕΠ για διαλέξεις.

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής (ΛΧ)

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αντλήθηκαν από τα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΔΕΠ προκύπτει ότι τα μέλη έχουν ενεργή παρουσία με δημοσιεύσεις τους σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, με μονογραφίες και συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους. Συγκεκριμένα – και σύμφωνα πάντα με την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος – τα μέλη ΔΕΠ έχουν να παρουσιάσουν συνολικά 88 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές – για τις οποίες δεν γίνεται διάκριση σε διεθνή και Ελληνικά περιοδικά. Επίσης τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν να παρουσιάσουν 33 μονογραφίες/βιβλία, 58 δημοσιεύσεις σε συλλογικούς τόμους, καθώς και 150 εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές.

Το δημοσιευμένο έργο των μελών του Τμήματος έχει τύχει σχετικής αναγνώρισης, παρουσιάζοντας 185 ετερο-αναφορές (περίπου 31 ετερο-αναφορές ανά έτος) για το διάστημα 2003 – 2008. Έχουν επίσης υπάρξει 40 συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων, αλλά και 22 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές περιοδικών. Τέλος, τα μέλη

ΔΕΠ του Τμήματος έχουν λάβει μόνο 3 προσκλήσεις για διαλέξεις κατά το διάστημα 2003 – 2008.

Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ)

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αντλήθηκαν από τα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΔΕΠ του Τμήματος γίνεται εμφανές ότι, κατά την πενταετία 2003 – 2007 τα μέλη ΔΕΠ έχουν σημαντική παρουσία με δημοσιεύσεις τους σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, με μονογραφίες και συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους. Συγκεκριμένα – και σύμφωνα πάντα με την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος – τα μέλη ΔΕΠ έχουν να παρουσιάσουν συνολικά 143 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές – για τις οποίες δεν γίνεται διάκριση σε διεθνή και Ελληνικά περιοδικά. Επίσης τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν να παρουσιάσουν 30 μονογραφίες/βιβλία, 32 δημοσιεύσεις σε συλλογικούς τόμους, καθώς και 72 εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές.

Το δημοσιευμένο έργο των μελών του Τμήματος τυγχάνει σημαντικής αναγνώρισης, δεδομένου ότι το τμήμα έχει λάβει 311 ετερο-αναφορές (περίπου 62 ετερο-αναφορές ανά έτος). Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι έχουν υπάρξει 33 συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων, αλλά μόνο 3 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές περιοδικών. Τέλος, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν λάβει 12 προσκλήσεις για διαλέξεις κατά το διάστημα 2003 – 2007.

Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών (ΒΣΑΣ)

Σύμφωνα με τα ατομικά απογραφικά δελτία των μελών ΔΕΠ του Τμήματος γίνεται εμφανές ότι, τα τελευταία χρόνια, τα μέλη ΔΕΠ έχουν εκτενή παρουσία με δημοσιεύσεις τους σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, με μονογραφίες και συμμετοχή σε συλλογικούς

τόμους. Συγκεκριμένα από την έκθεση αξιολόγησης προκύπτει ότι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν συνολικά 108 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, εκ των οποίων περίπου 80 είναι σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Συγκεκριμένα υπάρχουν 36 δημοσιεύσεις σε διεθνή Οικονομικά Περιοδικά, 26 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά Πολιτικών Επιστημών, 3 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά στο χώρο της Ιστορίας, 11 δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά στο χώρο της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, καθώς και 4 δημοσιεύσεις στο χώρο των Νομικών, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Σλαβολογίας. Είναι επίσης φανερό ότι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν ιδιαίτερα εκτενές δημοσιευμένο έργο στην Ελληνική γλώσσα – είτε σε επιστημονικά περιοδικά, είτε σε συλλογικούς τόμους.

Αξίζει να σημειωθεί ιδιαίτερα ότι το δημοσιευμένο έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος έχει τύχει σημαντικής αναγνώρισης όπως φαίνεται από τον μεγάλο αριθμό ετερο-αναφορών που έχουν λάβει. Συγκεκριμένα τα τελευταία πέντε έτη τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος λαμβάνουν περισσότερες από 70 ετερο-αναφορές ανά έτος, έχοντας λάβει συνολικά 654 ετερο-αναφορές για το διάστημα 2003-2007. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι έχουν υπάρξει συνολικά 38 συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων, και – ενδεχομένως με μεγαλύτερη ακόμη σημασία – ότι έχουν υπάρξει συνολικά 42 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών. Τέλος, άξιο μνείας είναι το γεγονός ότι μέλη ΔΕΠ του Τμήματος για το διάστημα 2003 – 2007 έχουν λάβει συνολικά 129 προσκλήσεις για διαλέξεις, στοιχείο που δίνει σχετικά μεγάλη βαρύτητα στο ερευνητικό έργο που λαμβάνει χώρα στο Τμήμα.

Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (ΕΚΠ)

Από την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος ΕΚΠ, δεν προκύπτει εικόνα σχετικά με την ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος. Εκτός από μια σειρά παραπόνων που εκφράζονται σχετικά με τα κίνητρα που δίνει το Πανεπιστήμιο για την διεξαγωγή έρευνας, τα μόνα διαθέσιμα στοιχεία αφορούν τους συντάκτες της έκθεσης αξιολόγησης του Τμήματος. Από τα παρεχόμενα στοιχεία, φαίνεται ότι υπάρχουν 4 δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές, περίπου 8 άρθρα σε Ελληνικά περιοδικά με κριτές, ενώ οι υπόλοιπες αναφερόμενες δημοσιεύσεις αφορούν είτε πανεπιστημιακά εγχειρίδια, είτε εκδόσεις σε Ελληνικούς συλλογικούς τόμους.

Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης (ΜΕΤ)

Το Τμήμα ΜΕΤ, λόγω της ιδιαίτερης φύσης του δεν έχει, όσον αφορά το προκείμενο, σημαντικές ιδιαιτερότητες. Συγκεκριμένα, όπως παρουσιάζεται στην εσωτερική έκθεση αξιολόγησης, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος κατά το διάστημα 2003 – 2007 έχουν να επιδείξουν μόνο 35 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές – αριθμός κατά πολύ μικρότερος αυτών άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Κατά την ίδια περίοδο, έχουν δημοσιευθεί από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος 31 εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές, αλλά 8 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους. Αντίθετα, το Τμήμα έχει να επιδείξει σχετικά μεγάλο αριθμό καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων (62 άλλες εργασίες), χωρίς να είναι δυνατή η καταμέτρηση συναυλιών και ηχογραφήσεων.

Αντίστοιχα, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν λάβει 12 ετεροαναφορές για το ίδιο χρονικό διάστημα, ενώ έχουν υπάρξει 22 συμμετοχές σε επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων, αλλά και 14 συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών. Τέλος,

μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν λάβει 20 προσκλήσεις για διαλέξεις κατά τη διάρκεια της πενταετίας 2003 – 2007.

4.1.2 Οδηγός Δημοσιευμένου Ερευνητικού Έργου του Πανεπιστημίου

Ο Οδηγός Δημοσιευμένου Ερευνητικού Έργου, με μικρές τροποποιήσεις εκδίδεται στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας από το έτος 2003. Από τότε μέχρι σήμερα, έχουν γίνει τρεις εκδόσεις με αντίστοιχο περιεχόμενο. Ο τελευταίος Οδηγός εκδόθηκε το 2009 και περιλαμβάνει τις δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ κατά Τμήμα κατανεμημένες σε οκτώ επιμέρους κατηγορίες .

Για το διάστημα 2003 – 2008, για το σύνολο του Πανεπιστημίου, τα στοιχεία αναλύονται παρακάτω και παρατίθενται στο τέλος της παρούσας έκθεσης σε Παράρτημα.

Σύμφωνα με το τελευταίο αυτό δημοσίευμα για την περίοδο 2003-2008 και για το σύνολο του Πανεπιστημίου, οι ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια (40% του συνόλου) και οι δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά με κριτές (25%) αποτελούν τις δύο βασικές κατηγορίες δημοσίευσης των ερευνητικών εργασιών των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου. Των δύο αυτών κατηγοριών υπολείπονται σημαντικά οι ανακοινώσεις σε ελληνικά συνέδρια (14%) και οι δημοσιεύσεις σε ελληνόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά (7%). Αισθητά μικρότερα ποσοστά καταλαμβάνουν οι υπόλοιπες κατηγορίες δημοσιευμάτων. Πάντως , όσον αφορά τις επιμέρους κατηγορίες έχουμε να σημειώσουμε τα παρακάτω:

Η έκδοση βιβλίων σε ξένους εκδοτικούς οίκους από το 2003-2008 αφορά κυρίως το Τμήμα ΔΕΣ (67% του συνόλου του Πανεπιστημίου) και κατά δεύτερο λόγο το Τμήμα ΒΣΑΣ (33%). Για όλα τα άλλα Τμήματα η εν λόγω κατηγορία είναι μηδενική.

Οι εκδόσεις βιβλίων σε Ελληνικούς εκδοτικούς οίκους, κατηγορία η οποία αφορά και την έκδοση διδακτικών εγχειριδίων, αφορά περισσότερα Τμήματα. Υψηλά συγκριτικά ποσοστά εμφανίζουν τα Τμήματα ΕΠ και ΛΧ, 18% και 20% αντίστοιχα, ενώ μικρότερα ποσοστά καταγράφονται για τα Τμήματα ΔΕΣ (17%), ΟΔΕ (13%), ΟΕ (12%) και ΕΚΠ (12%).

Η επόμενη κατηγορία «Κεφάλαια βιβλίων ή συλλογικών τόμων ή επιμέλειες τόμων σε ξένους εκδοτικούς οίκους», φαίνεται να είναι πολύ σημαντική για το Τμήμα ΒΣΑΣ. Σχεδόν το 1/3 των κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους που έχουν συγγραφεί από μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου, αφορά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΒΣΑΣ (32%). Το επόμενο Τμήμα με σημαντική συμμετοχή είναι το Τμήμα ΟΕ (21%).

Σχετικά ισομοιρασμένη είναι η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ των Τμημάτων ΔΕΣ, ΕΚΠ, ΕΠ, ΟΕ και ΟΔΕ, όσον αφορά τη συμβολή των μελών τους με κεφάλαια βιβλίων ή συλλογικών τόμων ή επιμέλειες τόμων σε ελληνικούς εκδοτικούς οίκους. Συγκεκριμένα, κανενός Τμήματος η συμμετοχή δεν ξεπερνά το 20%. Ενώ τα Τμήματα ΛΧ (20%) και ΒΣΑΣ (19%) στην κατηγορία αυτή εμφανίζονται με υψηλότερα ποσοστά έναντι των υπολοίπων.

Όσον αφορά την επόμενη κατηγορία, «άρθρα σε ξενόγλωσσα περιοδικά» τα υψηλότερα ποσοστά εμφανίζουν τα Τμήματα ΕΠ (22%) και ΟΕ (20%). Συγκριτικά μικρότερα είναι τα ποσοστά των Τμημάτων ΟΔΕ (11%), ΔΕΣ (10%), ΕΚΠ (10%), ΒΣΑΣ (9%) και ΛΧ (9%).

Διαφορετική εικόνα προκύπτει για τα «ελληνόγλωσσα περιοδικά». Στην κατηγορία αυτή πολύ υψηλή είναι η συμμετοχή των Τμημάτων ΕΠ (26%), ΔΕΣ (21%) και ΕΚΠ (19%). Αντίθετα, συγκριτικά χαμηλά ποσοστά εμφανίζει το Τμήμα ΟΕ (6%), το οποίο, όπως είδαμε, είχε σαφώς υψηλότερες επιδόσεις, όσον αφορά τις δημοσιεύσεις σε «ξενόγλωσσα περιοδικά» (20%).

Τη μερίδα του λέοντος στα «διεθνή συνέδρια» καταλαμβάνει το Τμήμα ΕΠ (32%). Το 1/3 δηλαδή των ανακοινώσεων σε διεθνή συνέδρια που γίνονται από μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου, προέρχονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΕΠ. Μικρότερα ποσοστά συμμετοχής εμφανίζουν τα Τμήματα ΟΔΕ (17%), ΛΧ (12%) και ΟΕ (11%) και ΕΚΠ (10%). Για τα υπόλοιπα Τμήματα οι συμμετοχές τους σε διεθνή συνέδρια είναι ακόμα χαμηλότερες.

Αντίστοιχη με την περιγραφείσα εικόνα είναι και αυτή της συμμετοχής μελών ΔΕΠ με ανακοινώσεις σε Ελληνικά συνέδρια. Η μόνη αξιοσημείωτη διαφορά αφορά το Τμήμα ΕΚΠ, το οποίο εμφανίζει στην κατηγορία αυτή μια αξιοπρόσεκτη παρουσία (23%). Για όλα τα υπόλοιπα Τμήματα οι συμμετοχές τους δεν αφήνουν αυτών που σημειώσαμε και για τη συμμετοχή των μελών τους σε «διεθνή συνέδρια».

Μια επόμενη κατηγορία πληροφοριών αφορά τη σημασία του είδους των δημοσιευμάτων που είναι ιδιαίτερα σημαντική, σε κάθε Τμήμα. Σύμφωνα με τα συγκεντρωθέντα στοιχεία για το Τμήμα ΟΕ οι κατηγορίες «δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά» (40%) και οι «ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια» (36%) είναι πολύ σημαντικές. Αντίθετα, σχεδόν μηδενικής ή μικρής σημασίας είναι για το Τμήμα αυτό οι κατηγορίες «μονογραφίες-βιβλία» και «Κεφάλαια βιβλίων ή συλλογικών τόμων ή επιμέλειες τόμων». Μια εναλλαγή μεταξύ των δύο σπουδαιότερων κατηγοριών, σε σχέση με αυτή που μόλις σχολιάσαμε εμφανίζεται για το Τμήμα ΟΔΕ. Το μισό και λίγο παραπάνω (52%) των δημοσιευθεισών εργασιών του Τμήματος αφορά συμμετοχές σε διεθνή συνέδρια, ενώ οι δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά ανέρχονται στο 22% του συνόλου των δημοσιεύσεων του Τμήματος. Όπως στο Τμήμα ΟΕ και εδώ αμελητέα είναι η σημασία των δημοσιευθεισών εργασιών σε βιβλία και συλλογικούς τόμους. Παρεμφερής με το Τμήμα ΟΔΕ είναι και η εικόνα που εμφανίζει το Τμήμα ΕΠ. Τα διεθνή συνέδρια (47%) και

κατά δεύτερο λόγο οι δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά (21%) είναι οι σημαντικότερες κατηγορίες δημοσιεύσεων για τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΕΠ.

Παρεμφερής επίσης με το Τμήμα ΟΔΕ είναι η εικόνα που εμφανίζει και το Τμήμα ΛΧ, όσον αφορά τη σπουδαιότητα των κατηγοριών διεθνή συνέδρια και δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά. Μια σημαντική ωστόσο διαφορά αφορά τις εκδόσεις ελληνόγλωσσων βιβλίων, η οποία είναι σχετικά σημαντική για το Τμήμα αυτό (5%).

Οι ανακοινώσεις σε συνέδρια είναι ο κύριος τρόπος δημοσιοποίησης του ερευνητικού έργου του Τμήματος ΕΚΠ. Η παρουσία των μελών του Τμήματος σε διεθνή συνέδρια (32%) εμφανίζεται λίγο μεγαλύτερη από ότι σε ελληνικά συνέδρια (26%). Μικρότερης σημασίας είναι οι δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά (19%).

Μια σημαντική ιδιομορφία σε σχέση με τα υπόλοιπα Τμήματα εμφανίζει το Τμήμα ΒΣΑΣ. Ενώ και εδώ οι κατηγορίες διεθνή συνέδρια (16%) και οι δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά (25%) είναι οι πλέον σημαντικές, ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό, σε σύγκριση με όλα τα υπόλοιπα Τμήματα εμφανίζει η κατηγορία «κεφάλαια σε βιβλία κλπ. εκδοθέντα από ξένους εκδοτικούς οίκους» (15%). Επίσης υψηλό ποσοστό εμφανίζει και η κατηγορία «κεφάλαια σε βιβλία κλπ. εκδοθέντα από Ελληνικούς εκδοτικούς οίκους» (16%).

Στο Τμήμα ΔΕΣ οι κατηγορίες «δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά» (25%) και οι «ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια» (28%) είναι πολύ σημαντικές. Υψηλή, συγκριτικά, είναι και η σημασία της κατηγορίας «δημοσιεύσεις σε ελληνόγλωσσα περιοδικά» (15%).

Τέλος, υψηλά ποσοστά στην κατηγορία «δημοσιεύσεις σε ξενόγλωσσα περιοδικά» και «ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια» εμφανίζουν τα δύο νεώτερα Τμήματα του Πανεπιστημίου ΜΔΛ στην

Έδεσσα (36% έναντι 28%) και ΔΤ στη Νάουσα (34% έναντι 42%), αντίστοιχα.

4.1.3 Παρουσίαση του Ερευνητικού δυναμικού του ΠΑ.ΜΑΚ.

Με βάση τη μελέτη για το ερευνητικό δυναμικό των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, η οποία είναι καταχωρημένη στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου ακολουθεί μια παρουσίαση των Τμημάτων του Πανεπιστημίου με βάση το δημοσιευμένο ερευνητικό έργο του ΔΕΠ σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά με κριτές. Η παρουσίαση αυτή έγινε με βάση τον αριθμό των δημοσιεύσεων, των δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ, καθώς και τον όγκο των επιστημονικών αναφορών που έχουν γίνει από άλλους ερευνητές στο δημοσιευμένο σε επιστημονικά περιοδικά έργο των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, τόσο στο σύνολο όσο και ανά μέλος ΔΕΠ.

Οι μετρήσεις πραγματοποιήθηκαν για κάθε μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με βάση τα δεδομένα που ανακτήθηκαν από τις βάσεις Web of Science και Scopus τον Απρίλιο του 2009. Τα μέλη ΔΕΠ εντοπίστηκαν με βάση την ιστοσελίδα του κάθε Τμήματος. Στην παρούσα έρευνα έχουν περιληφθεί 145 μέλη ΔΕΠ που υπηρετούν σε επτά από τα δέκα Τμήματα του Πανεπιστημίου. Για προφανείς λόγους αποκλείστηκαν το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης καθώς και τα σχετικά νέα Τμήματα Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών (Έδεσσα) και Διοίκησης Τεχνολογίας (Νάουσα) λόγω του πολύ μικρού αριθμού μελών ΔΕΠ που κατέχουν οργανικές θέσεις σε αυτά. Με ένα μέσο μέγεθος σε όρους μελών ΔΕΠ ανά Τμήμα ίσο με 20, τα Τμήματα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (ΕΠ) και Οικονομικών Επιστημών (ΟΕ) είναι τα συγκριτικά μεγαλύτερα με 31 και 26 μέλη ΔΕΠ αντίστοιχα. Στον αντίποδα βρίσκονται τα Τμήματα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

(ΔΕΣ) και Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (ΕΚΠ) με 17 και 15 μέλη ΔΕΠ (βλ. Πίνακα1).

Πίνακας 14. Μέλη ΔΕΠ, αριθμός δημοσιεύσεων και αναφορών ανά Τμήμα*

| Τμήμα | Αριθμός μελών ΔΕΠ | WoS | | Scopus | |
|---------------|-------------------|------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | | Αριθμός άρθρων | Αριθμός αναφορών | Αριθμός άρθρων | Αριθμός αναφορών |
| ΟΕ | 26 | 212 [202] | 711 [664] | 290 [278] | 781 [714] |
| ΟΔΕ | 20 | 96 [94] | 580 [551] | 155 [140] | 723 [625] |
| ΕΠ | 31 | 189 [157] | 823 [718] | 361 [297] | 922 [754] |
| Λ.Χ. | 18 | 27 [27] | 237 [237] | 40 [39] | 231 [228] |
| ΔΕΣ | 17 | 16 [16] | 12 [12] | 36 [34] | 41 [41] |
| ΒΣΑΣ | 18 | 67 [65] | 338 [327] | 83 [79] | 746 [737] |
| ΕΚΠ | 15 | 154 [152] | 1616 [1616] | 146 [146] | 1116 [1116] |
| Σύνολο | 145 | 761 [713] | 4317 [4125] | 1111 [1013] | 4560 [4215] |

* Οι τιμές μέσα σε αγκύλες αφορούν αριθμό μοναδικών δημοσιεύσεων και αναφορών.

Άρθρα ανά μέλος ΔΕΠ

Σύμφωνα με τον δείκτη αυτό τα Τμήματα ΕΚΠ με 10,3 [10,1] και (9,7 [9,7]), ΟΕ με 8,2 [7,8] και (11,2 [10,7]) και ΕΠ με 6,1 [5,1] και (11,7 [9,6]) προηγούνται σημαντικά έναντι όλων των άλλων, όσον αφορά τον μέσο όρο των δημοσιευμένων επιστημονικών άρθρων των μελών ΔΕΠ που υπηρετούν σε αυτά (βλ. Πίνακα 2).

Πίνακας 15. Αριθμός άρθρων ανά μέλος ΔΕΠ κατά Τμήμα (μέσοι όροι και συντελεστές διακύμανσης)*

| Τμήμα | WoS | | Scopus | |
|-------|------------------------------|-------------------------|------------------------------|-------------------------|
| | Αριθμός άρθρων ανά μέλος ΔΕΠ | Συντελεστής Διακύμανσης | Αριθμός άρθρων ανά μέλος ΔΕΠ | Συντελεστής Διακύμανσης |
| ΟΕ | 8,2 [7,8] | 7,4 | 11,2 [10,7] | 9,3 |
| ΟΔΕ | 4,8 [4,7] | 10,6 | 7,8 [7,0] | 19 |
| ΕΠ | 6,1 [5,1] | 16,4 | 11,7 [9,6] | 17,6 |
| Λ.Χ. | 1,5 [1,5] | 2,9 | 2,2 [2,2] | 3,9 |
| ΔΕΣ | 0,9 [0,9] | 2,9 | 2,1 [2,0] | 6 |
| ΒΣΑΣ | 3,7 [3,6] | 12,6 | 4,6 [4,4] | 17,3 |
| ΕΚΠ | 10,3 [10,1] | 102,6 | 9,7 [9,7] | 63,4 |

* Συντελεστής διακύμανσης = διακύμανση / αριθμητικός μέσος. Οι συντελεστές διακύμανσης έχουν υπολογισθεί με βάση τον αριθμό δημοσιεύσεων και αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ χωρίς να έχει γίνει η διαδικασία του αποδιπλασιασμού.

Ενδιαφέρον ωστόσο είναι το γεγονός ότι στους μέσους αυτούς όρους, αντιστοιχούν συντελεστές διακύμανσης με τεράστιες μεταξύ τους διαφορές, όσον αφορά τα Τμήματα ΟΕ 7,4 (9,3) και ΕΠ 16,4 (17,6) από τη μια μεριά και το ΕΚΠ με συντελεστές διακύμανσης ίσους με 102,6 (63,4) από την άλλη. Σημειωτέον, ότι και όλα τα άλλα Τμήματα, ανεξαρτήτως των επιδόσεων τους (βλ. Πίνακα 2), εμφανίζουν σχετική ομοιογένεια με συντελεστές διακύμανσης από 2,9 έως 12,6 (3,9 έως 19).

Αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ

Ο Πίνακας που ακολουθεί μας δίνει πληροφορίες σχετικά με τις αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ για τα 7 υπό εξέταση Τμήματα του Πανεπιστημίου. Σύμφωνα με αυτά τα δεδομένα η εικόνα ενώ μοιάζει με αυτή που αποκομίσαμε από την προηγούμενη παράγραφο, εμφανίζει και ορισμένες διαφορές.

Πίνακας 16. Αριθμός αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ κατά Τμήμα (μέσοι όροι και συντελεστές διακύμανσης)

| Τμήμα | WoS | | Scopus | |
|-------|---------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------|-------------------------|
| | Αριθμός αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ (Μ.Ο.) | Συντελεστής Διακύμανσης | Αριθμός αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ (Μ.Ο.) | Συντελεστής Διακύμανσης |
| ΟΕ | 27,4 [25,5] | 58,4 | 30 [27,5] | 43,8 |
| ΟΔΕ | 29 [27,6] | 159,1 | 36,2 [31,3] | 182,8 |
| ΕΠ | 26,6 [23,2] | 76,5 | 29,7 [24,3] | 62 |
| Λ.Χ. | 13,2 [13,2] | 95 | 12,8 [12,7] | 68,2 |
| ΔΕΣ | 0,7 [0,7] | 3,7 | 2,4 [2,4] | 20,4 |
| ΒΣΑΣ | 18,8 [18,2] | 153,5 | 41,4 [40,9] | 401,1 |
| ΕΚΠ | 107,7 [107,7] | 1222 | 74,4 [74,4] | 738,5 |

Συγκεκριμένα, το Τμήμα ΕΚΠ εμφανίζει και εδώ τις υψηλότερες επιδόσεις με 107,7 [107,7] και (74,4 [74,4]) αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ κατά μέσο όρο, έναντι 29 [27,6] και (36,2 [31,3]) της ΟΔΕ και 27,4 [25,5] και (30 [27,5]) του Τμήματος ΟΕ. Ξανά όμως η τεράστια διακύμανση που εμφανίζουν τα στοιχεία για το Τμήμα ΕΚΠ με

συντελεστές διακύμανσης: 1222 (738.5) έναντι για παράδειγμα του Τμήματος ΟΕ με 58.4 (43.8) ή της ΕΠ με 76.5 (62), μας οδηγούν στο συμπέρασμα πως ο υπολογισμός μέσω των όρων για το εν λόγω Τμήμα είναι προβληματικός. Σε μικρότερο βαθμό κάτι τέτοιο ισχύει και για το Τμήμα ΒΣΑΣ με συντελεστή διακύμανσης 153.5 (401.1).

Συμπερασματικά, από την όλη ανάλυση προέκυψε πως η χρήση των δεδομένων της Web of Science έδειξε πως τα Τμήματα ΟΕ και ΕΠ παρουσιάζουν τον μεγαλύτερο όγκο δημοσιευμένου έργου σε επιστημονικά περιοδικά. Αυτό μάλιστα ισχύει τόσο σε απόλυτους όσο και σε σχετικούς όρους, δηλαδή ανά μέλος ΔΕΠ. Αν εξετάσουμε τον αριθμό των επιστημονικών αναφορών στο δημοσιευμένο αυτό έργο, ενώ σε απόλυτους αριθμούς προηγούνται πάλι τα Τμήματα ΕΠ και ΟΕ και με αυτή τη σειρά, σε σχετικούς όμως όρους (δηλαδή ανά μέλος ΔΕΠ) η σειρά αυτή αντιστρέφεται.

Χωρίς να αλλάζει σημαντικά η εικόνα, η χρήση των δεδομένων του Scopus οδηγεί σε μικρές διαφοροποιήσεις. Σύμφωνα με αυτά, τα Τμήματα ΕΠ και ΟΕ και με αυτήν τη σειρά αυτή τη φορά, εμφανίζουν σε απόλυτους όρους τον μεγαλύτερο αριθμό τόσο των δημοσιεύσεων όσο και των αντίστοιχων επιστημονικών αναφορών. Η εικόνα αυτή αλλάζει όταν η προσέγγιση γίνει σε σχετικούς όρους, δηλαδή ανά μέλος ΔΕΠ. Στην περίπτωση αυτή το Τμήμα ΟΕ εμφανίζει ελαφρά καλύτερες επιδόσεις και στον αριθμό των δημοσιεύσεων και στον αριθμό των αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ.

Από την ανάλυση που κάναμε, προέκυψαν ορισμένα ερωτήματα σε σχέση με την εσωτερική ομοιογένεια των Τμημάτων. Διαπιστώθηκε πως ο βαθμός ομοιογένειας, των Τμημάτων διαφέρει. Ιδιαίτερα μάλιστα, το Τμήμα ΕΚΠ και σε μικρότερο βαθμό το Τμήμα ΒΣΑΣ εμφανίζουν μεγάλη εσωτερική ανομοιογένεια. Ως εκ τούτου η ερμηνεία των αποτελεσμάτων, σε αυτά ειδικά τα Τμήματα, χρήζει περισσότερης

προσοχής. Από την άλλη μεριά τα πλέον ομοιογενή είναι τα Τμήματα ΔΕΣ, ΛΧ και ΟΕ.

Φυσικά, όπως επισημάνθηκε σε πολλά σημεία της αρχικής μελέτης, η συγκριτική αξιολόγηση με βιβλιομετρικούς δείκτες Τμημάτων που θεραπεύουν διαφορετικές επιστήμες δεν μπορεί να οδηγήσει σε ασφαλή συμπεράσματα εάν δεν υπάρχει στάθμιση και ως προς τη διαφορετική δομή των δημοσιεύσεων και των αναφορών κάθε επιστήμης και ως προς τον βαθμό βιβλιογραφικής κάλυψης της κάθε επιστήμης από τις βάσεις δεδομένων αναφορών. Οι βιβλιομετρικοί δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα μελέτη μόνον για μια πρώτη αποτύπωση της παρούσας κατάστασης του επιστημονικού δυναμικού των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας προσφέρονται. Αντίθετα, η σύγκριση του κάθε Τμήματος του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με αντίστοιχα Τμήματα των υπολοίπων ελληνικών Πανεπιστημίων, η οποία ακολουθεί στη συνέχεια, είναι πολύ πιο χρήσιμη και διαφωτιστική.

4.1.4 Συγκριτική αξιολόγηση ομοειδών Τμημάτων Ελληνικών Πανεπιστημίων

Το κείμενο που ακολουθεί στηρίζεται σε εκθέσεις συγκριτικής αξιολόγησης του ερευνητικού δυναμικού ομοειδών Τμημάτων Ελληνικών Πανεπιστημίων, οι οποίες βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (URL: <http://modip.uom.gr/>). Οι εκθέσεις αυτές αναφέρονται στα Τμήματα Οικονομικής Επιστήμης (Οικονομικών Επιστημών), Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων των Τμημάτων Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, στα ομοειδή με Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής υπόλοιπα ελληνικά Τμήματα Πληροφορικής, καθώς στα Τμήματα Διεθνών Σπουδών,

συμπεριλαμβανομένων των Τμημάτων Βαλκανικών Σπουδών, όπου από τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας έχουν συμπεριληφθεί ως οιοιδήποτε συναφή, τα Τμήματα ΔΕΣ και ΒΣΑΣ.

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών (ΟΕ)

Σε σχέση με τα λοιπά Τμήματα Οικονομικών Επιστημών της χώρας, το Τμήμα ΟΕ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας εμφανίζει υψηλό ποσοστό μελών ΔΕΠ με δημοσιεύσεις ενώ ο αντίστοιχος δείκτης για τις αναφορές στο δημοσιευμένο έργο κινείται περί το μέσο όρο του συνόλου των τμημάτων. Ο δείκτης «παραγωγικότητα» ανά μέλος ΔΕΠ είναι υψηλός, ενώ ο δείκτης «αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ» βρίσκεται ελαφρά χαμηλότερα του μέσου όρου του συνόλου των Τμημάτων. Χαμηλές τιμές παίρνει ο δείκτης «αναφορές ανά δημοσίευση», ενώ περί το μέσο όρο κινείται το ποσοστό των δημοσιεύσεων χωρίς αναφορές. Συγκριτικά υψηλό είναι το ποσοστό των αυτο-αναφορών στο δημοσιευμένο έργο. Υψηλή τιμή υπολογίστηκε για τον δείκτη h_1 ενώ τιμή κοντά στο μέσο όρο λαμβάνει ο δείκτης h_g . Ο αριθμητικός μέσος των ατομικών h δεικτών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ΟΕ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας είναι υψηλότερος του μέσου όρου του συνόλου των Τμημάτων της χώρας. Το ίδιο ισχύει για όλες τις εκδοχές του δείκτη h_1 , οι οποίες υπολογίστηκαν (h_{1+} , $h_{1\Delta}$, h_{1*}). Τιμές περί τον μέσο όρο βρέθηκαν για το δείκτη g_1 και $g_{1\Delta}$, ενώ υψηλότερα από την αντίστοιχη μέση τιμή βρίσκεται ο αριθμητικός μέσος των ατομικών δεικτών g των μελών του Τμήματος. Δηλαδή, όσον αφορά τις διάφορες εκδοχές των δεικτών h και g , είτε αυτοί συμπεριφέρονται μεροληπτικά είτε όχι ως προς τον αριθμό μελών ΔΕΠ του Τμήματος, αυτοί λαμβάνουν συγκριτικά υψηλές τιμές σε σχέση με τις αντίστοιχες μέσες τιμές του συνόλου των Οικονομικών Τμημάτων της χώρας.

Τμήματα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΟΔΕ) και Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής (ΛΧ)

Σύμφωνα με όλους τους δείκτες, εκτός από τον δείκτη «αναφορές ανά δημοσίευση» το Τμήμα ΟΔΕ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, εμφανίζει υψηλότερες επιδόσεις από το Τμήμα ΛΧ. Συγκρινόμενο δε με όλα τα υπόλοιπα Τμήματα ΟΔΕ και ΔΕ που υπάρχουν στην Ελλάδα εμφανίζει για τους περισσότερους δείκτες, τιμές υψηλότερες των Τμημάτων ΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ΛΧ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και ΟΔΕ του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Οι επιδόσεις του είναι συχνά παρεμφερείς με αυτές του Τμήματος ΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών και του Τμήματος ΟΔΕ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Για παράδειγμα, σε σχέση με τα δύο τελευταία Τμήματα εμφανίζει μια υψηλότερη παραγωγικότητα από το Τμήμα ΟΔΕ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και ελαφρά χαμηλότερη από αυτήν του Τμήματος ΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών. Ο δείκτης «αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ» είναι ελαφρά χαμηλότερος αυτού του Τμήματος ΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών και σχεδόν του ίδιου επιπέδου με αυτόν του αντιστοίχου Τμήματος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Σχετικά χαμηλότερες όμως τιμές παίρνει ο δείκτης «αναφορές ανά δημοσίευση» συγκρινόμενος και με τα δύο αναφερθέντα Τμήματα.

Όσον αφορά τους συνθετικούς δείκτες h και g , οι τιμές τους είναι κατά κανόνα χαμηλότερες των αντιστοίχων Τμημάτων των Πανεπιστημίων Πατρών και Οικονομικού Αθηνών, με εξαίρεση τους αριθμητικούς μέσους όρους των δεικτών h και g , δείκτες, οι οποίοι, όπως σημειώσαμε, είναι αμερόληπτοι ως προς το μέγεθος των Τμημάτων. Με βάση αυτούς τους τελευταίους δείκτες το Τμήμα ΟΔΕ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας είναι κατά τι καλύτερο του αντιστοίχου Τμήματος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ ελαφρά υπολείπεται του Τμήματος ΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών.

Το Τμήμα ΛΧ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας λαμβάνει χαμηλές τιμές όσον αφορά τους περισσότερους δείκτες που υπολογίσθηκαν, με εξαίρεση τον δείκτη «αναφορές ανά δημοσίευση».

Τμήματα Πληροφορικής

Το Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής παρουσιάζει μια χαμηλή παραγωγικότητα (δημοσιεύσεις ανά μέλος ΔΕΠ) σε σχέση με τα Τμήματα με τα οποία συγκρίθηκε. Λίγο υψηλότερες τιμές λαμβάνει ο δείκτης «αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ» ο οποίος όμως υπολείπεται και αυτός του αντιστοίχου μέσου όρου. Αρκετά χαμηλότερες του μέσου όρου είναι επίσης και οι τιμές που υπολογίσθηκαν για το δείκτη «αναφορές ανά δημοσίευση». Το ποσοστό των δημοσιεύσεων οι οποίες δεν έχουν τύχει καμίας αναφοράς είναι το δεύτερο υψηλότερο που παρατηρήθηκε. Αρκετά χαμηλότερα του μέσου όρου κινούνται και οι δείκτες h και g σε όλες τις υπολογισθείσες μορφές τους παρόλο που είναι το δεύτερο μεγαλύτερο σε αριθμό μελών ΔΕΠ Τμήμα. Τη δεύτερη χαμηλότερη τιμή παίρνει επίσης ο αριθμητικός μέσος των ατομικών δεικτών h των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

Τμήματα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ) και Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών (ΒΣΑΣ)

Από μια σύγκριση των Τμημάτων ΔΕΣ και ΒΣΑΣ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας προκύπτει μια υψηλή παραγωγικότητα σε δημοσιεύσεις ανά μέλος ΔΕΠ σε σχέση με τα Τμήματα τα οποία περιελήφθησαν στη μελέτη και ήσαν τα Τμήματα Βαλκανικών Σπουδών των Πανεπιστημίων Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας και τα Τμήματα ΔΕΣ των Πανεπιστημίων Μακεδονίας, Παντείου και Πειραιώς. Ειδικά οι ερευνητικές επιδόσεις του Τμήματος ΒΣΑΣ κρίνονται ως ιδιαίτερα

υψηλές και αυτό, όσον αφορά όχι μόνο το συγκεκριμένο δείκτη αλλά και το σύνολο των δεικτών οι οποίοι υπολογίσθηκαν. Το Τμήμα ΒΣΑΣ με βάση όλους τους δείκτες τους οποίους υπολογίσαμε υπερτερεί σημαντικά όλων των υπολοίπων Τμημάτων.

Το Τμήμα ΔΕΣ σύμφωνα τόσο με τους απλούς βιβλιομετρικούς δείκτες, όσο και τους σύνθετους h και g δείκτες, οι οποίοι υπολογίσθηκαν, βρίσκεται αρκετά χαμηλότερα του αντιστοίχου Τμήματος του Παντείου Πανεπιστημίου, υστερεί επίσης αλλά σε μικρότερο βαθμό του Τμήματος ΔΕΣ του Πανεπιστημίου Πειραιώς και υπερτερεί σε όλους τους δείκτες του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

4.1.5 Συγκριτική αξιολόγηση Ελληνικών Πανεπιστημίων

Στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας πραγματοποιήθηκε πρόσφατα μια εργασία με σκοπό την αποτίμηση του ερευνητικού έργου που έχει πραγματοποιηθεί στη χρονική περίοδο 1996 – 2007 σε τέσσερα σχετικά ομοειδή μεταξύ τους Πανεπιστήμια, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (ΠΑΜΑΚ), το Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΑΠΕΙ) και το Πάντειο Πανεπιστήμιο (ΠΑΠΑ). Ως πηγή πληροφοριών έχουν χρησιμοποιηθεί όσα καταγράφονται στη βάση δεδομένων Scopus και τα οποία αναφέρονται στις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά και τις αναφορές που έχουν γίνει σε αυτές, στην ίδια χρονική περίοδο. Η εργασία αυτή διαφέρει από όλες τις προηγούμενες που αφορούν συγκρίσεις ομοειδών πανεπιστημιακών Τμημάτων, πρώτον, γιατί πραγματοποιείται σε επίπεδο Πανεπιστημίου και, δεύτερον, γιατί αφορά το παραχθέν μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (1996-2009) δημοσιευμένο ερευνητικό έργο από τα μέλη ΔΕΠ που υπηρετούσαν στο χρονικό διάστημα στο κάθε

Ίδρυμα. Με άλλη διατύπωση, αφορά εργασίες οι οποίες έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά με affiliation τα συγκεκριμένα Πανεπιστήμια και όχι Πανεπιστήμια στα οποία κατά καιρούς τυχόν υπηρέτησαν μέλη ΔΕΠ που στη συγκεκριμένη περίοδο ήσαν μέλη ενός από τα τέσσερα συγκρινόμενα πανεπιστημιακά Ιδρύματα.

Τα εν λόγω πανεπιστημιακά Ιδρύματα επελέγησαν για σύγκριση ακριβώς επειδή έχουν παρεμφερή γνωστικά αντικείμενα. Κι αυτό γιατί θεραπεύουν κατά κύριο λόγο τις κοινωνικές και οικονομικές επιστήμες, περιλαμβάνοντας, σε μεγάλο βαθμό, παρεμφερή Τμήματα. Ως εκ τούτου μπορούν να θεωρηθούν, από την πλευρά του ευρύτερου γνωστικού τους αντικειμένου, ως ομοειδή πανεπιστημιακά Ιδρύματα. Επιπρόσθετα, τα Ιδρύματα αυτά έχουν μια σχετικά κοινή ιστορική πορεία, όντας αυτόνομα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία μετεξελίχθηκαν σε ΑΕΙ στις αρχές της δεκαετίας του '90. Απόρροια της μετεξέλιξης τους αυτής υπήρξε η διεύρυνση του γνωστικού τους αντικειμένου με τη δημιουργία νέων Τμημάτων, σε μεγάλο βαθμό στο χώρο των κοινωνικών και οικονομικών επιστημών και την ραγδαία αύξηση του διδακτικού και επιστημονικού τους προσωπικού κατά την τελευταία δεκαετία. Σήμερα πρόκειται για Ιδρύματα, μάλλον μεσαίου μεγέθους για τα ελληνικά δεδομένα, με έναν αριθμό, ανάμεσα στα 100 και 200 μέλη ΔΕΠ ανά Ίδρυμα

Ο Πίνακας ο οποίος ακολουθεί δίνει μια συνοπτική εικόνα της πραγματοποιηθείσας σύγκρισης. Περιλαμβάνει τους δείκτες «Αριθμός δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ», «Αριθμός αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ» και «Αριθμός αναφορών ανά δημοσίευση». Οι δείκτες αυτοί αφορούν το σύνολο της περιόδου 1996 – 2009.

Πίνακας 17. Δημοσιεύσεις και αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ, 1996-2009.

| | Αριθμός δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ | Αριθμός αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ | Αριθμός αναφορών ανά δημοσίευση |
|---------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|
| Ο.Π.Α. | 7,9 | 40,2 | 5,10 |
| ΠΑ.ΠΕΙ. | 6,8 | 22,5 | 3,28 |
| ΠΑ.ΜΑΚ. | 6,4 | 17,3 | 2,72 |
| ΠΑ.ΠΑ. | 1,0 | 3,6 | 3,47 |

Στην ανωτέρω κατάταξη προηγείται το ΟΠΑ με 7,9 δημοσιεύσεις ανά μέλος ΔΕΠ, με το ΠΑΜΑΚ και το ΠΑΠΕΙ να κινούνται σε σχεδόν ίδια επίπεδα με 6,4 και 6,8 δημοσιεύσεις ανά μέλος ΔΕΠ. Οι παρατηρούμενες διαφορές γίνονται μεγαλύτερες, στις καταγεγραμμένες αναφορές στο εν λόγω δημοσιευμένο έργο, όπου αυτές του ΟΠΑ ανέρχονται σε 40,2 ανά μέλος ΔΕΠ, ενώ οι αντίστοιχες του ΠΑΜΑΚ και του ΠΑΠΕΙ βρίσκονται στο 17,3 και 22,5 αναφορές ανά μέλος ΔΕΠ.

4.2 Δαπάνες για Έρευνα

Η χρηματοδότηση της έρευνας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας παρουσιάζεται στη συνέχεια με τη διάκριση των παρεχομένων ενισχύσεων σε δύο βασικούς πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας αφορά τη χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων μέσα από προγράμματα εξωτερικής χρηματοδότησης και κατά δεύτερο λόγο μέσω αυτοχρηματοδοτούμενων (με κονδύλια της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου) ερευνητικών δραστηριοτήτων. Ο δεύτερος πυλώνας περιλαμβάνει τις δαπάνες α) του τακτικού προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου για τη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ σε συνέδρια εσωτερικού – εξωτερικού και β) δαπάνες για την ενίσχυση συμμετοχών

υποψηφίων διδασκόντων σε συνέδρια, οι οποίες πραγματοποιούνται από ειδικά κονδύλια της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

4.2.1 Χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων

Για το σκοπό αυτό συγκεντρώθηκαν για την περίοδο 2005 – 2009 σε μια πρώτη ομάδα το σύνολο των δαπανών για ερευνητικά προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας με εξωτερική χρηματοδότηση. Καταβλήθηκε προσπάθεια για μια κατά το δυνατόν προσέγγιση των δαπανών για ερευνητικά προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν στο Πανεπιστήμιο, πέραν από άλλες δαπάνες με εξωτερική χρηματοδότηση οι οποίες αφορούσαν δραστηριότητες χωρίς σαφή και άμεσο ερευνητικό χαρακτήρα. Με την έννοια αυτή στα ερευνητικά προγράμματα με εξωτερική χρηματοδότηση περιλάβαμε τα προγράμματα ΠΕΝΕΔ, όπως και τα λοιπά προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από τη ΓΓΕΤ, τα προγράμματα των δράσεων ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ και ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, καθώς και μια άλλη κατηγορία με τον τίτλο «Λοιπά Προγράμματα» η οποία περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από τρίτες – εξωτερικές πηγές. Προφανώς και δεν περιλάβαμε στα σχετικά στοιχεία προγράμματα όπως αυτά που χρηματοδοτήθηκαν στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ, π.χ. Προγράμματα για την Αναμόρφωση των Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, Προγράμματα TEMPUS, ERASMUS κλπ. Τα σχετικά στοιχεία παρατίθενται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 18. Χρηματοδότηση Ερευνητικών Προγραμμάτων του Πανεπιστημίου

| 2005 - 2009 | ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ | | | | ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ | | ΣΥΝΟΛΑ |
|--------------|-------------------------|----------------|----------------|------------------|----------------------|------------------------------------|------------------|
| ΤΜΗΜΑΤΑ | ΠΕΝΕΔ ΓΓΕΤ | ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ | ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ | ΛΟΙΠΑ | SMALL GRANTS ΒΡΑΒΕΙΑ | ΤΑΞΙΔΙΑ ΓΙΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΔΙΑΔΑΚΤΟΡΕΣ | |
| ΟΕ | 83.292 | 280.000 | 47.514 | 550.795 | 67.031 | 3.251 | 1.031.883 |
| ΟΔΕ | 116.597 | 118.184 | 16.901 | 798.515 | 15.435 | 14.654 | 1.080.284 |
| ΑΧΡ | 48.800 | 40.000 | 0 | 367.630 | 9.790 | 17.099 | 483.319 |
| ΔΕΣ | 0 | 0 | 0 | 62.200 | 7.430 | 3.712 | 73.342 |
| ΕΠ | 120.420 | 43.766 | 82.714 | 508.012 | 54.832 | 19.000 | 828.744 |
| ΒΣΑΣ | 46.100 | 60.000 | 0 | 118.994 | 17.938 | 4.171 | 247.203 |
| ΕΚΠ | 0 | 70.000 | 0 | 333.485 | 21.295 | 5.880 | 430.660 |
| ΜΕΤ | 0 | 70.000 | 0 | 0 | 1.500 | 3.272 | 74.772 |
| ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 10.397 | 10.397 |
| ΣΥΝΟΛΑ | 415.209 | 681.950 | 147.128 | 2.739.630 | 195.251 | 81.437 | 4.260.606 |

Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, της εξωτερικής χρηματοδότησης, προκύπτουν ορισμένες αξιοσημείωτες διαφοροποιήσεις ανά Τμήματα. Για παράδειγμα, όπως ίσως αναμένετο, τη μεγαλύτερη μερίδα των κατ' εξοχήν προσανατολισμένων στην ενίσχυση της βασικής έρευνας προγραμμάτων ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ και ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, απορροφά το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών. Απ' την άλλη μεριά, τα Τμήματα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Εφαρμοσμένης Πληροφορικής παίρνουν σημαντικά μερίδια από τις κατηγορίες «Λοιπά Προγράμματα» όπως και «Προγράμματα Χρηματοδοτηθέντα από ΠΕΝΕΔ-ΓΓΕΤ».

Περνώντας στη δεύτερη κατηγορία, αυτή των Αυτοχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (στην ομάδα αυτή περιελήφθησαν τα small grants και τα για πρώτη φορά το έτος 2009 χορηγηθέντα ερευνητικά βραβεία) διαπιστώνουμε ότι στην περίοδο 2005-2009 διατέθησαν για αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα, δηλαδή προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν από ίδιους πόρους του Πανεπιστημίου, περί τις €275.000. Από το ποσό αυτό τη μεγαλύτερη μερίδα έχει απορροφήσει το

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών (€67.000), ακολουθούμενο από το Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, με ένα ποσό κατά τι λιγότερο των €55.000. Αρκετά χαμηλότερα είναι τα ποσά τα οποία αφορούν τα υπόλοιπα Τμήματα του Πανεπιστημίου. Δεδομένου ότι οι δαπάνες για τη χρηματοδότηση ταξιδιών των υποψηφίων διδασκόντων πραγματοποιούνται μέσω κονδυλίων της Επιτροπής Ερευνών, τα σχετικά στοιχεία περιλαμβάνονται στον ίδιο πίνακα. Από μία συνολική άθροιση των δαπανών, οι οποίες με τον ένα ή τον άλλο τρόπο έχουν εκταμιευθεί από κονδύλια διαχειριζόμενα μέσω της Επιτροπής Ερευνών προκύπτει ότι στην περίοδο 2005 – 2009 στα Τμήματα Οικονομικών Επιστημών και ΟΔΕ έχουν εισρεύσει πόροι μεγαλύτεροι του ενός εκατομμυρίου ευρώ. Στην τρίτη θέση ακολουθεί το Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής (με ένα ποσό κατά προσέγγιση ίσο με €830.000) ενώ αρκετά χαμηλότερα είναι τα ποσά που αφορούν τα υπόλοιπα Τμήματα του Πανεπιστημίου.

4.2.2 Συμμετοχές του ΔΕΠ σε Επιστημονικά Συνέδρια

Μια άλλη δαπάνη η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη της ερευνητικής δραστηριότητας αφορά τις από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου χρηματοδοτούμενες δαπάνες συμμετοχής σε συνέδρια εσωτερικού – εξωτερικού για τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα που ακολουθεί το τελευταίο έτος, για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, 2009, για το σκοπό αυτό διατέθηκαν περί τις €132.000. Η κατανομή του κονδυλίου σε συνέδρια εσωτερικού και συνέδρια εξωτερικού ήταν αντίστοιχα €100.000 περίπου για συνέδρια εξωτερικού και €32.000 περίπου για συνέδρια εσωτερικού.

Πίνακας 19. Συμμετοχές του ΔΕΠ σε Επιστημονικά Συνέδρια

| | ΤΜΗΜΑ | | | | | | | | | | ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΜΑΚ |
|-------------------|-------|-------|-------|-------|--------|-------|------|------|-----|-------|--------------|
| | ΟΕ | ΟΔΕ | ΔΕΣ | Λ.Χ. | ΕΦ.ΠΛ. | ΕΚΠ | ΒΣΑΣ | ΜΕΤ | ΜΑΛ | ΔΤ | |
| ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ | | | | | | | | | | | |
| 2004 | 5161 | 4241 | 809 | 11205 | 11421 | 3314 | - | - | - | 2297 | 38447 |
| 2005 | 3308 | 4509 | 2476 | 8011 | 11646 | 2530 | 266 | 246 | - | 998 | 33990 |
| 2006 | 4833 | 4101 | 881 | 4896 | 13301 | 2288 | - | 500 | - | 1415 | 32215 |
| 2007 | 1228 | 1858 | 115 | 700 | 4734 | 1282 | 828 | - | - | 242 | 10986 |
| 2008 | 2727 | 688 | 492 | 256 | 5378 | 2294 | 266 | - | - | 304 | 12407 |
| 2009 | 5995 | 3139 | 3380 | 6139 | 6652 | 3222 | 711 | 1369 | - | 1134 | 31741 |
| ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ | | | | | | | | | | | |
| 2004 | 7402 | 5066 | 2933 | 7503 | 13988 | 5545 | 1858 | 989 | - | 1504 | 46787 |
| 2005 | 5044 | 5790 | 3352 | 806 | 12741 | 4054 | 3412 | - | - | 554 | 35752 |
| 2006 | 12023 | 3577 | 601 | 6335 | 15980 | 1419 | 4035 | 184 | - | 665 | 44820 |
| 2007 | 11666 | 8837 | 4959 | 1786 | 20337 | 1316 | 3707 | 1373 | - | 4567 | 58550 |
| 2008 | 16202 | 3548 | 6288 | 2564 | 30315 | 10587 | 7791 | 258 | - | 12980 | 90533 |
| 2009 | 24619 | 14287 | 6652 | 1005 | 18000 | 14978 | 8827 | 839 | - | 10748 | 99955 |
| ΣΥΝΟΛΟ | | | | | | | | | | | |
| 2004 | 12562 | 9307 | 3742 | 18708 | 25409 | 8859 | 1858 | 989 | - | 3801 | 85235 |
| 2005 | 8353 | 10299 | 5828 | 8817 | 24387 | 6584 | 3678 | 246 | - | 1551 | 69742 |
| 2006 | 16855 | 7679 | 1481 | 11232 | 29282 | 3707 | 4035 | 683 | - | 2081 | 77035 |
| 2007 | 12895 | 10695 | 5074 | 2486 | 25071 | 2599 | 4535 | 1373 | - | 4809 | 69536 |
| 2008 | 18929 | 4236 | 6780 | 2820 | 35694 | 12881 | 8058 | 258 | - | 13284 | 102940 |
| 2009 | 30614 | 17425 | 10032 | 7144 | 24651 | 18199 | 9539 | 2208 | - | 11882 | 131696 |

Όσον αφορά το σύνολο των δαπανών, και πάντα για τη χρονιά 2009, το μεγαλύτερο κονδύλι απορροφούν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΟΕ ακολουθούμενα από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΕΠ. Τα σχετικά στοιχεία για τα ταξίδια εξωτερικού δείχνουν πως το μεγαλύτερο μερίδιό τους (περίπου €25.000 αφορά το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, €18.000 το Τμήμα ΕΠ και ένα ποσό κατά τι λιγότερο από €15.000 στα Τμήματα ΕΚΠ και ΟΔΕ, αντίστοιχα). Όσον αφορά τα συνέδρια εσωτερικού τα μεγαλύτερα συγκριτικά κονδύλια (για το 2009 ποσά μεγαλύτερα των €6.000) χρησιμοποιούνται από τα Τμήματα ΕΠ και ΛΧ.

Δαπάνες Προϋπολογισμού 2005 – 2009

Ο Πίνακας που ακολουθεί μας δίνει μια εικόνα για τις κύριες δαπάνες τόσο του τακτικού προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου όσο και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για την περίοδο 2005 – 2009.

Πίνακας 20. Τακτικός Προϋπολογισμός και Δημόσιες Επενδύσεις

ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2005-2009

| | Λειτουργικά Έξοδα | Σίτιση | Δαπάνες Μισθοδοσίας Π.Δ. 407/80 | Σύνολο |
|---------------|----------------------|---------------------|------------------------------------|----------------------|
| 2005 | 4.042.033,74 | 759.718,74 | 649.360,84 | 5.451.113,32 |
| 2006 | 3.850.511,74 | 755.591,55 | 613.738,03 | 5.219.841,32 |
| 2007 | 4.023.235,19 | 836.137,59 | 559.087,25 | 5.418.460,03 |
| 2008 | 3.285.133,51 | 812.063,64 | 626.988,16 | 4.724.185,31 |
| 2009 | 5.116.724,36 | 998.344,07 | 1.176.278,94 | 7.291.347,37 |
| Σύνολο | 20.317.638,54 | 4.161.855,59 | 3.625.453,22 | 28.104.947,35 |

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 2005-2009

| | Έργα | Δαπάνες Μισθοδοσίας Π.Δ. 407/80 | Σύνολο |
|---------------|---------------------|------------------------------------|---------------------|
| 2005 | 903.181,71 | 320.308,40 | 1.223.490,11 |
| 2006 | 1.588.587,69 | 313.208,24 | 1.901.795,93 |
| 2007 | 525.020,03 | 495.607,75 | 1.020.627,78 |
| 2008 | 801.467,89 | 544.022,81 | 1.345.490,70 |
| 2009 | 744.598,03 | 7.671,76 | 752.269,79 |
| Σύνολο | 4.562.855,35 | 1.680.818,96 | 6.243.674,31 |

5. Κεντρικές Υπηρεσίες

5.1 Κεντρική Διοίκηση και Τμήματα

Στον παρακάτω Πίνακα εμφανίζεται το σύνολο των υπηρετούντων υπαλλήλων κατά κλάδο και κατηγορία, όπως αυτά ίσχυαν την 31η Δεκεμβρίου 2007, σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα Προσωπικού. Συνολικά, οι υπάλληλοι Κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) που υπηρετούν στο Ίδρυμα είναι 65. Οι υπάλληλοι Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) είναι 33, ενώ 1 είναι χωρίς πτυχίο στην Κατηγορία ΤΕ Εργοδηγών. Τέλος, οι υπάλληλοι της Κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) είναι 70 και εκείνοι της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) είναι 5.

Πίνακας 21. Αριθμός και επαγγελματική επάρκεια διοικητικού και τεχνικού προσωπικού το έτος 2007

| Α/Α | ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ και ΚΛΑΔΟΣ Τακτικού Προσωπικού | ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΩΝ |
|-----|--|------------------------|
| 1 | ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤ-ΟΙΚΟΝΟΜ | 15 |
| 2 | ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ | 1 |
| 3 | ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ | 3 |
| 4 | ΠΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ | 2 |
| 5 | ΠΕ ΜΕΤΑΦΡ.ΔΙΕΡΜΗΝΕΩΝ | - |
| 6 | ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤ.ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ | 2 |
| 7 | ΤΕ ΤΕΧΝΟΛ.ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ | 1 |
| 8 | ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ | 2 |
| 9 | ΤΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ | 1 |
| 10 | ΤΕ ΓΡΑΦ.ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΛ.ΣΠΟΥΔ | - |
| 11 | ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤ.ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ | 9 |
| 12 | ΔΕ ΔΑΚΤΥΛ.ΣΤΕΝΟΓΡΑΦ. | 2 |
| 13 | ΔΕ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ | 1 |
| 14 | ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ | 7 |
| 15 | ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ | 4 |
| 16 | ΥΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ | 1 |
| 17 | ΥΕ ΦΥΛΑΚΩΝ-ΝΥΚΤΟΦ. | - |
| 18 | ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ | - |
| 19 | ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ (ΧΩΡΙΣ ΠΤΥΧΙΟ) | 1 |
| | ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΙΜΩΝ | 52 |
| | | |
| | ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ και ΚΛΑΔΟΣ Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου | |
| 1 | ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤ-ΟΙΚΟΝΟΜ. | 37 |
| 2 | ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ | 1 |
| 3 | ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ | 6 |
| 4 | ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤ.-ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ | 7 |

| | | |
|----|--|------------|
| 5 | ΤΕ ΤΕΧΝ.ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (ΗΛΕΚΡ.-ΜΗΧΑΝ.) | 4 |
| 6 | ΤΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ | 16 |
| 7 | ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤ.-ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΔΕ ΔΑΚΤ.-ΣΤΕΝΟΓΡΑΦ. | 31 |
| 8 | ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΕ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ | 7 |
| 9 | ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ | 8 |
| 10 | ΥΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ | 3 |
| 11 | ΥΕ ΦΥΛΑΚΩΝ | 1 |
| | ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΤ. ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ | 122 |

Η ανάγκη για μέλη διοικητικού προσωπικού που θα στελεχώνει τις Γραμματείες των τμημάτων και τις κεντρικές υπηρεσίες είναι εξαιρετικά μεγάλη.

Πίνακας 21. Αριθμός διδακτικού, διοικητικού και άλλου προσωπικού ανά Τμήμα.

| Τμήματα | Διοικητικοί Υπάλληλοι | Μόνιμο διδακτικό προσωπικό (ΔΕΠ και ΕΕΔΙΠ) | Εγγεγραμμένοι φοιτητές | Σχέση εγγεγραμμένων φοιτητών / διοικητικού προσωπικού | Σχέση διδακτικού προσωπικού / διοικητικού προσωπικού |
|---|------------------------------|---|-------------------------------|--|---|
| <i>Οικονομικών Επιστημών</i> | 5 | 27 | 1481 | 296 | 5 |
| <i>Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων</i> | 5 | 20 | 1493 | 299 | 4 |
| <i>Λογιστικής και Χρημ/κής</i> | 4 | 19 | 805 | 201 | 5 |
| <i>Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών</i> | 4 | 17 | 763 | 191 | 4 |
| <i>Εφαρμοσμένης Πληροφορικής</i> | 4 | 34 | 861 | 215 | 9 |
| <i>Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών</i> | 3 | 21 | 332 | 111 | 7 |
| <i>Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής</i> | 3 | 17 | 394 | 131 | 6 |
| <i>Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης</i> | 5 | 18 | 242 | 48 | 4 |

5.2 Υπηρεσίες Βιβλιοθήκης³

Οι επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις των τελευταίων χρόνων έχουν επηρεάσει την εκπαίδευση αναδεικνύοντας νέες μορφές μάθησης και διδασκαλίας. Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στην τετραετία 2005-2008 και στην προσπάθειά της να αντεπεξέλθει σ' αυτά τα νέα δεδομένα έχει κάνει σημαντικά βήματα στην οργάνωση και διαχείριση της πληροφόρησης με δυνατότητα προσφοράς απομακρυσμένης πρόσβασης και με έμφαση στην ανάπτυξη «πληροφοριακά εκπαιδευμένων» χρηστών θέτοντας έτσι τις βάσεις για την προώθηση της δια βίου (αυτο-)εκπαίδευσης.

Η ενίσχυση της προσφοράς ηλεκτρονικού περιεχομένου και η παροχή προγράμματος πληροφοριακής παιδείας αποτέλεσαν τα κύρια βήματα της Βιβλιοθήκης για την προετοιμασία τη δική της, αλλά και των χρηστών της, για την κοινωνία της πληροφορίας, της παγκοσμιοποίησης, του μέλλοντος. Παράλληλα, η δυνατότητα εξ αποστάσεως επαφής του χρήστη με τη Βιβλιοθήκη ενισχύθηκε στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Το 2005 οι εργασίες της Βιβλιοθήκης διευρύνθηκαν με την έναρξη λειτουργίας των Παραρτημάτων της:

1. Στο Τμήμα Διοίκησης Τεχνολογίας στη Νάουσα.
2. Στο Τμήμα Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών στην Έδεσσα.
3. Στο Πειραματικό Σχολείο (Γυμνάσιο & Λύκειο) του Πανεπιστημίου στη Νεάπολη Θεσσαλονίκης.

Περισσότερες πληροφορίες για τις δαπάνες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια δίνονται στον Πίνακα 1, απ' όπου προκύπτει κυρίως μια δυναμική αύξηση των δαπανών για την αγορά ηλεκτρονικού υλικού.

³ Το κείμενο αναφέρεται στην περίοδο 2005-2008.

Πίνακας 23. Δαπάνες Βιβλιοθήκης

| ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 |
|---|------------|------------|------------|---------------------|
| Αγορά ηλεκτρονικού υλικού (βάσεις δεδομένων, ψηφιακές συλλογές) | 175.209,64 | 118.678,17 | 373.291,88 | * 94.111,57 |
| Αγορά ξενόγλωσσων και ελληνικών βιβλίων & Ο/Α υλικού | 210.819,37 | 304.716,00 | 186.518,53 | 269.452,60 |
| Συνδρομές ξενόγλωσσων και ελληνικών περιοδικών | 139.393,07 | 265.657,63 | 153.874,31 | * 23.419,71 |
| Βιβλιοδεσία | 9.493,87 | 22.386,00 | 17.910,00 | 16.471,98 |
| Αγορά λογισμικού | 12.528,51 | 8.394,77 | 69.387,34 | |
| Αγορά εξοπλισμού | 117.066,01 | 5.676,35 | 18.478,29 | |
| ΣΥΝΟΛΟ / ΕΤΟΣ | 664.510,47 | 725.508,92 | 819.460,35 | 403.455,86 |
| ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ | | | | 2.612.935,60 |

* Η μείωση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη οφείλεται στη μεταφορά της αποπληρωμής μέρους των δαπανών στο 2009 λόγω καθυστερήσεων από την Πάρεδρο.

Όσον αφορά στην απόκτηση Συλλογών στην εν λόγω περίοδο οι σχετικές πληροφορίες δίνονται από τον Πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 24. Συλλογές Βιβλιοθήκης

| ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ | 2005 | | 2006 | | 2007 | | 2008 | |
|---|---------------|-------|---------------|-------|---------------|-------|---------------|-------|
| Προσκτήσεις ξενόγλωσσων & ελληνικών μονογραφιών | 5.154 | | 5.413 | | 5.125 | | 4.920 | |
| Νέοι τίτλοι ξενόγλωσσων & ελληνικών περιοδικών | 36 | | 5 | | 31 | | 18 | |
| Τεχνική επεξεργασία ξενόγλωσσων & ελληνικών μονογραφιών | <i>Τίτλοι</i> | 4.361 | <i>Τίτλοι</i> | 4.964 | <i>Τίτλοι</i> | 4.931 | <i>Τίτλοι</i> | 5.171 |
| | <i>Τεκμ.</i> | 5.910 | <i>Τεκμ.</i> | 6.700 | <i>Τεκμ.</i> | 6.156 | <i>Τεκμ.</i> | 6.524 |
| Τόμοι που βιβλιοδετήθηκαν | 528 | | 1.241 | | 1.527 | | 760 | |

Στην κατεύθυνση ενίσχυσης του εξοπλισμού της Βιβλιοθήκης έχουν γίνει συγκεκριμένα βήματα όσον αφορά κυρίως στα ακόλουθα τρία ζητήματα:

- α) Ενίσχυση των θέσεων Η/Υ για άτομα με προβλήματα όρασης.
- β) Εξοπλισμός των Παραρτημάτων της Βιβλιοθήκης σε Έδεσσα και Νάουσα και πραγματοποίηση των απαραίτητων υλικοτεχνικών προσαρμογών.
- γ) Βελτίωση των υπηρεσιών ενημέρωσης των χρηστών με τη χρήση ψηφιακών πινάκων

δ) Προμήθεια συστήματος ελέγχου και απογραφής των συλλογών της Βιβλιοθήκης.

Κατά την περίοδο 2005-2008 αναπτύχθηκαν νέες υπηρεσίες και προσφέρονται από μεριάς της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου οι παρακάτω δυνατότητες.

1. Νέος ιστότοπος της Βιβλιοθήκης (<http://www.lib.uom.gr/>).
2. Τηλεμάθεια (Telemathea) (<http://telemathea.uom.gr>).
3. e-ρώτηση (e-question): Υπηρεσία υποβολής πληροφοριακών ερωτήσεων (<http://www.lib.uom.gr/qp/>).
4. ΨΗΦΙΔΑ (PSEPHEDA): Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και Ιδρυματικό Καταθετήριο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (<http://dspace.lib.uom.gr/>).
5. ΘΥΡΑ (THYRA): Ανάπτυξη κεντρικής Θεματικής Πύλης πληροφόρησης για τα γνωστικά αντικείμενα του Πανεπιστημίου (<http://www.lib.uom.gr/dbases/>)
6. ΠΑΝΤΟΥ (PANTOU): Ανάπτυξη μηχανής συνδυαστικής αναζήτησης (<http://pantou.lib.uom.gr/>)
7. Βάση δεδομένων με τα αποτελέσματα του Course Analysis (<http://nafsika.uom.gr/>).
8. Εικονική ξενάγηση στις συλλογές της Βιβλιοθήκης και Εμπλουτισμός Περιεχομένου και βελτίωση της προσβασιμότητας του Ηλεκτρονικού Καταλόγου της Βιβλιοθήκης. (<http://opac.uom.gr/>).
9. SmILLe: Ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης αιτημάτων διαδανεισμού (<http://smille.lib.uom.gr/ill/infos.php>)
10. Υπηρεσίες Δανεισμού – Διαδανεισμού.
11. Πρόγραμμα Πληροφοριακής Παιδείας.
12. Σεμινάρια για υπηρεσίες προς άτομα με προβλήματα όρασης:
13. Σύστημα Διαχείρισης των Η/Υ του προσωπικού της Βιβλιοθήκης

14.Αποτίμηση της χρήσης των ηλεκτρονικών πηγών της Βιβλιοθήκης (MINES for Libraries)

Η αναβάθμιση των λειτουργιών της Βιβλιοθήκης καθώς και του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν προκύπτει από τη συμμετοχή τόσο της Βιβλιοθήκης ως οργανικής μονάδας του Πανεπιστημίου όσο και των **συνεργατών που υπηρετούν σε αυτή** από τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα, σεμινάρια και συμμετοχές σε συνέδρια. Τα σχετικά στοιχεία προκύπτουν από τον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 25. Σεμινάρια, διαλέξεις ,συμμετοχές σε συνέδρια και ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα

| ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Σεμινάρια, συνέδρια που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη | 2 | 5 | 5 | 3 |
| Εισηγήσεις του προσωπικού της Βιβλιοθήκης σε συνέδρια κλπ. | 8 | 10 | 8 | 18 |
| Διαλέξεις του προσωπικού της Βιβλιοθήκης | | 1 | 1 | |
| Επιμόρφωση προσωπικού της Βιβλιοθήκης (αρ. συμμετοχών) | 30 | 47 | 53 | 93 |
| Ερευνητικά/αναπτυξιακά έργα στα οποία συμμετείχε η Βιβλιοθήκη | 2 ⁴ | 2 ⁵ | 2 ⁶ | 2 ⁷ |

Ενδεικτικά συγκριτικά στοιχεία σε σχέση με άλλες ομοειδείς Βιβλιοθήκες της Ελλάδας

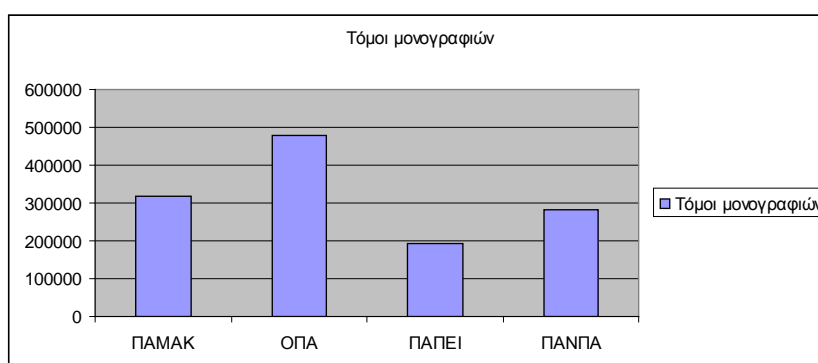
⁴ Έργο «ΠΛΟΗΓΙΣ: Από την Πληροφορία στη Γνώση» (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ) και έργο «Ανάπτυξη της Ψηφιακής Συνεργασίας Βιβλιοθηκών των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης – Οριζόντια Δράση Βιβλιοθηκών» (ΕΠΕΑΕΚ II / ΕΚΤ).

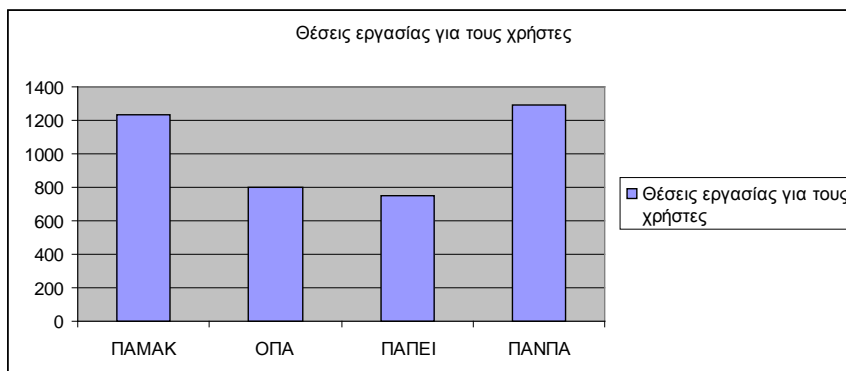
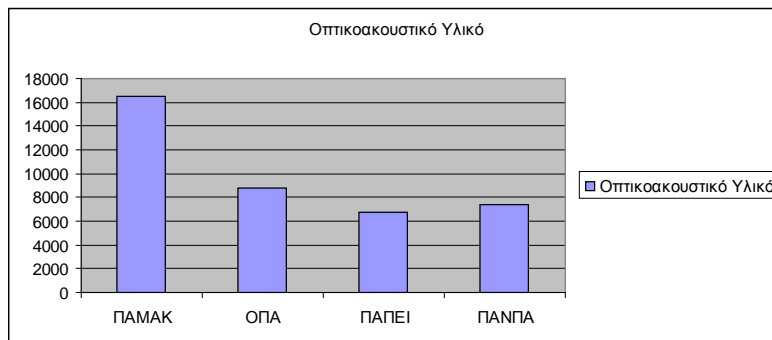
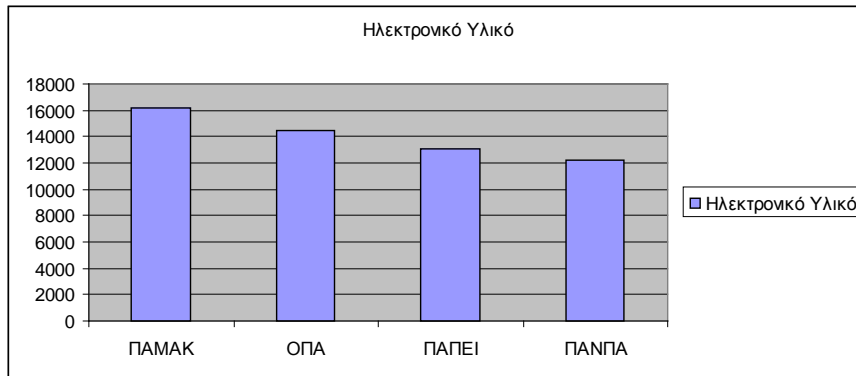
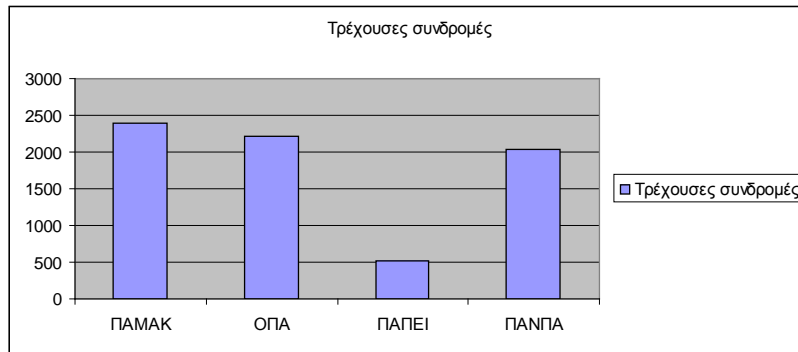
⁵ Όπως το 2005.

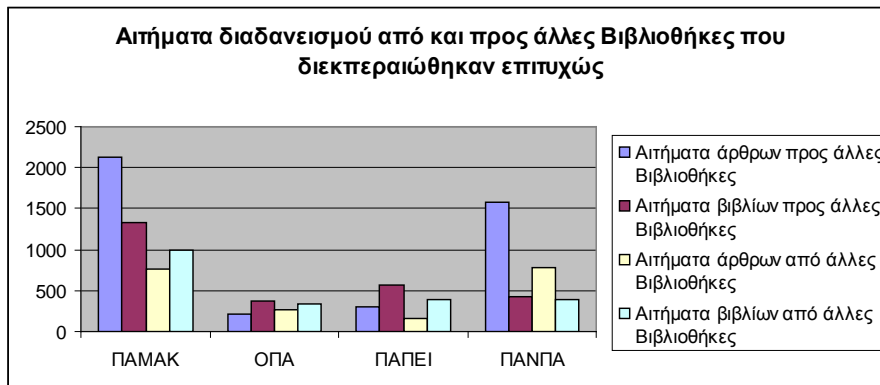
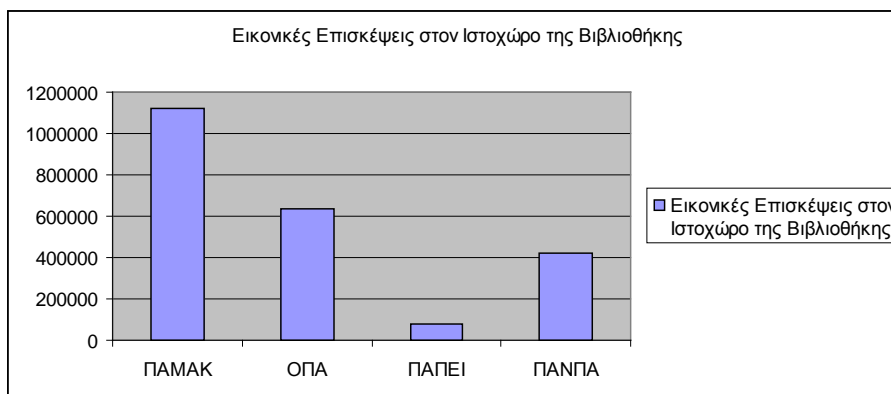
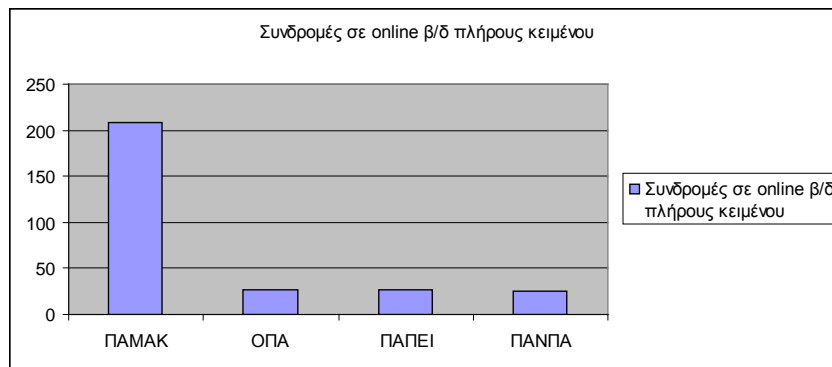
⁶ Όπως το 2005.

⁷ Όπως το 2005.

Από όλα τα παραπάνω πιστεύουμε πως η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας αποτελεί μια ιδιαίτερα αξιόλογη μονάδα του Ιδρύματος με τεράστιες και εν πολλοίς **όχι πλήρως εκμεταλλευόμενες από το προσωπικό** του Ιδρύματος δυνατότητες. Την ποιότητα των λειτουργιών της Βιβλιοθήκης και των παροχών της στους χρήστες (φοιτητές, μέλη ΔΕΠ, ερευνητές) καταδεικνύουν και ορισμένα συγκριτικά στοιχεία σε σχέση με άλλες πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες ομοειδών ελληνικών πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Τα σχετικά στοιχεία παρουσιάζονται διαγραμματικά στη συνέχεια και αφορούν, πέραν του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, άλλα τρία, εν πολλοίς ομοειδή ως προς το γνωστικό τους αντικείμενο, πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πάντειο Πανεπιστήμιο). Σύμφωνα με όλα αυτά τα διαγράμματα, τα οποία αφορούν: τόμους μονογραφιών, τρέχουσες συνδρομές, ηλεκτρονικό υλικό, οπτικοακουστικό υλικό και θέσεις εργασίας για τους χρήστες, προκύπτει πως μεταξύ των συγκρινομένων πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών αυτή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας βρίσκεται κατά κανόνα στην πρώτη θέση. Ειδικότερα δε, στους περισσότερο δυναμικά αναπτυσσομένους τομείς του ηλεκτρονικού και οπτικοακουστικού υλικού η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας αποσπά στα πλαίσια των εν λόγω συγκρίσεων την πρώτη θέση.







5.3 Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων (ΚΥΔ)

Το ΚΥΔ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας αποτελεί πυρήνα στήριξης του συνόλου των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος. Σκοπό έχει την ορθή λειτουργία και την κάλυψη των αναγκών των χρηστών για τα πληροφοριακά συστήματα των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, τις

διαδικτυακές εφαρμογές, τις δικτυακές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου και όλες εν γένει τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Οι αυξημένες ανάγκες προμηθειών, εγκαταστάσεων, υποστήριξης μεγάλου πλήθους διεξαγωγής διαγωνισμών, διαχείρισης και συντήρησης, είναι αποτέλεσμα των προσπαθειών για την ανάπτυξη και την διατήρηση υψηλού επιπέδου υπηρεσιών.

Στο ΚΥΔ εργάζονται είκοσι δύο (22) άτομα: Τρεις (3) μόνιμοι Διοικητικοί Υπάλληλοι, Ένδεκα (11) ΙΔΑΧ, Ένας (1) ΕΕΔΙΠ κλάδου ΙΙ, Τρεις (3) ΕΤΕΠ, Τέσσερις (4) συμβασιούχοι από την Εταιρεία Αξιοποίησης της περιουσίας του Πανεπιστημίου εκ των οποίων ο ένας (1) ΑΜΕΑ.

Υπηρεσίες που παρέχει το ΚΥΔ

- η πρόσβαση του Πανεπιστημίου στο διαδίκτυο γίνεται μέσω σύνδεσης που παρέχει και ελέγχει το ΕΔΕΤ με εύρος ζώνης 1GBps, μέγεθος το οποίο καθορίζεται από το ΕΔΕΤ βάσει του μεγέθους και των αναγκών του κάθε Εκπαιδευτικού Ιδρύματος.
- λειτουργούν είκοσι δύο (22) διακομιστές (servers) για την κάλυψη αναγκών όλων των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου που λειτουργούν δικτυακά με υπηρεσίες: Mail Server, Web Server, List Server, Webmail, Server, Name Server, Time Server, FTP Server, online Βαθμολογίας φοιτητών, MRBS, Stats Server, Database Server, Proxy Server, Live Media Server, Antivirus, AntiSpam, Server για τις εφαρμογές Μισθοδοσίας, Λογιστηρίου, Γραφείου Προσωπικού, Λογισμικού «Ερέυνα», Erasmus, Υπηρεσία ασύγχρονης εκπαίδευσης – Compus, Back up Server, Wins Server.
- υποστηρίζονται 15.310 λογαριασμοί e-mails (ηλεκτρονικής αλληλογραφίας).
- η επισκεψιμότητα του ιστοτόπου (web site) του Πανεπιστημίου

ανέρχεται περίπου σε 6.500 επισκέπτες μηνιαίως.

- η επισκεψιμότητα στον ιστότοπο της εφαρμογής εξυπηρέτησης και πληροφόρησης προπτυχιακών φοιτητών (students web) με την οποία υλοποιείται η ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων, η ενημέρωση βαθμολογίας, οι δηλώσεις συγγραμμάτων, η υποβολή αιτημάτων για λήψη πιστοποιητικών κ.ά. ανέρχεται σε 24.000 επισκέψεις μηνιαίως.
- υλοποιείται η καταχώρηση domain names - ονομάτων δικτυακών κόμβων, σύμφωνα με το domain name «uom.gr». Υπάρχουν περίπου 60 sub-domain names στον κεντρικό DNS server του Πανεπιστημίου.
- υλοποιείται η λειτουργία και ανάπτυξη του συστήματος ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης -CoMPUs με εγγεγραμμένους 11.000 χρήστες και 890 ενεργά μαθήματα.
- υποστηρίζει τις υποδομές τηλεδιάσκεψης με σύγχρονο τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, τρία (3) συστήματα τηλεδιάσκεψης με δυνατότητα πολλαπλών συνδέσεων είτε πάνω από δίκτυα IP (H.323) είτε πάνω από τηλεφωνικό δίκτυο (H.320) με γραμμές ISDN-BRI. Επιπλέον η αίθουσα διαθέτει δύο (2) φορητά συστήματα μαγνητοσκόπησης και μετάδοσης εικονοροής (sony anycast) που παρέχουν δυνατότητα και Live-Videostreaming, πέντε (5) monitor tv, και άλλον ειδικό οπτικό-ακουστικό εξοπλισμό.
- ο εξοπλισμός του προσωπικού ανέρχεται σε 28 Η/Υ, 1 φωτοαντιγραφικό, 6 εκτυπωτές και άλλες περιφερειακές συσκευές.
- εποπτεύεται και υποστηρίζεται το εργαστήριο ΗΥ του ΚΥΔ με 63 θέσεις εργασίας (ΗΥ), 1 διακομιστή (server), 3 εκτυπωτές και 4 μεταγωγείς (switches).

- η τεχνική υποστήριξη και η βοήθεια on site που παρέχεται στα μέλη της Πανεπιστημιακής κοινότητας μέσω της υπηρεσίας HelpDesk του ΚΥΔ ανέρχεται περίπου σε 550 εξυπηρετήσεις μηνιαίως.
- υποστηρίζει συνολικά 120 dialup γραμμές (απομακρυσμένη σύνδεση δικτύου) με σύγχρονους διακομιστές ελέγχου απομακρυσμένης πρόσβασης μέσω τηλεφώνου (access servers).
- ο αριθμός των στατικών διευθύνσεων (IPs) για πρόσβαση στο δίκτυο ανέρχεται σε 5.120 για το Ίδρυμα και 2.048 για τη δράση ΔΙΟΔΟΣ.
- ο ενεργός εξοπλισμός δικτύου δεδομένων που ελέγχει και συντηρεί το ΚΥΔ ανέρχεται σε 3 δρομολογητές (routers) και 36 μεταγωγείς (switches) καθώς και 6 σημείων ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο (access points).
- το ΚΥΔ οργανώνει και υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης για το υπαλληλικό προσωπικό του Πανεπιστημίου και ενημέρωσης φοιτητών σε θέματα τεχνολογιών πληροφορικής.

Αριθμός Η/Υ που αντιστοιχούν στο κάθε φοιτητή

Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο ΚΥΔ κατά το έτος 2006-2007 η αναλογία των φοιτητών με τους Η/Υ του κάθε Τμήματος παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 26. Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

| | Εγγεγραμμένοι φοιτητές | Υπολογιστές | |
|---|------------------------|-------------------------------|---------------------------------|
| | | Αριθμός υπολογιστών ανά Τμήμα | Αριθμός φοιτητών ανά υπολογιστή |
| Τμήματα | | | |
| <i>Οικονομικών Επιστημών</i> | 1481 | 60 | 10 |
| <i>Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων</i> | 1493 | 83 | 9 |
| <i>Λογιστικής και Χρημ/κής</i> | 805 | 41 | 6 |
| <i>Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών</i> | 763 | 32 | 7 |
| <i>Εφαρμοσμένης Πληροφορικής</i> | 861 | 99 | 5 |
| <i>Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών</i> | 332 | 40 | 3 |
| <i>Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής</i> | 394 | 28 | 3 |
| <i>Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης</i> | 242 | 24 | 2 |

Επιπλέον από τα στοιχεία του παραπάνω Πίνακα 85 κοινόχρηστοι Η/Υ βρίσκονται στη διάθεση των φοιτητών όλων των Τμημάτων του Πανεπιστημίου (60 στο Κέντρο Υπολογιστών και 25 στη Βιβλιοθήκη).

5.4 Φοιτητική Μέριμνα

Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της η Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας παρείχε στην περίοδο 2004 – 2010 τις παρακάτω υπηρεσίες:

- Εναρμόνιση των διαδικασιών διαχείρισης – διακίνησης συγγραμμάτων σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας, Δια βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.
- Εξασφάλιση της διαμονής 202 φοιτητών κατ' έτος στις φοιτητικές εστίες του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας στην Καλαμαριά.
- Σίτιση μιας συνεχώς αυξανόμενης μερίδας του αριθμού των δικαιουμένων σίτισης φοιτητών του Πανεπιστημίου, τόσο στο Εστιατόριο που λειτουργεί εντός του Πανεπιστημίου, όσο και στα

Εστιατόρια που λειτουργούν ως Δημοτικές Επιχειρήσεις στις πόλεις Έδεσσα και Νάουσα, καθώς και στις Φοιτητικές Εστίες της Καλαμαριάς. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ο αριθμός των δικαιουμένων σίτιση φοιτητών όλων των ανωτέρω κατηγοριών ανήλθε από 1.803 φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 2004 – 2005, σε 1.870 το 2007 – 2008 και σε 2.345 το ακαδημαϊκό έτος 2009 – 2010.

Επίσης, κατά την περίοδο 2004 – 2010 χορηγήθηκε ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη συνολικά με 628 προπτυχιακούς – μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες, το τελευταίο ειδικότερα μετά από επιτυχή διεκδίκηση του Πανεπιστημίου στο Υπουργείο Παιδείας.

Η Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας διανέμει κατ' έτος 8.400 φοιτητικές ταυτότητες (πάσο) στους φοιτητές του Πανεπιστημίου.

Σε όλη αυτή την περίοδο υπήρξε άριστη συνεργασία με τους Ελεγκτές Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Οικονομικών απ' όπου τον Ιούλιο του 2009 αναγνωρίσθηκε η πλήρης διαφάνεια από μεριάς των ελεγκτικών αρχών των λειτουργιών της εν λόγω υπηρεσίας.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

| | |
|-----------|--|
| Α.ΔΙ.Π. | Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας |
| ΒΣΑΣ | Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών |
| Δ.Π.Μ.Σ. | Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών |
| ΔΕΠ | Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό |
| ΔΕΣ | Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών |
| ΔΟΛΠ | Δ.Π.Μ.Σ. στη Δημόσια Διοίκηση Ολικής Ποιότητας |
| ΔΤ | Τμήμα Διοίκησης Τεχνολογίας |
| Ε.Ε.ΔΙ.Π. | Ειδικό Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό |
| ΕΚΠ | Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής |
| ΕΠ | Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής |
| ΕΤΕΠ | Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό |
| ΙΔΑΧ | Υπάλληλος Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου |
| ΚΥΔ | Κέντρο Υπολογιστών και Δικτύων |
| ΛΧ | Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής |
| MIS | Δ.Π.Μ.Σ. στα Πληροφοριακά Συστήματα |
| ΜΑΙ | Π.Μ.Σ. Τμήματος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής |
| ΜΒΑ | Δ.Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων |
| ΜΔΕΣ | Π.Μ.Σ. Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών |
| ΜΔΛ | Τμήμα Μάρκετινγκ και Διοίκησης Λειτουργιών |
| ΜΕΚΠ | Π.Μ.Σ. Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής |
| ΜΕΛΕ | Π.Μ.Σ. στην Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική |
| ΜΕΠΝ | Π.Μ.Σ. Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών – Ευρωπαϊκές Πολιτικές Νεολαίας |
| ΜΕΤ | Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης |
| ΜΛΧ | Π.Μ.Σ. Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής |
| ΜΟ.ΔΙ.Π. | Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας |
| ΜΟΕ | Δ.Π.Μ.Σ. στην Οικονομική Επιστήμη |
| ΜΡΕ | Π.Μ.Σ. στις Πολιτικές και Οικονομικές Σπουδές Σύγχρονης Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης |
| ΜΣΛΧ | Π.Μ.Σ. στη Στρατηγική Διοικητική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση |
| ΟΔΕ | Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων |
| ΟΕ | Τμήμα Οικονομικών Επιστημών |
| ΟΜ.Ε.Α. | Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης |
| ΟΠΑ | Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών |
| Π.Μ.Σ. | Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών |
| ΠΑΜΑΚ | Πανεπιστήμιο Μακεδονίας |
| ΠΑΠΕΙ | Πανεπιστήμιο Πειραιώς |